

Skogsstyrelsen Årsredovisning 2010

SKOGSSTYRELSEN

© Skogsstyrelsen 2011

Ansvarig

Stefan Sandqvist

Projektledare

Lars-Erik Tärnåsen

Projektgrupp

Johan Eriksson
Kennet Kristiansson
Jimmy Lundblad
Erik Sollander
Johan Wester

Foto omslag

Olle Burström

Grafisk produktion

Annika Fong Ekstrand

Upplaga

200 ex

Tryck

Tabergs Tryckeri, Taberg

Innehåll

Vi ska stödja, följa upp, vägleda, visa var lagen sätter gränser, och samråda!.....	4
1 Skogspolitiken och Skogsstyrelsens uppdrag.....	5
2 Bruka utan att förbruka.....	6
Verksamheter som berör de tre övergripande målen	6
Mål: Ett dynamiskt och konkurrenskraftigt näringsliv i hela landet som präglas av öppenhet och mångfald.....	7
Mål: De gröna näringarna är miljö- och resurseffektiva och har en nyckelroll i Sveriges energiproduktion.....	9
Mål: De gröna näringarna utmärks av omtanke, ansvarstagande och hög etik.....	10
3 Skogsstyrelsens mål och resultat samt verksamhetens omfattning – en översikt.....	11
Målbilder och måluppfyllelse	11
Skogsstyrelsens verksamhet inom olika verksamhetsområden	14
4 Utveckling i skogen och sektorsmål.....	15
Sektorsmål i samverkan med skogliga intressen	15
Förnyringarnas kvalitet otillräcklig.....	15
Röjningsbehovet ökar	16
Skador på skog	16
Miljöhänsyn vid förnygringsavverkning	18
Miljömål	19
Sammanställning av de skogliga sektorsmålen.....	19
5 Rådgivning, utbildning, information	21
Kompetensutveckling inom Landsbygdsprogrammet	21
Klimatförändringarnas påverkan på skogsbruket.....	23
Ökad användning av Mina Sidor, Skogsstyrelsens e-tjänst	23
Nya externa webben satsar på interaktion.....	23
Tidningen SkogsEko är uppskattad och använd	23
Skogen i Skolan satsar på lärare.....	24
Stort medialt genomslag i skogslänen.....	24
Verksamhetens omfattning.....	25
6 Lagtillsyn och regelförenkling.....	26
Avverkningsärenden och tillsynsärenden ökar	26
Lagtillsynens omfattning och konsekvenser	27
Uttag av skogsbränsle, stubbskörd.....	27
Regelförenkling – åtgärder som förenklar för markägare och företag.....	27
Kostnad per ärende	28
Verksamhetens omfattning.....	28

7 Inventering, uppföljning, utvärdering	29
Statistikansvarig myndighet.....	29
Polytax – inventeringar av tillståndet i skogen.....	29
Polytax, verksamhetens omfattning.....	29
Uppföljning av biologisk mångfald.....	30
Identifiering av skogar med höga sociala värden.....	30
Förbättrad biotopinventering.....	30
Frivilliga avsättningar.....	31
Skog och Historia.....	31
Verksamhetens omfattning.....	31
8 Statligt stöd och ersättningar	32
Natur- och kulturvårdsåtgärder (Nokås).....	32
Ädellövskogsbruk.....	32
Biotopskydd och naturvårdsavtal – formellt skydd.....	33
Komet – kompletterande metoder för skydd av natur.....	33
Stormstöd.....	34
Verksamhetens omfattning, Statligt stöd, totalt.....	35
9 Internationellt arbete	36
10 Andra myndighetsuppgifter	39
Hållbar skogsproduktion.....	39
Miljöhänsyn vid skogliga åtgärder.....	39
Hyggesfritt skogsbruk.....	39
Skogsskadearbetet inklusive beredningsplanen.....	39
Renbruksplaner i samverkan med Sametinget.....	40
Regional Utveckling.....	40
Landsbygdsprogrammet, behörig myndighet.....	41
11 Regeringsuppdrag	43
Regeringsuppdrag, översikt.....	43
Uppdatering av genomförda mätningar avseende företagens administrativa kostnader.....	44
Energikartläggning av de areella näringarna.....	44
Främja sparsam körning med arbetsmaskiner.....	44
EU:s ramdirektiv för vatten.....	44
Former för och tillämpning av naturvårdsavtal.....	45
Kunskapsplattform om hållbart brukande av skog.....	45
Förstudie om fördjupad myndighetssamverkan för skogsägare – En dörr in.....	45
Utvecklad rådgivning för att skydda boträd för kungsörn.....	45
Förstudie om att upprätta en nationell skoglig databas.....	46
Hänsyn till rennäring och samråd mellan skogsbruk och rennäring.....	46
Stöd till initiativ för samverkan och dialog mellan skogsbruk och rennäring.....	46
Hänsyn till natur och kulturmiljövärden inom tidigare svårförnygrad skog.....	46
Tillsyn av verksamhet på mark som omfattas av skogsvårdslagen.....	46
Skogliga uppgifter vid Länsstyrelsen på Gotland flyttas till Skogsstyrelsen.....	47
Pilotlän för grön utveckling.....	47
Stärkt myndighetssamverkan inom fjärranalysområdet.....	47
Utarbeta förslag till nationell tillämpning av FLEGT.....	47

12 Uppdragsverksamhet	48
Uppdragsverksamhet exklusive fastighetsförvaltning	48
13 Ledning och styrning	50
Intern styrning och kontroll.....	50
Riskhantering och allvarliga risker.....	51
Allvarliga risker och genomförda åtgärder	51
Den goda arbetsplatsen	52
14 Finansiell redovisning	55
Ekonomiskt resultat i sammanfattning	55
Anslagssparande.....	55
Effekter av gjorda besparingar	56
Övriga väsentliga finansiella händelser.....	56
15 Sammanställningar	57
Resultaträkning	57
Balansräkning	58
Finansieringsanalys.....	60
Anslagsredovisning.....	62
Avgiftsfinansierad verksamhet 2010	63
Noter och tilläggsupplysningar	64
Väsentliga uppgifter.....	73
Tjänstgöringsdagar, kostnader, intäkter och resultat.....	74

Vi ska stödja, följa upp, vägleda, visa var lagen sätter gränser, och samråda!

EFTERFRÅGAN PÅ RÅVARA FRÅN SKOGEN ÄR FORTSATT HÖG, vilket bland annat avspeglas i det strida inflödet av avverkningsanmälningar till Skogsstyrelsen. Det resulterar också i att Skogsstyrelsen påtagligt sett behovet av nya och mer effektiva arbetsätt. Bland annat av dessa skäl, har en stor del av energi under året kanaliserats till att skapa ordning och reda i ekonomi, bättre rutiner, mer noggrann uppföljning, ett miljöledningssystem och intern kompetensutveckling. Vi vill skapa förutsättningar för en effektiv skogsmyndighet

som i samverkan med skogssektorn ser till att vi når både produktions- och miljömål. Vi behöver större samsyn i tolkningarna av vad skogspolitiken innebär, i uppfattningen att produktionsmål- och miljömål inte är en fråga om antingen eller, utan både och. Vi vill också i högre grad än tidigare stödja, följa upp och vägleda, visa på var lagen sätter gränser, och samråda med skogssektorn om de åtgärder som behövs för önskvärda resultat i skogen.

VILJA, DRIVKRAFTER OCH KUNNANDE är ingredienser som behövs för att utveckla skogsbruket. Skogspolitiken ger markägarna stor frihet i valet av art och intensitet i sitt skogsbruk. För att de ska kunna och vilja ta sitt ansvar ställs höga krav på oss i Skogsstyrelsen. Vi utvecklar vår rådgivning, för att ge rätt råd utifrån varje markägares målsättning och delar med oss av vårt kunnande både om skogsbruk och om vad skogspolitiken kräver. Parallellt effektiviserar vi vår tillsyn. Satsningen på utbildning för att höja kompetensen bland markägare fortsätter inom ramen för Landsbygdsprogrammet. Det är en viktig satsning som fortsätter några år och förhoppningsvis får en fortsättning i nästa programperiod. Vid sidan av detta går vi in i en ny period för skogliga sektorsmål. Dessa ska synkroniseras med miljömålet "Levande skogar". Samsyn inom skogssektorn och kunskaper och vilja till att åstadkomma ett effektivt och hållbart skogsbruk är en förutsättning för att målpuppfyllelsen ska bli bättre än i den just avslutade målperioden.

DET ÄR MIN FÖRHOPPNING att du ska finna läsningen av Skogsstyrelsens årsredovisning givande och intressant. Vi har ambitionen att ge en bred bild av läget för skogen år 2010 och vad vi gör för att möta utmaningar och ta vara på möjligheter i och för det svenska skogsbruket. Förhoppningsvis har vi också tydliggjort sambandet mellan vårt uppdrag – formulerat genom regleringsbrev och instruktion, regeringens vision Bruka utan att förbruka; Skogsstyrelsens vision, verksamhetsidé och långsiktiga verksamhetsstrategi; de mål som satts av regeringen och de skogliga sektorsmål som formulerats i samråd med den svenska skogssektorn.

Monika Stridsman
Generaldirektör

1 Skogspolitiken och Skogsstyrelsens uppdrag

Den gällande skogspolitiken beslutades i stora drag år 1993 (proposition 1992/93:226) och bekräftades år 2008 genom propositionen ”En skogspolitik i takt med tiden” (proposition 2007/08:108). De skogspolitiska målen utgörs sedan år 1993 av ett miljömål och ett produktionsmål. Målen ska vara jämställda.

MILJÖMÅLET: Skogsmarkens naturgivna produktionsförmåga ska bevaras. En biologisk mångfald och genetisk variation i skogen ska säkras. Skogen ska brukas så att växt- och djurarter som naturligt hör hemma i skogen ges förutsättningar att fortleva under naturliga betingelser och i livskraftiga bestånd. Hotade arter och naturtyper ska skyddas. Skogens kulturmiljövärden samt dess estetiska och sociala värden ska värnas.

PRODUKTIONSMÅLET: Skogen och skogsmarken ska utnyttjas effektivt och ansvarsfullt så att den ger en uthålligt god avkastning. Skogsproduktionens inriktning ska ge handlingsfrihet i fråga om användningen av vad skogen producerar.

Det skogliga sektorsansvaret från år 1993 medför att åtgärder som krävs för att bevara skogslandskapets natur- och kulturmiljövärden är ett gemensamt ansvar för skogsbruket och myndigheterna. I ”En skogspolitik i takt med tiden” slås också fast att de två målen och det delade ansvaret mellan samhället och skogsägarna förutsätter en tydligt definierad och långsiktig äganderätt. Sammanfattningsvis beskrivs skogspolitiken ofta som ”frihet under ansvar”.

Sedan mitten av 1990-talet har Skogsstyrelsen tagit fram skogliga sektorsmål för att förtydliga skogspolitikkens innebörd och öka möjligheterna att nå de övergripande målen. De senaste sektorsmålen beslutades år 2005 och gäller till år 2010. Skogsstyrelsen har under året inlett arbetet att tillsammans med övriga skogliga intressenter ta fram en ny generation mål.

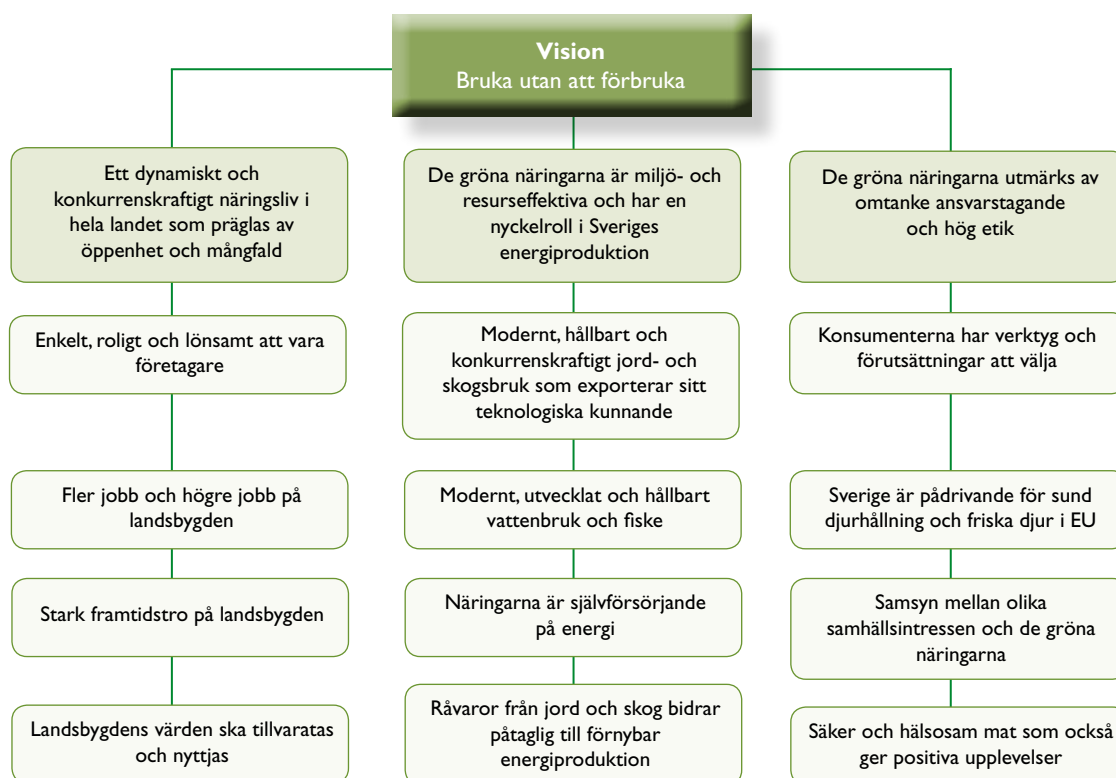
Ansatsen i sektorsmålen är den ”frihet under ansvar” som präglar skogspolitiken. För att politikens mål ska kunna uppnås krävs stora frivilliga insatser från skogsbruket utöver de krav som ställs i lagstiftningen. Genom sektorsmålen ges förutsättningar för Skogsstyrelsen att föra intensiv dialog med främst skogsnäringen om vilka åtgärder som näringen behöver vidta för att målen ska kunna nås, och för att få veta vilken hjälp och stöd näringen behöver från staten för att mäkta med åtagandena.

Skogsstyrelsen är förvaltningsmyndighet under regeringen och har i uppgift att verka för att landets skogar sköts på ett sådant sätt att de skogspolitiska mål som beslutats av riksdagen kan uppnås. Tyngre instrument inkluderar kunskapsöverföring, lagtillsyn och uppdragsverksamhet. Skogsstyrelsen följer skogarnas och skogsbrukets utveckling i enlighet med det sektorsansvar som lades fast för skogsbruket år 1988. Sektorsansvaret medför att åtgärder som krävs för att bevara skogslandskapets natur- och kulturmiljövärden är ett gemensamt ansvar för myndigheterna och skogsbruket. Skogsstyrelsen har även ansvar för miljömålsarbetet och ansvarar för samordning, utveckling, uppföljning, utvärdering, rapportering och information i fråga om miljö kvalitetsmålet Levande skogar.

Verksamheten regleras av Myndighetsförordningen (2007:515), Skogsstyrelsens instruktion (2009:1393) samt regleringsbrev för budgetåret 2010 (Jo2009/3637). Under åren 2008 och 2009 har först regleringsbrevet och sedan instruktionen genomgått omfattande revideringar och 2010 är det första året med de nya styrdokumenterna.

2 Bruka utan att förbruka

Landsbygdsdepartementet har formulerat en vision för de gröna näringarna, inklusive skogsbruket: Bruka utan att förbruka. I visionen finns tre övergripande mål och under dem ett antal strategiska mål, se bilden nedan. Bruka utan att förbruka används av regeringen främst som en bild för att förklara politikens innebörd. En tydlig innebörd är att bra resultat bäst kan uppnås i dialog med alla intressenter inom respektive område. Nedan beskrivs de delar av Skogsstyrelsens verksamhet som bidrar till visionens förverkligande.

Att ge en fullständig nedbrytning av Skogsstyrelsens verksamhet i enlighet med visionen Bruka utan att förbruka är inte möjlig eftersom Skogsstyrelsens interna uppföljningssystem är organiserade på andra sätt. Därför har vi valt att exemplifiera med verksamheter som har en tydlig beröring med och koppling till visionens övergripande mål.

Verksamheter som berör de tre övergripande målen

Tre områden som ur olika synpunkter bedöms vara centrala för det övergripande arbetet med att nå visionen Bruka utan att förbruka är:

- Sektors- och miljömål tillhandahåller tydligt vad staten förväntar sig av skogsbrukets aktörer på kort sikt för att de långsiktiga målen och visionen ska kunna nås. De ger riktning åt och kraft bakom nödvändiga förändringar. Skogligen sektorsråd gör det möjligt att på strategisk nivå diskutera målens innebörd och åtgärder för god måluppfyllelse
- Statistik och inventeringar tillhandahåller kunskap om nuvarande situation och utvecklingstrender.
- Den kunskapen är en grundförutsättning för enighet mellan intressenterna, om situationen och vad som på kort sikt kan göras, ska kunna nås.

Sektors- och miljömål

Sedan mitten av 1990-talet har Skogsstyrelsen tagit fram skogliga sektorsmål för att förtydliga skogs politikens innebörd och öka möjligheterna att nå de övergripande målen. De senaste sektorsmålen beslutades år 2005 och gäller till år 2010. I sektorsmålen ingår även relevanta delar av miljömålen, främst mål under miljö kvalitetsmålet ”Levande skogar”. Skogsstyrelsen har under året inlett arbetet att tillsammans med övriga skogliga intressenter ta fram en ny generation sektorsmål.

Miljömålssystemet är för närvarande under omdaning. I propositionen Svenska miljömål – för ett effektivare miljöarbete (prop. 2009/10:155) fastlades grundstruktur och organisation för framtiden. Några nya del- eller etappmål har ännu inte beslutats. Tills vidare fortsätter arbetet med miljömålen med ledning av de nuvarande delmålen. Skogsstyrelsen arbetar med regionalt sammansatta arbetsgrupper och en nationell samordnare för att koordinera insatserna med främst länsstyrelserna.

Ansatsen i sektorsmålen är den ”frihet under ansvar” som präglar skogspolitikerna. För att politikens mål ska kunna uppnås krävs stora frivilliga insatser från skogsbruket utöver de krav som ställs i lagstiftningen. Genom sektorsmålen ges förutsättningar för Skogsstyrelsen att föra en intensiv dialog med främst skogsnäringen om vilka åtgärder som näringen behöver vidta för att målen ska kunna nås, och för att få veta vilken hjälp och stöd näringen behöver från staten för att klara med åtagandena.

Sektorsråd för bred dialog

För strategisk dialog och samverkan med skogsbrukets intressenter har Skogsstyrelsen inrättat ett antal sektorsråd. På nationell nivå har ett råd funnits sedan år 2002. Rådet har för närvarande ledamöter från 17 organisationer, från näringslivet, ideella organisationer och andra myndigheter. Sedan år 2006 finns motsvarande råd även på Skogsstyrelsens regionala nivå och på distriktsnivå. Under året har ett arbete pågått med att reformera rådsstrukturen på regional nivå. En ny struktur kommer att finnas från mars år 2011.

Statistik och inventeringar för ökad kunskap

Skogsstyrelsen är en statistikansvarig myndighet och ansvarar för statistik inom områdena Produktion i skogen, Sysselsättning i skogen samt Miljö och sociala frågor i skogen. En omfattande statistik publiceras inom ramen för Sveriges Officiella Statistik (SOS) på skogsstyrelsens hemsida och i Skogsstatistisk årsbok.

I många fall kan grunduppgifter till statistiken tas från befintliga källor men när sådana saknas utför Skogsstyrelsen inventeringar eller separata undersökningar. I inventeringen Polytax följs naturhänsyn vid föryngringsavverkning och kvaliteten på återväxterna. Under åren 2009 och 2010 har en separat inventering av skogsbrukets frivilliga avsättningar genomförts. Inventeringen ”uppföljning av biologisk mångfald” startade operativt under år 2010. Den syftar till att belysa hur naturvärden i främst nyckelbiotoper klarar sig på längre sikt. Flera inventeringar görs också av operativa skäl, exempelvis den fortsatta kartläggningen av nyckelbiotoper och inventering av skogar med höga sociala värden.

Mål: Ett dynamiskt och konkurrenskraftigt näringsliv i hela landet som präglas av öppenhet och mångfald.

Under detta mål finns fyra verksamheter som är av central betydelse:

Samverkan med andra myndigheter

Samverkan med andra myndigheter är viktig då skog och skogsbruk aktivt påverkas av flera områden av statens politik, som i sin tur ansvarsmässigt ligger fördelade på flera förvaltningsmyndigheter. En god koordinering av myndigheternas insatser är därför en nödvändighet.

Skogsstyrelsen samverkar på nationell nivå med bland andra Naturvårdsverket, Energimyndigheten och Riksantikvarieämbetet med att gemensamt sammanställa relevant kunskap, dra slutsatser och ge rekommendationer till hur staten bör förhålla sig till olika företeelser. Bland sakfrågorna kan nämnas stubbrytning, behovsanpassad gödning, och att utveckla nya verktyg för att skydda skogsmark med höga biologiska, kulturella eller sociala värden. På regional nivå är samarbetet intensivt med främst länsstyrelserna, exempelvis med formellt skydd av skog, hantering av dikesrensingsärenden och kulturmiljöärenden.

Enklare regler, smidigare myndighetskontakter

Enklare regler och smidigare myndighetskontakter behövs eftersom svårbegripliga eller onödigt komplicerade regelverk och kontaktvägar försvårar konstruktivt arbete och för att nå visionens mål.

Ur Skogsstyrelsens synpunkt finns ett värde i att de skogliga regelverken kan hållas så enkla som möjligt, inte minst av pedagogiska skäl. Att skogsekosystemen i sig är så komplexa gör att det är extra värdefullt att regelverken är enkla. Enkelhet minskar mängden fel och medger att resurser kan användas till annat än omfattande kontrollsystem. För närvarande ses tillsynsansvaret för 9 kap miljöbalken över för mark som omfattas av skogsvårdslagen. I sådana arbeten söker Skogsstyrelsen efter möjligheter att förenkla, utan att tappa relevans i regelverket. Ytterligare en ansats finns i uppdraget om "En dörr in" (se avsnittet Regeringsuppdrag).

Landsbygdsprogrammet, för stimulans och kunskap

Landsbygdsprogrammet (LBP) innehåller ökade resurser för kompetensuppbyggnad och ett antal visserligen små, men effektiva stöd för selektiva åtgärder som annars inte skulle kunna utföras.

Skogsstyrelsen ansvarar för processen för de tre stöd som finns för den skogliga sektorn: Kompetensutveckling för ett hållbart skogsbruk, Klimat och förnybar energi och Bevara och utveckla skogens mångfald/Öka arealen ädellöv. Skogsstyrelsens arbete sträcker sig från att utforma regelverket utifrån de ramar som finns i övergripande regelverk från regeringen och EU, via att ta fram ansökningshandlingar och marknadsföra ersättningarna, till att handlägga, kontrollera, följa upp, utvärdera, förbättra och förenkla. I arbetet ingår många kontakter med sökanden, intresseorganisationer och andra myndigheter.

Under året har Skogsstyrelsen bedrivit fyra kompetensutvecklingsprojekt med stöd från Landsbygdsprogrammet: "Bioenergi och kompensationsåtgärder 2", "Beställarkompetens hos skogsägare 2", "Skogens mångfald", samt "Ädellöv".

Viktig part i regional utveckling

Regional utveckling, främst inom Länsstyrelsernas partnerskap, är en central verksamhet för att nå målet.

En medarbetare i varje län, med stöd av en nationell samordnare, har ansvar för att se till att skogsfrågorna tar plats i samhällsdebatt och beslutsinstanser. Skogsstyrelsen deltar i samverkansgrupper, men strävar också efter att bli partner i projekt som kan ta del av yttre finansiering. Delaktighet och samverkan regionalt är ett viktigt sätt att föra ut de skogspolitiska målen. Skogsstyrelsens länskontaktpersoner deltar i Länsstyrelsernas partnerskap där man tillsammans tar ett brett grepp om Landsbygdsprogrammet. Man försöker också hålla kontakt med leaderområden och kommuner för att bevaka lokala projekt och naturvårdsfrågor. Ett viktigt bidrag från Skogsstyrelsen i den regionala utvecklingen är erfarenheter från många internationella samverkansprojekt (se avsnitt 9).

Omprioriteringar och förändrade förutsättningar har gjort att intentionerna i strategidokument från år 2009 för regional utveckling inte kunnat efterlevas i önskad utsträckning. Mot slutet av året tillsattes en arbetsgrupp med representanter för både ledning och fältorganisation för att revidera strategin och det praktiska arbetssättet.

Mål: De gröna näringarna är miljö- och resurseffektiva och har en nyckelroll i Sveriges energiproduktion

Under detta mål lyfter vi fram fyra verksamheter av stor betydelse:

Internationell samverkan

Den internationella påverkan på skogsbruket och skogspolitiken är ansenlig. En god kunskap och förståelse för de internationella processerna är en förutsättning för att målet ska nås.

Flera internationella processer och forum har bäring på skogsfrågor. Skogsstyrelsen deltar i eller bevakar flertalet, inte sällan på direkt uppdrag från Landsbygdsdepartementet. Under året har fokus legat på EU och de regionala processerna. Bl.a. har EU:s timmerförordning antagits under året. Frågan om en gemensam skogspolitik inom EU har också aktualiserats. Arbetet med att integrera Politiken för Global Utveckling (PGU) har fortskridit. En viktig drivkraft är den stora omstörningen av biståndsverksamheten och den stärkta samverkan med andra myndigheter som följer av den. Genom partnerskapet med Sida har vi påbörjat en dialog om ökat nyttjande av Skogsstyrelsens expertis i planering och genomförande av utvecklingssamarbete. Under året övertog Sverige ordförandeskapet i FAO:s Skogskommitté (COFO) och har nu goda möjligheter att stödja FAO:s reformarbete. Det fleråriga samarbetsprojektet med Ryssland ”Russian-Swedish Forest Sector Cooperation Programme” avslutades under året.

Miljöhänsyn vid föryngringsavverkning

Föryngringsavverkning är den enskilda åtgärd i skogen som orsakar störst problem för miljö- och kulturmiljöfrågor. Målet att andelen föryngringsavverkningar med undermålig miljöhänsyn skulle halveras till år 2010 bedöms inte ha nåtts. För att uppnå sektorsmålet krävs ytterligare insatser. En vanlig orsak till dåligt resultat och underkända avverkningar är bristande planering. Det finns ofta tillräcklig virkesvolym kvar efter avverkning. Däremot har exempelvis trädgrupper lämnats kvar som saknar naturvärden, medan de höga naturvärdena är delvis eller helt avverkade.

Handläggning av avverkningsärenden

Handläggning av avverkningsärenden är processmässigt viktig för målet då Skogsstyrelsen här operativt får möjlighet att hantera och påverka både den initiala miljöhänsynen som det påföljande arbetet med föryngring och skapandet av en ny skogsgeneration.

Under året handlades 70 000 ärenden, vilket är 25 procent mer än ett normalår och det högsta antalet sedan ”stormåret” 2005. Det stora antalet ärenden har minskat den tillgängliga tiden för exempelvis kontroller i form av fältbesök. Andelen ansökningar om att få påbörja avverkning tidigare än sex veckor efter anmälningstidpunkten har minskat kraftigt till drygt 3 procent under året, från en nivå på ca 10 procent för några år sedan. Att minska antalet dispensärenden har varit viktigt eftersom de är resurskrävande.

Rådgivning och information

Rådgivning och information är ett huvudverktyg eftersom felaktigt utförda åtgärder ofta kan undvikas eller åtgärdas med bättre kunskap, till gagn både för enstaka skogsägare och samhället som helhet.

En stor del av rådgivningsverksamheten har under året bedrivits inom ramen för Landsbygdsprogrammet. Den övriga rådgivningen har därför haft relativt låg volym och resurserna har prioriterats mot att verka genom andra och att nå nyckelpersoner som har stor påverkan på skogstillståndet. Det innebär att målgruppen yrkesverksamma i skogsbruket under året har haft högre prioritet än skogsägare.

Tidningen SkogsEko, landets största skogstidning, som ges ut av Skogsstyrelsen fyra gånger om året, är ett viktigt rådgivningsinstrument riktat både till skogsägare och yrkesverksamma.

Under året har gjorts en särskild satsning på återkoppling till ombud, i form av virkesköpare och inspektorer vid skogsägarföreningarna. Detta är en nyckelgrupp eftersom de ansvarar för många åtgärder och agerar som rådgivare till skogsägarna.

En betydande del av rådgivningen inom myndighetsområdet är kopplad till handläggningen av avverkningsanmälningar. Normalt är det Skogsstyrelsen som tar initiativ till denna rådgivning och oftast är behovet kopplat till miljöhänsyn.

Mål: De gröna näringarna utmärks av omtanke, ansvarstagande och hög etik

För detta mål lyfter vi fram två verksamheter av stor betydelse:

Kompetensutvecklingsprojektet ”Beställarkompetens hos skogsägare 2”

Beställarkompetens hos skogsägare är viktig för målet då huvuddelen av de privata skogsägarna i många fall inte själva utför de skogliga åtgärderna, utan i stället anlitar entreprenörer. En förutsättning för målets poängterande av omtanke, ansvarstagande och hög etik är att markägaren klarar av att upphandla skogliga tjänster i enlighet med sina intentioner.

Projektet har genomförts inom ramen för Landsbygdsprogrammet. Syftet är att stärka skogsägarens roll som utförare och beställare av skogliga tjänster. Prioriterade målgrupper är kvinnliga skogsägare, nyblivna skogsägare, yngre skogsägare och skogsägare som är utbor.

Uppdrag till skogsbruket

Under året har andelen uppdrag riktade mot skogsbruket ökat i betydelse i förhållande till andra uppdrag. Dessa uppdrag, främst Gröna skogsbruksplaner och utbildningar, bidrar direkt till skogs politikens genomförande. I produkten Grön skogsbruksplan ingår målklassning av enskilda bestånd och balansen mellan produktion och hänsyn tydliggörs för skogsägaren på fastighetsnivå. Flera större utbildningsinsatser inom uppdrag har riktat sig till skogsentreprenörer och tjänstemän. Innehållet har bland annat inriktats mot skoglig hänsyn till vatten.

3 Skogsstyrelsens mål och resultat samt verksamhetens omfattning – en översikt

Utifrån Skogsstyrelsens uppdrag har visionen ”Skog till nytta för alla” och en verksamhetsidé tagits fram. Dessa ligger i sin tur till grund för vår verksamhetsstrategi som genom målbilder och strategier beskriver de viktigaste förändrings- och förbättringsinsatserna i ett treårigt perspektiv. Verksamhetsstrategin revideras årligen utifrån omvärldsanalys, kund- och intressentanalys samt nulägesanalys. Verksamhetsstrategin ligger till grund för vår årliga verksamhetsplanering och är vägledande för utvecklingsarbete, kompetensförsörjning och andra långsiktiga satsningar.

Nedanstående målbilder låg till grund för 2010 års verksamhetsplan och mål. Målbilderna uttrycker fyra olika perspektiv som alla delar av verksamheten ska sträva mot.

Effekter i skogen – Skogsstyrelsen som påverkande skoglig aktör

Vi har stor påverkan på de aktörer som har störst inflytande över utvecklingen i skogen. Vi är aktiva inom betydelsefulla skogspolitiska områden. Vi kan påvisa vår medverkan till utvecklingen mot ett hållbart skogsbruk och ett hållbart samhälle.

Den nöjda kunden – Skogsstyrelsen som kundorienterad verksamhet

Vi känner våra kunder och andra intressenter. Vi möter deras behov och förväntningar med integritet och med utgångspunkt i vårt skogspolitiska uppdrag. Våra kunder och andra intressenter känner förtroende för oss och upplever att vi gör nytta.

En effektiv förvaltning – Skogsstyrelsen som professionell myndighet

Vi har en hög administrativ och förvaltningsmässig kvalitet. Vi uppträder som en enda myndighet där medborgarna hanteras rättssäkert och lika inför lagen. Vi har arbetsätt som främjar resultat, effektivitet och förbättringar av verksamheten.

Den goda arbetsplatsen – Skogsstyrelsen som attraktiv arbetsgivare

Vi har attraktiva arbetsmiljöer som främjar goda prestationer och lockar medarbetare. Vi har en kultur som uppmuntrar och möjliggör personalens delaktighet, ansvarstagande och individuella utveckling.

Målbilder och måluppfyllelse

Skogsstyrelsens mål framgår av verksamhetsplanen för år 2010. Målen är kopplade till verksamhetsstrategins målbilder som beskrivits ovan. För varje mål redovisas måluppfyllelse och en bedömning görs också av om målet uppnåtts. I några fall har uppföljning ej gjorts och i dessa fall har de aktiviteter som genomförts i stället kommenterats.

Målbild: Effekter i skogen

År 2010 prioriterar Skogsstyrelsen verksamhet som bidrar till sektorsmålen för förnyring och miljöhänsyn vid förnyrningsavverkning.

Den verksamhet som prioriterats under året är hantering av avverkningsärenden, Landsbygdsprogrammet och uppdragsverksamheten. Dessa verksamheter bidrar på olika sätt och i olika grad till sektorsmålen för förnyring och miljöhänsyn vid förnyrningsavverkning.

De uppföljningar som har gjorts visar att föryngringsresultaten förbättrats en aning medan miljöhänsynen försämrats. Det går dock inte att avgöra i vilken grad Skogsstyrelsens verksamhet påverkat måluppfyllelsen under ett enskilt år. Ytterligare insatser och även ändrat arbetssätt kommer att krävas av såväl skogsbruket som Skogsstyrelsen. Sektorsmålen tas även upp i avsnitt 4 om utvecklingen i skogen.

I samband med att nya sektorsmål nu arbetas fram pågår en utvärdering av de tidigare målen. I detta arbete ingår även att bedöma de insatser som skogsbruket och Skogsstyrelsen gjort för att bidra till måluppfyllelsen.

Vi har under år 2010 givit återkoppling till minst 90 procent av ombuden som under året inkommit med avverkningsanmälningar, med särskild vikt lagd på miljöhänsyn.

Den uppföljning som gjorts av målet visar att runt 70 procent av ombuden fått återkoppling. Målet har inte nåtts fullt ut, men eftersom ett viktigt syfte var att motivera ett ändrat arbetssätt och en förändring kan påvisas, är resultatet ändå godkänt. Förändringen i arbetssätt är långsiktig och har förtydligats via den policy för rådgivning som tagits fram under året.

I slutet av året gjordes även en enkät riktad till ombud i sydöstra Sverige som visar att över hälften av de kontaktade ombuden anser att kontakten varit värdefull eller mycket värdefull.

Målbild: Den nöjda kunden

Vi har år 2010 ett Nöjd Kund Index (NKI) som uppgår till minst 90 procent.

Den uppföljning som planerats har inte genomförts på grund av försenad upphandling (överprövning) men kommer att göras våren 2011. De övriga mätningar av kundnöjdhet som gjorts inom delar av verksamheten visar på hög andel nöjda kunder. Exempel på uppföljningar finns från kompetensutvecklingsprojekten kopplade till Landsbygdsprogrammet samt från uppdragsverksamheten. Vi kan dock inte avgöra om målet uppfyllts utifrån dessa uppföljningar då de inte motsvarar en NKI-mätning.

Målbild: En effektiv förvaltning

Vi har år 2010 vid handläggning av våra viktigaste ärendetyper enligt våra rutiner gjort detta utan större avvikelser i 90 procent av fallen.

De ärendetyper som följs upp under året är riktlinjer för tillsyn enligt skogsvårdslagen samt rutiner för arbete med Natura 2000, biotopskydd, stöden Nokås och Ädellöv, LBP-stöden samt Polytax.

Uppföljningen har visat att det finns brister i handläggningen och att avvikelser förekommer. Hit hör bland annat för otydliga beslutsmeningar, bristfälliga avgränsningar samt otillräcklig dokumentation. Även oklarheter i inregistrerad information och att förd kommunikation i ärendet inte framgår av handlingarna har noterats. För två av ärendetyperna (Nokås och Ädellöv) var avvikelser frekvent förekommande men merparten av dessa bedömdes vara av mindre vikt.

Uppföljning av de olika ärendetyperna har genomförts på ett begränsat antal ärenden och utan enhetlig metodik eftersom Skogsstyrelsen ännu inte har någon sådan implementerad. Detta gör att långtgående slutsatser baserade på gjord uppföljning inte bör dras. Inom Landsbygdsprogrammet har dock handläggningskontroller genomförts systematiskt utifrån ett för programmet framtaget och anpassat arbetssätt. Drygt 20 procent av alla ärenden har granskats och andelen större avvikelser är knappt 5 procent vilket innebär att målet har nåtts inom denna del av verksamheten.

Den sammantagna bedömningen är att målet inte har uppfyllts. Utifrån de avvikelser som framkommit har förslag till åtgärder tagits fram. Dessa åtgärder kommer att genomföras under år 2011.

Skogsstyrelsen ska senast vid 2012 års utgång ha halverat sina utsläpp till luft av koldioxid från myndighetens tjänstebilar och långtidshyrda bilar jämfört med 2008 års nivå. Detta utan att motsvarande utsläpp från andra färdstätt ökar.

Utsläppet av koldioxid ska för våra tjänstebilar och långtidshyrda bilar minska med minst 10 procent jämfört med 2009 års nivå.

Under året var utsläppet av koldioxid från tjänstebilar och långtidshyrda bilar 1 150 ton vilket är en ökning relativt utsläppet år 2008 som var 1 060 ton. För år 2009 var utsläppet av koldioxid från tjänstebilar och långtidshyrda bilar 1 070 ton vilket innebär att utsläppen ökat även jämfört med detta år och att målet således inte har uppfyllts. Situationen är allvarlig och åtgärder kommer att vidtas.

Ökningen kan förklaras genom att antalet körda kilometer har ökat. Verksamhetsvolymen varierar mellan åren och tjänsteresor med bil kommer även framgent att vara en viktig förutsättning för verksamheten. För att nå målet måste en stor del av Skogsstyrelsens fordon bytas ut. Det ekonomiska incitamentet för detta bedöms vara litet. Värt att notera är dock att antalet körda kilometer med egen bil i tjänsten har minskat under perioden sedan år 2008.

Vid utgången av år 2010 var andelen miljöbilar utifrån förordning (2007:380) om miljöbilspremie 15 procent av totalt 313 tjänstebilar.

Målbild: Den goda arbetsplatsen

Vi har år 2011 ett Nöjd Medarbetar Index (NMI) som är minst samma värde som vid mätning år 2007 (4,4 på en 6-gradig skala).

Mätning av NMI görs vartannat år och den senaste mätningen gjordes hösten 2009 då utfallet blev 4,5. Utifrån denna mätning har handlingsplaner upprättats inom olika delar av myndigheten och för olika områden beroende på utfallet av enkäten (se avsnitt 13). De aktiviteter som planerades för året har till stor del genomförts enligt plan. Utifrån resultatet från senaste mätningen och genomförda aktiviteter har målet reviderats och är nu satt till ett NMI om minst 4,5 vid nästa mätning som ska genomföras hösten 2011.

Skogsstyrelsens verksamhet inom olika verksamhetsområden

Skogsstyrelsens verksamhet mätt i antalet operativa tjänstgöringsdagar har minskat med närmare 2 500 tjänstgöringsdagar jämfört med föregående år. Till stor del kan detta hänföras till minskad uppdragsverksamhet vilket till viss del hänger ihop med ovanligt långvarig vinterperiod i södra Sverige. I övrigt är omfattningen inom olika verksamhetsområden i stort sett oförändrad förutom när det gäller ledning och stöd (intern verksamhet) som minskat med över 4 000 tjänstgöringsdagar. Det här är ett resultat av det målmedvetna arbetet vi gjort för att minska de gemensamma kostnaderna med anledning av den krympande kärnverksamheten. I nedanstående tabell visas antal tjänstgöringsdagar för olika verksamhetsområden. Respektive verksamhetsområde beskrivs sedan i efterföljande avsnitt.

Tabell 1. Verksamhetens omfattning (tjänstgöringsdagar)

Verksamhet (tjänstgöringsdagar)	2010	2009	2008
Rådgivning, information och utbildning	22 343	21 718	15 187
Lagtillsyn	26 590	26 306	27 557
Inventering, uppföljning och utvärdering	10 659	10 337	7 808
Statligt stöd och ersättningar	19 992	18 450	23 624
Övriga myndighetsuppgifter	17 614	17 531	21 294
Uppdragsverksamhet	25 029	30 284	39 866
Fastighetsförvaltning	742	722	834
Totalt antal operativa tjänstgöringsdagar	122 969	125 348	136 170
Övrigt	16	420	2 963
Ledning och stöd	39 331	43 784	55 092
Totalt antal tjänstgöringsdagar	162 316	169 552	194 225

4 Utveckling i skogen och sektorsmål

Aktiviteten i skogen, mätt i antalet avverkningsanmälningar, har ökat kraftigt efter lågkonjunkturen. Avverkningarna uppgick år 2009 till 80 miljoner skogskubikmeter. Prognosen för året är 86 miljoner skogskubikmeter. Detta kan jämföras med den högsta hållbara avverkningsnivån som bedömts vara ca 95 miljoner skogskubikmeter per år.

Skogen som källa för att ersätta fossila bränslen med bioenergi och, på ett övergripande plan, skogens roll i klimatfrågan, påverkar i allt större utsträckning skogsbruket. Det finns ett ökat intresse för uttag av bioenergi genom avverkningsrester med grenar och toppar, stubbskörd samt vid röjning och gallring. Anpassningen av skogsbruket till förväntade klimatförändringar aktualiseras alltmer när det gäller val av trädslag, röjnings- och gallringssystem och avverknings- och transportfrågor.

Sektorsmål i samverkan med skogliga intressen

Sedan mitten av 1990-talet har Skogsstyrelsen tagit fram skogliga sektorsmål för att förtydliga skogspolitikens innebörd och öka möjligheterna att nå de övergripande målen. De senaste sektorsmålen beslutades år 2005 och gäller till år 2010. I sektorsmålen ingår även relevanta delar av miljömålen, främst mål under miljö kvalitetsmålet ”Levande skogar”. Skogsstyrelsen har under året inlett arbetet att tillsammans med övriga skogliga intressenter att ta fram en ny generation sektorsmål.

Ansatsen i sektorsmålen är den ”frihet under ansvar” som präglar skogspolitiken. För att politikens mål ska kunna uppnås krävs stora frivilliga insatser från skogsbruket utöver de krav som ställs i lagstiftningen. Genom sektorsmålen ges förutsättningar för Skogsstyrelsen att föra intensiv dialog med främst skogsnäringen om vilka åtgärder som näringen behöver vidta för att målen ska kunna nås, och för att få veta vilken hjälp och stöd näringen behöver från staten för att mäta med åtagandena. Se ”Sammanställning av de skogliga sektorsmålen”, nedan, för uppföljning av och kommentarer om målen för år 2010.

Föryngringarnas kvalitet otillräcklig

Andelen föryngringar som uppfyller skogsvårdslagets krav ökade successivt under de 5 första åren av 2000-talet. Därefter har andelen planat till knappt 80 procent. Sektorsmålet för godkända föryngringar kommer därför inte att nås år 2010.

Den positiva utvecklingen sedan år 1999 beror på att föryngringsresultatet både för plantering och naturlig föryngring har förbättrats. Plantering ger vanligen bättre föryngringsresultat än naturlig föryngring. Under perioden åren 1999-2009 har plantering resulterat i 15-25 procentenheter större andel godkänd föryngringsareal än naturliga föryngringar. De senaste mätningarna från åren 2007-2010 visade dock ett något bättre resultat för naturlig föryngring. Mycket talar för att detta till stor del beror på tillfälliga effekter, exempelvis begränsat statistiskt underlag, även om andelen naturlig föryngring har minskat på gräs- och örttyper som ofta är svåra att föryngra naturligt.

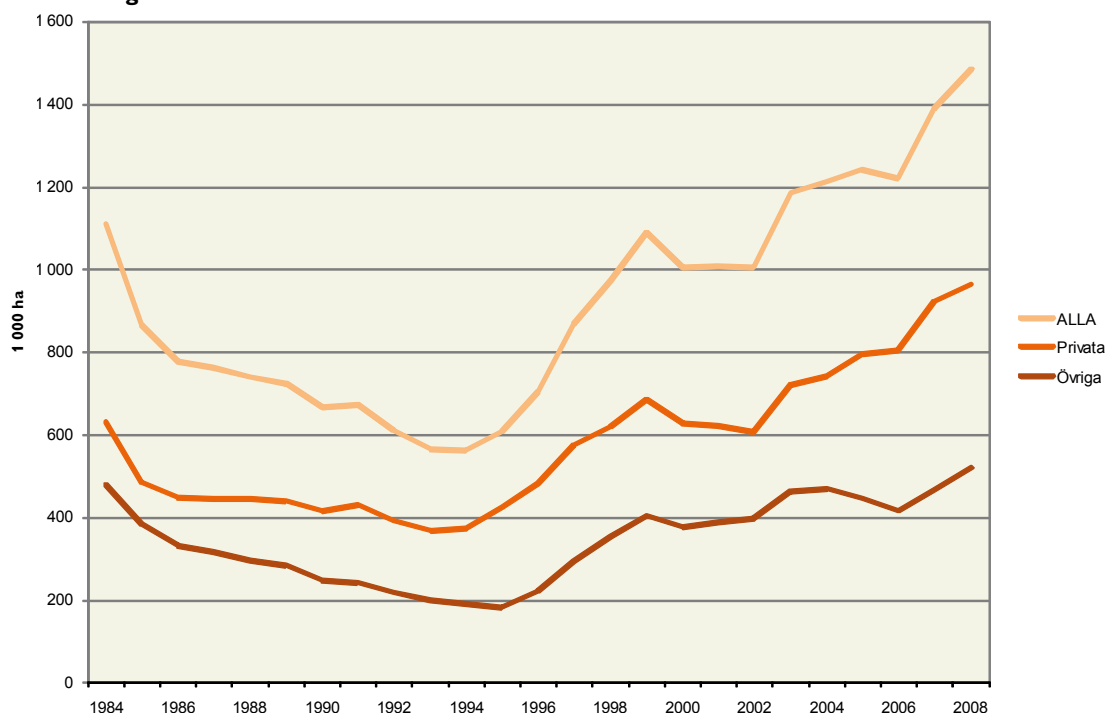
Privata markägare hade lägre andel godkända föryngringar än övriga markägare, 76 respektive 84 procent vid inventeringen för åren 2007-2010. Detta beror delvis på att privata markägare oftare använder sig av naturlig föryngring och att fler privata skogsägare inte utför några föryngringsåtgärder alls.

Röjningsbehovet ökar

För att nå sektorsmålet för röjning bedömde Skogsstyrelsen år 2000 att den årliga arealen utförd röjning skulle behöva uppgå till i genomsnitt 275 000 hektar per år fram till år 2010. Sektorsmålet är att arealen med akut röjningsbehov skulle vara mindre än 700 000 hektar senast vid utgången av år 2010.

Under perioden 2000-2009 røjdes i genomsnitt 225 000 hektar per år. Arealen utförd röjning ökade väsentligt från år 2003. Under åren 2005-2009 røjdes i genomsnitt 258 000 hektar per år. Trots den positiva utvecklingen har arealen med ett akut röjningsbehov inte förmåtts att minska. De senaste åren visar istället en markant ökning av arealer med akut röjningsbehov. År 2008 var arealen 1,5 miljoner hektar, den högsta siffra som redovisats, se figur nedan.

Figur 1. Akut röjningsbehov enligt Riksskogstaxeringen.
Diagrammet visar rullande 3-årsmedeltal åren 1984-2008

Den ökade röjningen har till stor del satts in senare i ungskogarnas utvecklingsfas jämfört med inriktningen på 1980-talet. Det förändrade röjningsmönstret medför bland annat att stora arealer med akut röjningsbehov överförs till åldersklasserna med äldre röjningsskogar. Prioriteringen av sena röjningar och åtgärder i gamla brister riskerar att leda till att den totala arealen med akut röjningsbehov fortsätter att öka.

Skador på skog

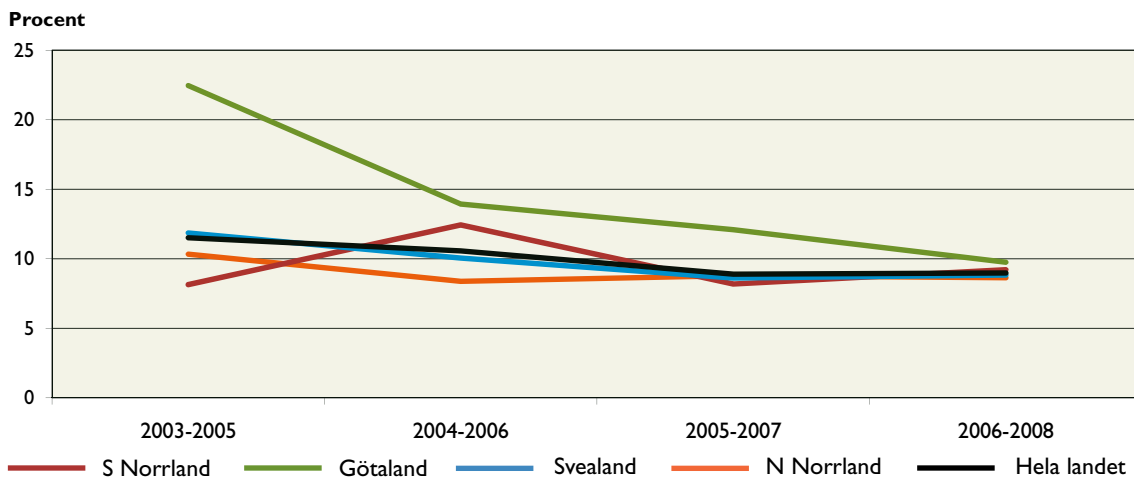
Skador orsakade av hjortdjur

I sektorsmålet som berör skog/viltbalansen anges att andelen svårt älgskadad plant- och ungskog av tall år 2010 ska vara lägre eller i nivå med den situation som gällde i början av 1990-talet. Skogsstyrelsen har under året påbörjat en analys av måluppfyllelsen av detta och andra sektorsmål. Vad gäller skog/viltbalansen är det tydligt att det antagna målet inte har uppnåtts. Vad gäller delmål två, som handlar om trädbildning av asp, rönn och säl, finns fortfarande tveksamheter i hur det ska utvärderas. Den analys som nu pågår kommer att utreda frågan närmare.

Riksskogstaxeringens inventering för åren 2004-2008 visar på ca 10 procent färskas skador på tallstammar med medelhöjden en till fyra meter. Inventeringarna visar även att mer än 40 procent av tallarna inom detta höjdintervall någon gång under sin livstid blivit skadade av älg. Skadorna är alltså stabilt höga. I Götaland verkar dock skadorna ha minskat under flera år, från mycket höga nivåer (23 procent färskas skador på tall), till nivåer som är jämförbara med andra delar av landet (12 procent). De hyggen som uppkommit efter stormen Gudrun kan vara en förklaring till denna minskning, eftersom fodertillgången för djuren nu bedöms öka i de stora arealerna uppväxande ungskog.

De regionala/lokala älgskadeinventeringar (Äbin) som Skogsstyrelsen under året har genomfört indikerar att skadorna nu ökar i de delar av landet där inventeringen utförts. Älgstammarna verkar öka i hela landet. Det talar för att skadorna kommande år kommer att fortsätta öka i norr samtidigt som minskningen av skadorna i söder kommer att avstanna.

Figur 2. Färskas betesskadorna på tallstammar mellan 1-4 meter nationellt enligt Riksskogstaxeringen.

Dagens skadenivå medför att det i delar av landet är svårt att få en tillfredsställande förnyring av tall, vilket leder till att markägare i stället planterar alternativa trädslag. Ofta väljer markägare att förnygra med gran trots att tall på den aktuella växtplatsen vore ett mer lämpligt trädslag. Det vetenskapliga underlaget stärks både vad gäller konsekvenserna av en felaktig ståndortsanpassning och betets inverkan på skogstillväxten. De senaste rapporterna indikerar att de negativa konsekvenserna för tillväxten kan vara mer allvarliga än vad man tidigare trott.

För att vända utvecklingen med minskad andel tall i förnyringarna i södra Sverige har Skogsstyrelsen under året initierat projektet ”Mera Tall”. Målet är att tallförnyring på marker som bäst lämpar sig för tall ökar, att även blandbestånd gynnas och att den biologiska mångfalden stärks. Projektet ska leda till konkreta exempel på åtgärder för att förbättra balansen mellan vilt och skog, men framför allt exempel som påvisar att det går att åstadkomma en förändring.

Insektskadorna

Granbarkborrarna har förökats framgångsrikt under åren 2009 och 2010, från en bottennotering år 2008 (Schroeder 2010: Granbarkborrens förökningsframgång 2010. Rapport). Enligt Skogsstyrelsens skattningar dödades granbarkborren inom bekämpningsområdet i södra Sverige år 2008 ca 700 000 kubikmeter granskog, år 2009 ca 220 000 kubikmeter och år 2010 ca 300 000 kubikmeter. Årets skador i området översteg därmed kraftigt prognosen på 100 000 kubikmeter granskog. Under året har dessutom omfattande barkborreskadorna förekommit i Södra Västernorrlands Distrikt och i delar av distriktets omgivning. Skogsstyrelsen kommer att bibehålla bekämpningsområdet

i södra Sverige och av ovan nämnda skäl inkludera delar av Västernorrland i bekämpningsområdet under år 2011.

Snytbaggesskadorna ligger på en låg nivå i södra Sverige tack vare effektiva motåtgärder och hög medvetenhet om problemen. Motsatta förhållanden råder i södra Norrland och i norra Norrlands kustland. Den faktiskt uppmätta dödligheten på behandlade plantor i "Gudrunområdet" i södra Sverige är, enligt Skogsstyrelsens övervakningsprogram, ca 1 procent. Om man planterar obehandlade plantor på hyggen som inte markberetts blir dödligheten istället runt 80 procent i Götaland och 20-60 procent i Norrlands kustland (Göran Nordlander, Sveriges Lantbruksuniversitet).

Röda tallstekeln har under året gjort omfattande kalätning av tall i östra Småland. En inventering av äggförekomst har påbörjats och väntas kunna resultera i en prognos i början av år 2011. Dödligheten hos tall är dock mycket låg tack vare att larvernas gnag avslutas innan årsskotten är fullt utvuxna.

Ungersk gransköldlus, en hittills okänd art för Sverige, har orsakat kraftiga skador på 780 hektar granskog i södra Skåne. 150 hektar av dessa har nödaverkats.

Svampskador

Askarna har under senare år drabbats av omfattande svampskador, orsakade av den så kallade **askskottsjukan**. Skadorna kan leda till att såväl plantor som stora träd dör. Angreppen börjar på unga skott och sprider sig vidare via kvistar och grenar ända in till stammen där den kan orsaka kräftsår. Förutom produktionsförluster kan skadorna även leda till förluster av värden av kulturhistorisk, naturmässig eller landskapsbildsmässig art. På mindre än 10 år har skadorna spritt sig så att de numera finns inom hela askens utbredningsområde i Sverige.

Almsjukan grasserar hårt bland landets almar och har nu även nått Gotland där den utgör ett allvarligt hot mot biologisk mångfald och det biologiska kulturarvet.

Rottickan, som ger upphov till **rottröta**, är ett stort och för skogsbruket kostsamt problem, framför allt i granskogarna. Trots olika insatser tilltar problemet.

Angreppen av **törskatesvampen** fortsätter i norra Sveriges ungskogar. Den analys som Sveriges Lantbrukuniversitet gjort av sporer från törskateangreppen bekräftar att angreppen i den nordostliga delen av landet domineras av törskatesvampen (*Cronartium flaccidum*). Denna törskatesvamp sprids inte från tall till tall som den vanliga törskatesvampen (*Peridermium pini*), utan måste först leva i ett mellanstadium på skogskovall, varifrån sporer återigen kan infektera nya tallar.

Någon inventering av skadad areal har inte gjorts under året. Tidigare inventering av ungskogar med mellan en och fyra meter höga träd i norra Sverige visar att sammantaget 130 000 hektar har angrepp av törskatesvamp, varav 30 000 hektar med svåra skador. Det finns behov att göra en ny inventering för att få klarhet i om skadorna ökar eller finns kvar på samma nivå.

Miljöhänsyn vid förnygringsavverkning

Målet är att arealen förnygringsavverkning där miljöhänsynen inte uppfyller skogsvårdslagens krav ska halveras till år 2010, vilket inte uppnåtts. Arealandelen förnygringsavverkning med miljöhänsyn som inte bedöms nå upp till kraven i skogsvårdslagen (SVL) har ökat från 22 till 29 procent. Inte heller målet om att 50 procent av den förnygringsavverkade arealen ska ha en miljöhänsyn som är betydligt bättre än kraven i SVL, bedöms kunna nås. Här har andelen istället minskat från 37 till 30 procent. För de utpekade miljöfunktionerna "hänsynskrävande biotoper", "skydds-zoner" och "skador på mark och vatten" har arealen med obetydlig hänsyn ökat istället för att, som målet anger, halveras till år 2010. För att uppnå sektorsmålet krävs ytterligare insatser.

Miljömål

Miljömålssystemet är för närvarande under omdaning. I proposition Svenska miljömål – för ett effektivare miljöarbete (prop. 2009/10:155), fastlades grundstruktur och organisation för framtiden. Några nya del- eller etappmål har ännu inte beslutats. Tills vidare fortsätter arbetet med miljömålen med ledning av de nuvarande delmålen. Skogsstyrelsen arbetar med en regionalt sammansatt arbetsgrupp och en nationell samordnare för att koordinera insatserna med främst länsstyrelserna.

De delmål i miljömålen som har rak bäring på skog och skogsbruk ingår även i Skogsstyrelsens sektormål.

Sammanställning av de skogliga sektorsmålen

Några av sektorsmålen kommenteras mer utförligt i texten ovan. Här följer en kortfattad sammanställning av de viktigaste resultaten.

Mål	Sammanfattande uppföljning
Föryngringarnas kvalitet	Andelen föryngringar som uppfyller skogsvårdslagens krav ökade successivt under de 5 första åren av 2000-talet. Därefter har trenden planat ut runt 80 procent. Målet om 87 procent godkända föryngringar kommer därför inte att nås.
Röjning	Målet om att arealen med akut röjningsbehov ska vara mindre än 700 tusen hektar kommer inte att nås under 2010. Arealen utförd röjning har ökat väsentligt sedan mitten av 1990-talet. Trots det har arealen med ett akut röjningsbehov inte minskat utan fortsatt öka.
Miljöhänsyn vid föryngringsavverkning	Målet är att arealen föryngringsavverkning där miljöhänsynen inte uppfyller skogsvårdslagens krav, uttolkat som lagkrav vid taxering i Polytax inventeringen, ska halveras till 2010. Det målet bedöms inte kunna nås. Inte heller målet om att 50 procent av den föryngringsavverkade arealen ska ha en miljöhänsyn som är bättre än kraven i SVL, bedöms kunna nås. De senaste åren har måluppfyllelsen varit relativt stabil för båda målen.
Skogsmarkens naturgivna produktionsförmåga	Inom några områden har rekommendationer tagits fram: för uttag av stubbar (2009), för uttag av avverkningsrester och askåterföring samt för skogsmarkskalkning (2008) och för kvävegödsling (2007).
Långsiktigt skydd av skyddsvärd skogsmark	Enligt delmålet ska 900 000 hektar skyddsvärd skog långsiktigt undantas från skogsproduktion till år 2010. Regeringen har genomfört flera överenskommelser med stora skogsägare om formellt skydd av skog, vilket ökat arealen skyddad skogsmark. En överenskommelse med Sveaskog om 100 000 hektar utbytesmark har undanröjt den resursbrist som funnits för att inom några år nå målarealen. Bedömningen av om delmålet om långsiktigt skydd av skog har nåtts pågår och ska redovisas till regeringen senast den 31 mars år 2011. De frivilliga avsättningarna kan vara tillräckliga. En ny uppföljning pågår. I medeltal avverkades 150-350 hektar registrerade nyckelbiotoper per år mellan åren 2002-2008.
Död ved	Utvecklingen av volymen död ved har varit mycket positiv totalt sett över landet. Uppgifter från riksskogstaxeringen visar att den döda veden sannolikt har ökat med 60-80% totalt sett över landet. Vidare finns en fördelning på ett flertal träslag, olika grovlek och olika nedbrytningsgrader. Målet om en ökning av mängden hård död ved på 40 procent till år 2010 har därmed nåtts med god marginal.
Gammal skog, äldre lövrik skog och areal föryngrad med lövskog	Arealen äldre lövrik skog ska öka med minst 10 procent och gammal skog öka med minst 5 procent till år 2010 i förhållande till arealerna 1998. Uppföljningen visar att dessa nivåer har nåtts med god marginal, totalt sett över landet. Vidare ska arealen mark föryngrad med lövskog öka. Det finns data som visar en tendens till minskning, men detta har inte kunnat verifieras. Målet bedöms därmed vara uppnått.
Mark och vatten i balans	Målet att den areal som erhåller aska ska vara minst lika stor som den areal där grot-uttag sker bedöms inte kunna nås till år 2010. Inget tyder på att gapet mellan arealen med grot-uttag och arealen askåterföring minskar. Arealen med uttag av grot är ca 56 000 hektar per år medan arealen askåterföring ligger på ca 9 000 hektar.

Skogsbilvägar över våtmarker	Enligt målet ska skogsbilvägar inte byggas över våtmarker med höga natur- och kulturmiljövärden, eller byggas så att dessa våtmarker påverkas negativt på annat sätt. Skogsbilvägar byggdes fortfarande år 2006 över värdefulla våtmarker. Målet bedöms därmed inte vara nått. Ny uppföljning kommer att genomföras under våren 2011.
Skogsbruk – rennäring	Målet är att skogsbruket i sin planering särskilt ska beakta beteslandsindelad mark inom samebyar samt att markbehandling för att trygga återväxt inom renskötselområden senast år 2010 sker med minsta möjliga påverkan på marker av lavtyp, lavrik typ och torra ristyper med inslag av lav. Renbruksplaner med beteslandsindelning finns i 26 samebyar av totalt 51 och har börjat användas vid samråd. I arbetet med att ta fram nya sektorsmål, görs uppföljning av nuvarande mål men resultatet är ännu inte klart.
Skog/vilt balansen	Målet att skadenivån i ungskog av tall senast år 2010 ska vara lägre eller i nivå med den i början av 90-talet bedöms inte kunna nås. Skadenivåerna i ungskog av tall har ökat mycket kraftigt sedan mitten av 90-talet för att plana ut på en hög nivå under 2000-talet. För närvarande prövas olika metoder för att klarlägga viltets roll för trädbildning av asp, rönn och sälg.
Fornlämningar och övriga värdefulla kulturlämningar	Målet innebär att skogsmarken ska brukas på ett sådant sätt att skador på fornlämningar och andra värdefulla kulturlämningar är försumbara senast år 2010. Skogsstyrelsen har utvecklat en skadeinventering inom Polytaxuppföljningen (P3) som visar att kulturlämningar skadas i fortsatt stor omfattning. Det finns inte heller några indikationer på att skadorna på fornlämningar har minskat. Målet har därmed inte nåtts.

I sektorsmålen finns även ett mål om rekreationsanpassat brukande av tätortsnära skogar. Delmålet att Skogsstyrelsen ska teckna samarbetsdokument med landets kommuner är inte längre aktuellt.

5 Rådgivning, utbildning, information

Förmedling av kunskaper från den skogliga forskningen till skogsägare och andra aktörer i skogen genom rådgivning, utbildning och information utgör sedan länge en av de viktigaste uppgifterna för Skogsstyrelsen. Tidningen Skogseko, landets största skogstidning, som ges ut av Skogsstyrelsen fyra gånger om året, är ett viktigt rådgivningsinstrument.

En stor del av rådgivningsverksamheten har under året bedrivits inom ramen för Landsbygdsprogrammet. Övriga rådgivningen har därför haft relativt låg volym och resurserna har prioriterats mot att verka genom andra och att nå nyckelpersoner som har stor påverkan på skogstillståndet. Det innebär att målgruppen yrkesverksamma i skogsbruket har haft högre prioritet än skogsägare.

Under året har en särskild satsning på återkoppling till ombud gjorts. Med ombud avses i första hand virkesköpare och inspektorer vid skogsägarföreningarna. Detta är en nyckelgrupp eftersom de ansvarar för många åtgärder och agerar som rådgivare till skogsägarna. Återkopplingen har i första hand gällt arbetet med miljöhänsyn. Under året har 70 procent av de ombud som lämnat in avverkningsanmälningar fått någon form av återkoppling. Region Öst har genomfört en enkätundersökning riktad till ombuden som ett led i uppföljningen av återkopplingsarbetet. Av enkäten framgår att de flesta ombud värdesätter kontakten med Skogsstyrelsen, och många önskar mer kontakt.

En betydande del av rådgivningen inom myndighetsområdet är kopplad till handläggningen av avverkningsanmälningar. Normalt är det Skogsstyrelsen som tar initiativ till denna rådgivning och oftast är behovet kopplat till miljöhänsyn.

För att förbättra förutsättningarna för uppföljning och utvärdering av effekterna av rådgivningsinsatser har ett arbete för att utveckla IT-stöd för redovisning och dokumentation av rådgivningsverksamheten pågått under året. Dessutom har en övergripande policy och tydligare rutiner för rådgivningsarbetet tagits fram. Det arbetet kommer att fortsätta under år 2011.

Kompetensutveckling inom Landsbygdsprogrammet

Skogsstyrelsen har bedrivit fyra kompetensutvecklingsprojekt med stöd från Landsbygdsprogrammet under året: Bioenergi och kompensationsåtgärder 2, Beställarkompetens hos skogsägare 2, Skogens mångfald, samt Ådellöv. Samtliga projekt har hög måluppfyllelse vad gäller deltagare och kundnöjdhet. Skogsstyrelsens kompetensutvecklingsprojekt innebär kunskapslyft för Sveriges skogsägare.

Projektet Bioenergi och kompensationsåtgärder ska genom utbildning och information bidra till ett ökat och ekologiskt hållbart användande av skogen för bioenergiändamål. Målgrupper är markägare, askproducenter samt entreprenörer och tjänstemän. Måluppfyllelse i projektet visar på högt deltagarantal, se tabell 3. Samtliga utbildningar har haft mycket nöjda kunder/deltagare, enligt våra kursutvärderingar, se tabell 4. Effekter av projekten Ökad areal askåterföring, Ökat grotuttag och beteendeförändringar hos kursdeltagare kommer att utvärderas i samband med slutrapporten.

Syftet med projektet Beställarkompetens hos skogsägare 2 är att stärka skogsägarens roll som utförare och beställare av skogliga tjänster. Projektet har högt deltagareantal, se tabell 3. Prioriterade målgrupper är kvinnliga skogsägare, nyblivna skogsägare, yngre skogsägare och skogsägare boende utanför den kommun där deras fastighet är belägen. De procentmål som satts för de prioriterade målgrupperna har ett gott utfall, se tabell 2. Projektet har förutom kursverksamhet även genomfört

temadagar inom olika teman såsom föryngring, röjning, gallring samt vägtjänster. De löpande kursutvärderingarna som görs efter avslutad kurs visar på hög kundnöjdhet, se tabell 4. Deltagarna har varit nöjda med kurserna, både till innehåll och genomförande.

Tabell 2. Deltagare i ”Beställarkompetens hos skogsägare 2”, mål och resultat

Projekt	Av andel kursdeltagare	
	Mål	Resultat
Beställarkompetens		
Kvinnor som äger skog	25 %	32 %
Nya skogsägare	15 %	29 %
Yngre skogsägare	15 %	19 %

Projektet Skogens mångfald syftar till att genom rådgivning och information ge markägaren kunskap för att kunna genomföra åtgärder som bevarar, utvecklar eller förstärker olika miljövärden på fastigheten. Målgruppen för falträdgivning är alla typer av markägare som har skogsfastigheter med områden med skötselkrävande, höga miljövärden. Målgruppen för informationsaktiviteter är alla verksamma inom skogsbruket. Projektet är kopplat till stödet Bevara och utveckla Skogens mångfald, som Skogsstyrelsen förvaltar. Utvärdering visar att projektet har uppnått deltagarmålet i falträdgivningar, samt haft mycket hög måluppfyllelse för sina informationsaktiviteter. Projektet har hög kundnöjdhet.

Projektets resultat under åren 2009-2010 speglas tydligt i ökad måluppfyllelse inom stödet Skogens mångfald. Preliminära beräkningar av ansökt areal inom alla inkomna ansökningar visar att etappmålet för år 2010 kan vara uppfyllt till 34 procent. Inom projektet finns ett stort medvetande om vikten att våra aktiviteter stimulerar till ett ökat inflöde av ansökningar till stödet. Det har införts nya aktiviteter i Skogens mångfald 2 för att nå ut till större skogsägare och därmed öka antalet ansökningar och areal.

Projektet Ädellöv ska genom rådgivning och andra kompetenshöjande insatser stimulera skogsägare till att anlägga ädellövskog, och kunna sköta ädellövskog. Målgruppen är markägare, eller den markägaren utser, med marker lämpade för ädellövskog. Projektet är starkt kopplat till stödet Öka arealen ädellöv som Skogsstyrelsen förvaltar. Projektet nådde inte riktigt fram till sitt mål se tabell 3. De kundutvärderingar som genomförts hittills visar på god kundnöjdhet, se tabell 4. Slutliga utvärderingar av projektet genomförs internt och externt med start i december 2010 och avslut i mars 2011. Projektet har bidragit till att Ädellövstödet uppnår hög måluppfyllelse för året.

Under året nådde vi genom våra kompetensutvecklingsprojekt 15 816 deltagare genom rådgivning och kurser samt 4 882 deltagare via informationsaktiviteter.

Tabell 3. Måluppfyllelse i Landsbygdsprogrammet - kompetensutvecklingsprojekt

Projekt	Antal deltagare	Ackumulerat 2009-2010 Deltagare			
		Resultat 2010	Måluppfyllelse 2010	2009-2010	Måluppfyllelse Informationsaktiviteter
Beställarkompetens hos skogsägare 2	5 204	95 %	9 788	98 %	
Bioenergi och kompensationsåtgärder 2	7 615	135 %	15 843	155 %	
Skogens mångfald	2 079	115 %	2 500	110 %	4 882
Ädellöv	918	88 %	1 425	92 %	
Totalt antal deltagare	15 816		29 556		

Tabell 4. Andel nöjda kunder i Landsbygdsprojektets kompetensutvecklingsprojekt
(7-gradig skala, där 7 är högsta betyg)

Projekt	Kundnöjdhet, helhetsintryck	
	Angivet minst 4, procent	Angivet 7, procent
Beställarkompetens hos skogsägare 2	99	54
Bioenergi och kompensationsåtgärder 2	99	42
Skogens mångfald	95	28
Ädellöv	88	31

Klimatförändringarnas påverkan på skogsbruket

Skogsstyrelsen har fortsatt med regeringsuppdraget att sprida kunskaper om klimatanpassning i skogsbruket till skogsägare och andra berörda inom skogssektorn. Klimatfrågan börjar också integreras i Skogsstyrelsens övriga rådgivning. Under året har skogsägare och skogsbruket informerats om hur klimatförändringarna kan komma att påverka skogsbruket och vilka anpassningsåtgärder som är möjliga för att skogspolitikens mål för miljö och produktion ska nås. Skogsstyrelsens klimatpolicy har varit vägledande i rådgivningen. Även Länsstyrelsen på Gotland har medverkat i detta arbete. Skogsstyrelsen har också fortsatt sin utbildning inom klimatfrågor internt för att kunna erbjuda skogsbrukets aktörer en högkompetent rådgivning.

Ökad användning av Mina Sidor, Skogsstyrelsens e-tjänst

Under året fortsatte användningen av Skogsstyrelsens e-tjänst Mina sidor att öka kraftigt. Antalet skogsägare som någon gång använt Mina sidor närmar sig nu 20 000 och antalet avverkningsanmälningar uppgår till nästan 200 per månad. Utskrifter av kartor och annat åtgärdsunderlag var den största nyheten under året. Eftersom e-legitimation krävs och många ärenden handhas av ombud bromsar detta utvecklingen. En särskild fullmaktsrutin togs i drift för att i någon mån komma runt denna brist.

Nya externa webben satsar på interaktion

I november lanserades Skogsstyrelsens omarbetade webbplats, som är målgruppsanpassad, överskådlig och lättillgänglig. Här ska skogsägarna och övriga målgrupper hitta all den information de söker på ett enkelt och lättfattligt sätt, samlat på samma ställe. Den nya webben ska på ett tydligare sätt förmedla bilden av Skogsstyrelsen och myndighetens roll och uppgift. Webbplatsen är en viktig kanal för att nå ut till målgrupperna och bidrar till att nå våra skogspolitiska mål. Webbplatsen fortsätter att utvecklas och byggas på med nya funktioner och interaktion med målgruppen. Webbplatsen har ca 2 000 unika besökare per dag.

Tidningen SkogsEko är uppskattad och använd

Skogsstyrelsens tidning SkogsEko är Sveriges största skogstidning och ges ut fyra gånger om året i drygt 240 000 exemplar. En läsarundersökning visar att tidningen är flitigt läst, uppskattad och använd. Huvudsaklig målgrupp är landets skogsägare. Tidningen är ett informations- och rådgivningsorgan som innehåller fakta och råd om bland annat skogsskötsel, men också en ”allmän” skogstidning med reportage, nyheter och mycket annat.

Under året har SkogsEko satsat på att utöka materialet om skogsskötsel, och också gjort större reportage om till exempel viltskador. Två specialbilagor har följt med tidningen, en om insektsskador och en om Landsbygdsprogrammet.

Skogen i Skolan satsar på lärare

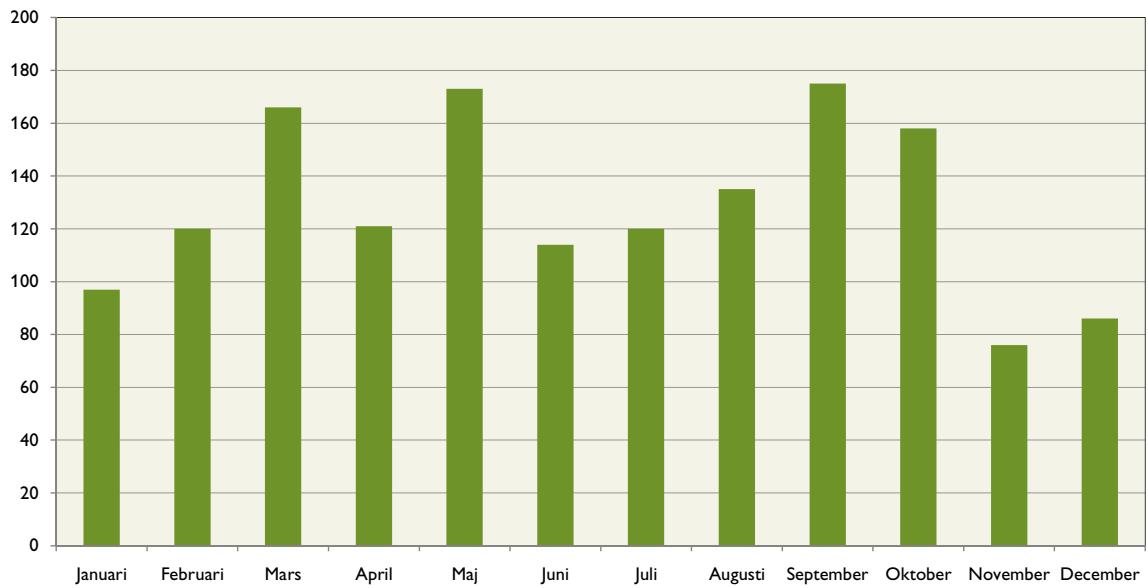
Skogsstyrelsen samarbetar med övriga intressenter inom Skogen i skolan såväl regionalt som nationellt. De olika intressenterna bidrar med pengar och/eller arbetstid. Skogsstyrelsen bidrar mest med egen arbetstid. Skogsstyrelsen har av resursskäl tvingats göra stora neddragningar under senare år. Sedan början av 2000-talet har antalet tjänstgöringsdagar inom Skogen i Skolan minskat från drygt 1 600 till knappt 400.

Under året har vi bland annat medverkat vid skogs dagar för skolklasser, lärarkurser och stöd vid skolskogsarbete. Trenden under de senaste åren har varit att vi når fler och fler lärare men färre och färre elever. Det är en logisk konsekvens av att det är mer effektivt att använda de minskande resurserna till att utbilda lärarna så att de i sin tur kan använda sina kunskaper i undervisningen. På så sätt når vi indirekt också många elever.

Stort medialt genomslag i skogslänen

Den mediala bevakningen av Skogsstyrelsen är neutral och balanserad. Skogsstyrelsen framstår som mycket stark i rollen som expertmyndighet och det skrivs oftast om naturvård, skogsskador eller skogsskötsel. Under året har andelen press ökat där Skogsstyrelsen även framställs som möjliggörare av skogliga åtgärder, detta med anledning av de skogliga stöden inom Landsbygdsprogrammet.

En liten del av Skogsstyrelsens publicitet kommer från våra egna pressmeddelanden. Ett undantag är satsningen på tall i södra Sverige, vilket fick ett mycket stort genomslag. Störst medialt genomslag får vi i rikstäckande skoglig fackpress. Vi får stort medialt genomslag i de traditionella skogslänen (Dalarna, Värmland, Västernorrland, Norrbotten) men även i Skåne, detta tack vare ett aktivt och planerat pressarbete hos distriktets medarbetare.

Figur 3. Antal införanden där Skogsstyrelsen är omnämnd i dagspress, fackpress och etermedier år 2010

Verksamhetens omfattning

Tabell 5

Resultat	2010	2009	2008
Tjänstgöringsdagar	22 343	21 718	15 187
Kostnader, tkr	116 725	99 311	90 376

6 Lagtillsyn och regelförenkling

Lagtillsyn enligt skogsvårdslagen och miljöbalken är en av Skogsstyrelsens viktigaste arbetsuppgifter. Skogsvårdslagen anger de grundläggande reglerna för skogens skötsel. Här finns regler om avverkning, vilken hänsyn till naturvärden, kulturmiljövärden och rennäringen som ska tas, hur återväxten ska tryggas och hur skador ska förebyggas. Särskilda regler finns för avverkning i fjällnära skog och ädellövskog.

Skogsstyrelsens arbete med lagtillsyn utgår till stor del från de avverkningsanmälningar och ansökningar om avverkningstillstånd som myndigheten handlägger. Tillsynen kan grovt sett delas upp i två huvuddelar: före och efter avverkning. Före avverkning är tillsynen koncentrerad till de ärenden där den planerade avverkningen kan innebära risk för bristande hänsyn eller dåliga återväxtresultat. Efter avverkning handlar tillsynen främst om kontroll av avverkad areal och återväxtåtgärder.

Avverkningsärenden och tillsynsärenden ökar

Antalet anmälningar och ansökningar om tillstånd till avverkning varierade över året. Under våren 2010 ökade antalet ärenden som en följd av ökad efterfrågan på virke. Kulmen nåddes redan i juni med närmare 10 000 inkomna ärenden. Även under hösten har inflödet varit högt. För hela året handlades 70 000 ärenden, vilket är 25 procent mer än ett normalår, det högsta antalet sedan stormåret 2005. Fler ärenden att handlägga har minskat den tillgängliga tiden för exempelvis kontroller i form av fältbesök.

Andelen ansökningar om att få påbörja avverkning tidigare än sex veckor efter anmälningstidpunkten har minskat kraftigt under senare år. De uppgick under år 2010 till drygt 3 procent av det totala antalet avverkningsärenden. För några år sedan var denna andel över 10 procent. Handläggningen av dispensansökningar tar resurser från annan ärendehandläggning och därför har målsättningen varit att kraftigt minska antalet dispensärenden genom tydligare regler och rutiner samt bättre uppföljning.

Antalet lagråd, dvs. råd om åtgärder för att uppfylla skogsvårdslagens krav, har ökat jämfört med år 2009, men ligger långt under det antal som utfärdades under åren dessförinnan. Antalet beslut om förelägganden och förbud har minskat. Av dessa beslut utgörs flertalet av förelägganden om skogsvårdsåtgärder, som under året uppgick till 91 ärenden. Orsakerna till utvecklingen och vad som planeras för bättre tillsynen framgår av avsnittet Lagtillsynens omfattning och konsekvenser.

Tabell 6. Antal avverkningsanmälningar och förelägganden

Resultat	2010	2009	2008
Antal anmälningar och ansökningar om avverkning	70 137	56 582	50 511
Antal förelägganden om skogsvård	91	111	127

Samrådsärenden enligt 12 kap. 6 § miljöbalken, vilka rör exempelvis byggande av skogsbilvägar och avverkningar i nyckelbiotoper, är ofta mer resurskrävande än avverkningsärenden enligt skogsvårdslagen. Antalet samråd i ärenden som kopplar till avverkningsärenden uppgick under året till 2 100 st. Därutöver tillkommer samrådsärenden om bland annat skogsgödsling.

Lagtillsynens omfattning och konsekvenser

Mot bakgrund av de minskade lagtillsynsinsatserna under år 2009, bland annat minskade antalet lagråd, förelägganden/förbud och fältbesök, gjordes hösten 2010 en undersökning i Skogsstyrelsens regioner. Syftet med undersökningen var att få reda på orsaker till utvecklingen, vilka åtgärder som planeras för att öka de operativa insatserna och vad som kan göras för att stödja verksamheten i deras tillsynsarbete.

Undersökningen visar att orsakerna till den minskade lagtillsynen främst är att antalet tidskrävande ärenden har ökat, samt att införandet av det IT-baserade handlägningsstödet som togs i drift under år 2009 har tagit mycket tid. De högre kvalitetskrav som nu ställs i handläggningen kräver också mer tid per ärende. En slutsats är därför att produktiviteten i myndighetens hela återväxtprocess bör utredas och förbättras där behov finns. Eftersom fältbesöken är resurskrävande bör det också utredas vilka konsekvenser det minskade antalet fältbesök får. Arbete med att ta fram en handlingsplan med förslag till åtgärder för att förbättra lagtillsynen har påbörjats.

Uttag av skogsbränsle, stubbskörd

Antalet anmälningar om uttag av skogsbränsle har ökat som en följd av ökad efterfrågan på skogsbränsle. Stubbskörd förekom i mycket begränsad omfattning för några år sedan, men anmäldes under året på närmare 7 500 hektar. Uttag av grot (grenar och toppar) har successivt ökat och anmäldes på 154 000 hektar under året, mer än hälften av den avverkningsanmälda arealen.

Regelförenkling – åtgärder som förenklar för markägare och företag

Det skogliga regelverket är inte särskilt omfattande och är i stor utsträckning baserat på att vissa skogsbruksåtgärder ska beskrivas och anmälas i god tid innan de utförs. Att få kännedom om dessa åtgärder är av grundläggande betydelse för Skogsstyrelsens arbete. Denna konstruktion innebär ganska små administrativa kostnader för företagen. Sammantaget bedöms därför möjligheterna att kunna göra regelförenklingar, som i påtaglig utsträckning minskar företagens administrativa kostnader vara begränsade. Insatserna inriktas därför främst på att underlätta för företagen genom utförlig information på hemsidan om bland annat den egna skogen och områden med särskilda miljövärden att ta hänsyn till.

Under året togs begreppen svårföryngrad skog och skyddsskog bort i skogsvårdslagstiftningen. Därmed försvann kravet på tillstånd till avverkning inom dessa områden och ersattes med krav på anmälan om avverkning, fransett i den fjällnära skogen där det fortfarande krävs tillstånd. I ett anmälningsärende kan skogsägaren påbörja avverkningen sex veckor efter att anmälan kommit in till Skogsstyrelsen istället för att invänta ett beslut om tillstånd. Efter regeländringen krävs ansökan om tillstånd till avverkning enbart i fjällnära skog och i ädellövskog. Av de under ett normalår drygt 50 000 avverkningsärendena utgör nu endast 1-2 procent tillståndsärenden, att jämföra med 5 procent före lagändringen. I samband med lagändringarna gjorde Skogsstyrelsen även vissa ändringar i föreskrifterna och allmänna råden till skogsvårdslagen. Ändringarna bedöms inte ha påverkat de administrativa kostnaderna för skogsbruket generellt.

Bland övriga insatser som genomförts eller genomförs kan nämnas: det löpande arbetet med att underlätta hanteringen av anmälningar och ansökningar genom vidareutveckling av dels plattformen Mina sidor för skogsägarnas e-tjänster, och dels systemet e-avverka. Under året utgjorde andelen avverkningsärenden som inkom via e-avverka, drygt 40 procent.

- det pågående uppdraget om översyn av tillsynsansvaret för mark som omfattas av skogsvårdslagen 9 kap miljöbalken
- uppdraget om en fördjupad myndighetssamverkan i ”En dörr in” som ska underlätta för skogsägarna i deras myndighetskontakter och minska företagens administrativa kostnader (se avsnitt 10)
- uppdraget att utveckla en nationell skoglig databas för att förbättra och förenkla för markägare och företag i sökandet efter relevant och pålitlig information för planering och genomförande av åtgärder (se avsnitt 10)
- Kometprogrammets informationsinsatser som syftar till att markägare ska ges större möjligheter till att initiera skydd av värdefulla områden och utvecklingen av samverkan mellan markägare och myndigheter (se avsnitt 8)
- under året har gemensamma riktlinjer för tillämpningen av naturvårdsavtal utvecklats och fastställts, vilket ska underlätta för företagen genom att de möts av en enhetlig och likartad tillämpning oavsett om de vänder sig till Skogsstyrelsen eller länsstyrelsen (se avsnitt 8)

Kostnad per ärende

Kostnaden per avverkningsärende minskade med drygt 8 procent jämfört med år 2008, medan motsvarande kostnad per hektar minskade med 5 procent. I absoluta tal ökade dock kostnaden för handläggning av avverkningsärenden, inklusive registrering, från 50 mkr år 2008 till drygt 63 mkr år 2010, vilket beror på den ovanligt stora ärendemängden under året.

Tabell 7

Resultat	2010	2009	2008
Handläggningskostnad för avverkningsärende, kr per ärende	904	989	985
Handläggningskostnad för avverkningsärende, kr per hektar	215	229	226

Verksamhetens omfattning

Det totala antalet tjänstgöringsdagar för lagtillsynen år 2010 var ungefär detsamma som år 2009 och knappt 4 procent lägre än år 2008. De totala kostnaderna har däremot ökat med ca 4 mkr i förhållande till år 2008, vilket motsvarar 3 procent.

Tabell 8

Resultat *)	2010	2009	2008
Tjänstgöringsdagar	26 590	26 306	27 557
Kostnader, tkr	129 016	123 726	125 211

*) Inklusive frö- och planthandel.

7 Inventering, uppföljning, utvärdering

Inventeringar av olika slag utgör en viktig grund för skogsbruksåtgärder och skydd av skog. Bland större inventeringar kan nämnas kartläggning av nyckelbiotoper, uppföljning av biologisk mångfald, identifiering av skogar med höga sociala värden och utvärdering av frivilliga avsättningar. Uppföljningar av naturhänsyn vid avverkning och återväxtåtgärder efter avverkning görs med metoden Polytax.

Statistikansvarig myndighet

Skogsstyrelsen är en av Sveriges 26 statistikansvariga myndigheter och ansvarar för statistik inom områdena ”Produktion i skogen”, ”Sysselsättning i skogen” samt ”Miljö och sociala frågor i skogen”. Ett 15-tal statistikprodukter tas fram för att belysa dessa områden och produkterna ingår därmed även i ”Sveriges Officiella Statistik (SOS)”. En av produkterna är Polytax, se nedan. En annan produkt är Skogsstatistisk Årsbok (SKÅ). Den har utkommit årligen sedan 1940-talet med målsättningen att ge en heltäckande bild av skogsnäringen i Sverige. SKÅ innehåller siffror och fakta från såväl Skogsstyrelsen som från andra statistikansvariga myndigheter, främst Statens lantbruksuniversitet (SLU) och Statistiska centralbyrån (SCB). Årsboken finns även publicerad på www.skogsstyrelsen.se/arsbok. Andra produkter i Skogsstyrelsens officiella statistik är ”Bruttoavverkning”, ”Åtgärds- och sysselsättningsstatistik” och ”Storskogsbrukets kostnader”.

Polytax – inventeringar av tillståndet i skogen

Polytax är samlingsnamnet på ett antal inventeringar som från och med år 1999 utförs av Skogsstyrelsen. Inventeringarna beskriver hur skogsbruket lever upp till ambitionerna i 1993 års skogsolitik, hur väl de uppfyller de jämförbara produktions- och miljömålen i form av återväxtresultat samt miljöhänsyn vid förnygringsavverkning. För att få fram fakta om miljöhänsyn vid förnygringsavverkning inventeras, vid upp till tre tillfällen, ett urval av de anmälningar om avverkning som kommer in till Skogsstyrelsen. För att följa upp produktionsmålen inventeras återväxtens kvalitet vid ett tillfälle på ett urval av de genomförda förnygringsavverkningarna.

Från Polytax levereras årligen resultat till Sveriges Officiella Statistik i form av produkterna Miljöhänsyn vid förnygringsavverkning samt Återväxternas kvalitet. Resultaten publiceras i Skogsstatistisk årsbok och finns även på www.skogsstyrelsen.se/Myndigheten/Statistik. En fördjupad analys av återväxterna har under året publicerats i Skogsstyrelsens rapportserie (nr 6/2010). Resultaten av årets inventeringar presenteras kortfattat i avsnitt 4.

Polytax, verksamhetens omfattning

Tabell 9

Resultat	2010	2009	2008
Tjänstgöringsdagar	3 394	3 408	2 109
Kostnader tkr	16 823	15 420	9 913
Prestation, antal inventerade ärenden	3 332	3 251	1 803

Efter ett avvecklingsår av det gamla polytaxsystemet och ett införandeår av det nya systemet har Polytax under år 2010 vuxit ut till full skala.

Uppföljning av biologisk mångfald

I en ny inventering undersöker Skogsstyrelsen vilken biologisk mångfald som finns i biotopskydden, nyckelbiotoperna och andra skogar med höga naturvärden. Efterhand kommer vi även få data om hur situationen ändras med tiden. Vi kommer då bland annat att kunna se effekten av olika åtgärder för artbevarande och yttre påverkan som klimatförändringar.

Under åren 2009 och 2010 har Skogsstyrelsens artexperter undersökt sammanlagt ett hundratal nyckelbiotoper. Under det första året hittades totalt 215 olika signalarter och rödlistade arter, i genomsnitt mer än 20 arter per objekt. Även förutsättningar för biologisk mångfald i form av till exempel art- och åldersammansättning i träd- och buskskikt och mängden död ved av olika kvalitéer har registrerats.

Identifiering av skogar med höga sociala värden

Syftet med att identifiera skogar med höga sociala värden är att kunna visa vilka skogar som har stor betydelse för människors livsmiljö, rekreation och friluftsliv. Arbetet görs i samverkan med kommuner och andra lokala aktörer. Markägare och andra intresserade aktörer inom bland annat skogsbruk, samhällsplanering, skola, friskvård, rehabilitering och turism kommer att få tillgång till materialet. 8 550 skogar med höga sociala värden har hittills registrerats, med en areal av 388 000 hektar. Dessa utgörs såväl av tätortsnära skogar, som av skogar som ligger längre ifrån tätorter.

Till följd av att arbetet fått lägre prioritet under år 2010 har identifieringen ännu inte kunnat slutföras. Det är framförallt i Västsverige och runt Stockholm som det fortfarande återstår en hel del arbete. Under året utfördes 244 tjänstgöringsdagar och kostnaden var drygt 1 mkr.

Förbättrad biotopinventering

Ansvaret för att bevara hotade arter i skogen ligger på skogssektorn. Ett sätt att ta det ansvaret är att hitta, registrera och skydda nyckelbiotoper och livsmiljöer för utrotningshotade arter. Enligt en kontrollinventering (Skogsstyrelsen 2001:3) bestod den produktiva skogsmarken av mer än 3 procent nyckelbiotopsareal. I dag är drygt 1 procent av arealen kartlagd och för att hitta och registrera resten till år 2020 måste registreringstakten mer än fördubblas. Nu görs endast runt 500 registreringar per år.

Miljömålsrådet bedömer att naturmiljöerna i skogen har minskat. En orsak kan vara att efterfrågan på virke leder till att både registrerade och oregistrerade nyckelbiotoper anmäls och avverkas (Skogsstyrelsen 2009:7). Från skogsstyrelsens distrikt kommer signaler om att de inte hinner fältbesöka eller registrera misstänkta nyckelbiotoper vid avverkningsanmälan (*se avsnitt 6*).

Nyckelbiotopsinventeringen har lett till en avsevärd kompetenshöjning inom naturvårdsbiologi, landskapsekologi och artkännedom. Under året har verksamheten koncentrerats till förvaltning av IT-system, bland annat med att ajourhålla databasen, och kvalitetssäkring. Runt mitten av 90-talet registrerades många biotoper under en mycket kort tid. Gränserna för dessa biotoper justeras nu i efterhand. Utbildning och kalibrering av nyckelbiotopsinventerare är ett led i kvalitetssäkringen, liksom arbete med kvalitetssäkring av en metod för att upptäcka avverkade nyckelbiotoper.

Kvalitetssäkringen är viktig och nödvändig då nyckelbiotopsregistret är det mest detaljerade kunskapsunderlaget över naturvärden som finns och det används inom nationella och internationella rapporteringar, exempelvis som underlag för Sveriges rapportering enligt art- och habitatdirektivet.

Frivilliga avsättningar

På uppdrag av regeringen och i samråd med Sveriges lantbruksuniversitet, SLU, har Skogsstyrelsen, i samråd med berörda parter inom skogssektorn, arbetat med att utveckla metoder för en långsiktig uppföljning och utvärdering av frivilliga avsättnings kvaliteten, långsiktighet och kvantitet som en del i arbetet med ”Levande Skogar”. Regeringsuppdraget avrapporterades i september 2009. Det operativa arbetet med uppföljningen påbörjades under år 2009 och kommer att avslutas vid årsskiftet 2010/2011 då utvärderingen tar vid. Drygt 4 500 brukningsenheter lottades ut för inventering. En del föll bort av olika anledningar men huvuddelen är inventerade och registrering pågår.

Skog och Historia

Projektet Skog och Historia pågick från mitten av 1990-talet och drygt 10 år framåt. När projektet avslutades fanns 140 000 registerposter som inte hade kvalitetssäkrats. Skogsstyrelsen och Riksantikvarieämbetet formulerade därför en gemensam avsiktsförklaring om ett gemensamt ansvar för inventeringsdata. Den nödvändiga prioriteringen av data har utförts gemensamt av Skogsstyrelsen, länsstyrelser och museer, med utgångspunkt bland annat fornlämning, kartblad och kvalitet.

Under året har Skogsstyrelsens antikvariska personal lagt ner drygt 150 dagsverken på kontroll och granskning. 450 registerposter har levererats till registret FMIS (Riksantikvarieämbetets forminnesinformationssystem) och ca 1 500 objekt har kvalitetssäkrats vid skrivbordet. Till detta har 5 300 objekt åtgärdats i Skogsstyrelsens digitala kartsystem.

Verksamhetens omfattning

Tabell 10

Resultat	2010	2009	2008
Tjänstgöringsdagar	10 659	10 337	7 808
Kostnader tkr	50 994	48 776	42 448

8 Statligt stöd och ersättningar

Formellt skydd av skyddsvärda miljöer i form av naturvårdsavtal och biotopskydd är viktiga byggstenar i visionen om ett hållbart brukande av den svenska skogen, med bibehållen biologisk mångfald. Stödet för natur- och kulturvårdsåtgärder, ädellövskogsbruk och återväxtstöd för att stärka mångfalden och skogens stormfasthet, bidrar till uppfyllelsen av miljö- och sektorsmål.

Under året har genomgripande förändringar i expropriationslagen, som berör ersättningen vid beslut om biotopskydd skett, liksom i tillämpningen av naturvårdsavtal. Arbetet med Kometprogrammet (se nedan) har inletts i fem utpekade områden. Osäkerheten kring askskottsjukans spridning har starkt präglat arbetet med Ädellövskogsstödet.

Natur- och kulturvårdsåtgärder (Nokås)

Under året beviljades drygt 8 mkr i stöd för åtgärder som gynnar natur-, kulturmiljö- eller rekreativvärden samt biologiskt kulturarv. Stöd till naturvärden dominerar med åtgärder som berör 460 hektar skogsmark. Vård av kulturmiljövärden omfattar i huvudsak 114 punktobjekt (t.ex. torpruiner och fåbodemiljöer). Stöd till rekreation och friluftsliv, som har lägre prioritet, berörde 23 områden. Den vanligaste åtgärden för naturmiljön var frihuggning av äldre träd och fördyrande åtgärder vid avverkning. Insatser för kulturmiljön har prioriterats till frihuggning och rensning av kulturlämningar och för det biologiska kulturarvet har tonvikten legat på att återskapa skogsbeten. Åtgärder för rekreation och friluftsliv dominerar av plantering av lövträd.

Tabell 11

Nokås	Beviljat stöd, tkr		
	2010	2009	2008
Miljövärde			
Naturvärden	6 327	5 914	8 506
Kulturmiljövärden	1 288	2 094	1 350
Rekreation o friluftsliv	405	367	383

En begränsad uppföljning (endast 10 ärenden) visar att det finns brister i handläggningen. Genom fortsatt implementering av styrande dokument och införande av ett IT-baserat handläggarsystem förväntas kvaliteten i handläggningen successivt kunna förbättras.

Ädellövskogsbruk

Inför år 2010 förstärktes både bemyndiganderam och utbetalningsram för att möta en förväntad ökning av ansökningar om stöd till föryngring efter avverkning av skadad ask på grund av askskottsjukan, se avsnitt 4. Problemen med askskottsjukan finns kvar, men stödansökningarna har ännu inte ökat som väntat. Skadorna har av markägarna ännu inte bedömts som så stora att man har påbörjat avverkning i någon större omfattning. Under slutet av året har antalet ansökningar om avverknings-tillstånd ökat. Det finns därför skäl att anta att efterfrågan på stöd till föryngring kan ta fart under år 2011.

För övriga stödberättigade åtgärder har efterfrågan på stöd varit normal. Behovet av skötsel av föryngringar både i den befintliga ädellövskogen och föryngringar anlagda med stödet "Öka arealen ädellövskog" inom Landsbygdsprogrammet bedöms vara stort och ökande. Kunskapen om ädellövskogsskötsel är bristfällig hos många skogsägare. Skogsstyrelsens kompetensutvecklingsprojekt Ädellöv inom Landsbygdsprogrammet bedöms vara viktigt för att få en fortsatt god skötsel och ett effektivt utnyttjande av stödet.

Biotopskydd och naturvårdsavtal – formellt skydd

Många markägare avvaktade införandet av förändringar i skyddsformerna, eftersom det kunde vara ekonomiskt fördelaktigt att vänta. Eftersom Skogsstyrelsen inväntade markägarens ställningstagande innebar det att takten i arbetet med formellt skydd blev lägre än normalt under det första halvåret. Förändringarna i ersättningen bör, när de blir kända för den bredare markägarkåren, innebära ett ökat intresse för formellt skydd.

Processen med tecknandet av naturvårdsavtal får i den senaste markägarenkäten ökat positiva omdömen, från en redan hög nivå. Berörda markägares omdöme om Skogsstyrelsens arbete för bildandet av biotopskyddsområden är något lägre, men konstant jämfört med tidigare mätningar. En uppföljning av biotopskyddsärenden visar att det finns brister i handläggningen i förhållande till fastställda arbetsrutiner, men väsentliga förbättringar har skett jämfört med tidigare uppföljningar.

Prioriteringen av vilka områden som skyddas, koordineras med länsstyrelsernas naturreservatsbildande genom den gemensamma strategin för formellt skydd av skog. Gemensamma riktlinjer för arbetet med naturvårdsavtal och en modell för ett fastighetsavtal har tagits fram av Skogsstyrelsen tillsammans med Naturvårdsverket och Länsstyrelsen i Skåne län. En strategi för naturvårdande skötsel av områden med biotopskydd eller naturvårdsavtal har fastställts under året. Strategin, som utgår från de värden den gemensamma strategin för formellt skydd av skogar, syftar till att bidra till väl kända, ändamålsenliga och kostnadseffektiva skötselåtgärder inom biotopskyddsområden och naturvårdsavtal genomförs.

Antal hektar som skyddats med biotopskydd respektive naturvårdsavtal per år de senaste tre åren samt areal biotopskydd respektive naturvårdsavtal som skyddats i förhållande till delmålet i Levande skogar och totalt sedan år 1993 framgår av tabellerna nedan.

Tabell 12

Skyddsform	Antal produktiv skogsmark (ha) som bildats per år		
	2010	2009	2008
Biotopskyddsområden	1 122	610	1 276
Naturvårdsavtal	777	1 988	1 981

Tabell 13

Skyddsform	Areal produktiv skogsmark (ha) i förhållande till målet i Levande skogar*		Skyddad totalareal (ha)**
	Skyddat 1999-2010	Mål 1999-2010	1993-2010
Biotopskyddsområden	18 114	30 000	21 383
Naturvårdsavtal	24 203	50 000	30 894

*nedan gräns för fjällnära skog

** inkl impediment

Källa: Skogsstyrelsens riksdatabas
Officiell statistik
Slutgiltig version den 7 februari 2011

Komet – kompletterande metoder för skydd av natur

Naturvårdsverket, Skogsstyrelsen och Länsstyrelsen i Skåne län har på uppdrag av regeringen inlett samverkansarbetet med kompletterande metoder för skydd av natur, det så kallade Kometprogrammet. Programmet innehåller intensifierad och riktad information och marknadsföring till markägare i syfte att dessa ska ges större möjligheter till skydd av områden. Det nationella sammanhållande arbetet bedrivs i projektform, med representanter för de tre myndigheterna. Under året har projektet tagit fram anvisningar för genomförande, utvecklat marknadsföringsmaterial och regionalt anpassat

informationsmaterial under namnet Min naturvård, lanserat en informativ webbplats (www.minnaturvård.se), samt redovisat en första årlig uppföljning av programmet till regeringen. Arbetet löper på enligt projektplan. Marknadsföringen har resulterat i att intresseanmälningar har inkommit till samtliga Kometområden. Samverkan mellan inblandade myndigheter och andra intressenter bedöms som god och konstruktiv.

I samtliga fem Kometområden, Västerbottens kustland, södra Hälsingland, Dalsland, Kronobergs län och östra Skåne, har arbetet kommit igång bra. Länsstyrelser och Skogsstyrelsens distrikt i de berörda områdena arbetar tillsammans med information och marknadsföring i samverkan med representanter för olika intresseorganisationer. Det har anordnats markägarmöten och temadagar för virkesinköpare och förtroendevalda i markägarorganisationer. Hittills har totalt 176 anmälningar kommit in från markägare, om ca 1 400 hektar. Av dessa utgörs drygt 480 hektar av värdekärna, dvs. områden som med avseende på bestånds-, struktur- och artdata bedöms ha stor betydelse för rödlistade arter, signalarter och andra skyddsvärda arter. Länsstyrelserna och Skogsstyrelsen har prioriterat att jobba vidare med knappt 60 ärenden för naturvårdsavtal, biotopskydd eller naturreservat.

Stormstöd

Insektsövervakning efter Gudrun och Per

Skogsstyrelsens övervakningsarbete har rapporterats till regeringen tre gånger under året. Arbetet har innefattat såväl övervakning, prognostisering och forskning som kommunikationsinsatser. Som en följd av det förbättrade kunskapsläget har en översyn av skogsvårdslagens föreskrifter och allmänna råd till § 29 (Insektshärjning) inletts.

Kommunikationsinsatserna har bestått i individuell rådgivning, skogs dagar och skogskvällar på temat insektsbekämpning. Under hösten genomfördes ett regionalt seminarium i samverkan med länsstyrelsen i Kronobergs län på temat ”Klimat- skog - skador” riktad till bland andra skogsägare och skogstjänstemän. Information har också spridits via SkogsEko, hemsida och massmedia samt sektorsråd.

Återväxtstödet

Syftet med återväxtstödet var att underlätta markägarnas ekonomiska börda efter stormen Gudrun och även möjliggöra satsningar på andra trädslag än gran, både för att stärka mångfalden och skogens stormfasthet. Återväxtstödet innefattade därför två stödtyper: barrträdsstöd och mångfaldsstöd. Från början fördelades 250 mkr till barrträdsföryngring och 200 mkr till mångfaldsföryngring. Det framgick dock tidigt i stödprocessen att intresset var mindre än bedömt för mångfaldsföryngring och en del av medlen har därför använts till andra åtgärder i stormområdet, så som insektsbekämpning.

År 2010 var det sista året som ersättning kunde beviljas. Aktiviteten var hög vad gäller ansökningar, beslut och utbetalningar. Skogsstyrelsen verkade för att så många drabbade skogsägare som möjligt skulle hinna med att få ett beslut om stöd innan stängningen. Återplantering med gran har starkt dominerat. Inom mångfaldsstödet har plantering av hybridasp varit populärast. Under år 2011 kommer ersättning att betalas ut till de markägare som hann få beslut och utföra åtgärderna före årsskiftet, men som ännu inte har fått sina pengar. Sammantaget under perioden 2006 till 2010 betalades ca 315 mkr ut i ersättning till drabbade markägare. Inklusive administration är belastningen för perioden 347 mkr. Prognosen för hela perioden, 2006-2011, är 357 mkr, varav 323 mkr utbetalats som stöd.

Tabell 14. Stormstöd, utbetalda bidrag åren 2005-2010

Stormstöd, utbetalda bidrag	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Lagringsstöd						
- timmerdrift, tkr	-	-59	247 889	-	-	-
- timmeranläggning, tkr	-	-	5 574	15 223	70 587	-
- massaved, drift och anläggning, tkr	-	-	23 234	3 822	7 681	-
- totalt utbetalt, samtliga delstöd, tkr	-	-59	276 697	19 045	78 268	-
Återväxtstöd						
- typ 1 -- traditionell barrträdsplantering, tkr	81 604	51 090	47 104	58 880	12 768	-
- typ 1 -- traditionell barrträdsplantering, hektar	27 203	16 700	15 700	19 600	4 300	-
- typ 2 -- mångfaldsförnygring inom hägn, tkr	11 200	17 210	19 000	11 803	4 122	-
- typ 2 -- mångfaldsförnygring inom hägn, hektar	500	770	790	500	180	-
- totalt utbetalt, typ 1 och typ 2, tkr	92 804	68 300	66 104	70 683	16 890	-
- total areal återväxtstöd, typ 1 och typ 2, tkr	27 703	17 470	16 490	20 100	4 480	-
Vägstöd	-	7 450	22	30 178	62 186	33 000

Verksamhetens omfattning, Statligt stöd, totalt

Tabell 15

Resultat	2010	2009	2008
Tjänstgöringsdagar	19 992	18 450	23 624
Kostnader tkr	256 865	185 898	251 236

9 Internationellt arbete

Under året låg skogspolitiskt fokus på EU och de regionala processerna. EU:s timmerförordning antogs under sommaren och Skogsstyrelsen är ansvarig myndighet för förordningens implementering. Dessutom aktualiserades frågan om en gemensam skogspolitik både inom EU och det pan-europeiska samarbetsorganet Forest Europe. Skogsstyrelsen genomförde en konsekvensanalys av olika handlingsvägar utifrån ett svenskt perspektiv. Analysen har utgjort en viktig grund för det svenska ställningstagandet när det gäller EU:s Skogsstrategi, Kommissionens Grönbok om Skogsskydd och information samt när det gäller Sveriges position inför en europeisk skogskonvention.

Arbetet med att integrera PGU (Politik för Global Utveckling) i Skogsstyrelsens egna verksamhet har fortskridit. En viktig drivkraft är den stora omstöpningsen av biståndsverksamheten och eftersom Sidas sakkunniga kommer att bli starkt begränsad blir egen kompetens och samverkan med andra myndigheter allt viktigare. Genom partnerskapet med Sida har vi kunnat påbörja en dialog om större utnyttjande av Skogsstyrelsens expertis i planering och genomförande av utvecklingsarbete.

Skogsinitiativet

Inom ramen för partnerskapsavtalet med Sida övertog Skogsstyrelsen under hösten 2009 ansvaret för de insatser som planeras inom Skogsinitiativet (SI). Vid denna tidpunkt hade endast en insats kommit igång, med temat ”Skog, Klimat/Energi och Fattigdom” (stöd till kunskapsnätverket FOCALI), där det numera är Skogsstyrelsen och Göteborgs Universitet/Institutionen för Nationalökonomi som är avtalsparter. Under året har fokus legat på att få igång insatser under Skogsinitiativets övriga prioriterade teman. I ”Skog-Privata sektorn-Fattigdom” tecknades i januari 2010 avtal med Världsnaturfonden (WWF) om genomförande av tre projekt och två studier med fokus på skogscertifiering respektive plantageskogsbruk med kopplingar till fattigheds- och utvecklingsfrågor. För genomförandet av dessa projekt och studier har WWF knutit till sig en rad svenska och internationella aktörer.

I temat ”Skogssektorns institutioner och regelverk” har Skogsstyrelsen tecknat tre avtal om insatser som föreslagits av FAO. Två av dessa med Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU) som dels handlar om metod- och kapacitetsutveckling i Nicaragua för skogsresursbedömningar och utveckling/genomförande av Nationella skogsprogram (skogspolitik) och dels om utveckling av ett internetbaserat kunskaps hjälpmedel om skogsinventeringar. För genomförandet av insatsen i Nicaragua har SLU knutit till sig resurspersoner från Skogsstyrelsen. Det tredje avtalet gäller stöd till utvecklingen av skogsägarföreningar och genomförs som ett pilotprojekt i Kenya med LRF/Skogsägarna och Kooperation Utan Gränser som avtalsparter. En fjärde insats, ”Information management”, har inte attraherat något intresse hos potentiella aktörer då den av FAO allokerade budgeten sannolikt varit för låg.

För det fjärde temat, som handlar om ”Skoglig omvärldsanalys”, har inga insatser kommit igång, då de två projektförslag som Skogsstyrelsen haft att ta ställning till antingen varit bristfälligt eller så har den tilltänkta partnern i sista stund hoppat av.

Ett femte tema handlar om kompetensfrågor hos den svenska resursbasen, som Föreningen Skogen genomför med stöd från Skogsstyrelsen.

Östersjösamarbetet och Barentssamarbetet

Östersjöstrategin, EUSBSR, är den första makroregionala strategi som fastlagts av EU-kommissionen. Skogens frågor hamnar i huvudsak inom prioriteringsområde 9 som handlar om hållbarhet inom skog, lantbruk och fiske. Landsbygdsdepartementet har ålagt Skogsstyrelsen att hantera de skogliga frågorna för Sveriges räkning. I nuläget har skogens Action Plan 7-8 projekt som erhållit flaggskeppsstatus, vilket visar att de fyller kriterierna för strategin. Sverige och Skogsstyrelsen har varit aktiva i genomförandet av handlingsplanen. Sverige dominerar också projektinitiativen genom att vara lead partner i hälften av projekten. Högsta prioritet inför år 2011 får fortsatt arbete för ett

vidgat engagemang av fler länder, samt att förbereda ett projekt inom området hållbart skogsbruk och vattenförvaltning.

Under tiden som Sverige har ordförandeskapet för Barents Euro-Artic Council, åren 2009-2011 har önskemål framförts från UD om att Sverige borde agera för att aktivera och eventuellt överta ordförandeskapet för den vilande Skogsarbetsgruppen, Forest Sector Task Force (BFSTF), där Ryssland har ordförandeskapet sedan år 2007. Skogsstyrelsen har fått mandatet att företräda Sverige. Inom myndigheten har det beslutats att Region Nord ska ha det operativa ansvaret för deltagande inom Barents skogsarbetsgrupp. Ryssland organiserade i december ett möte för återupprättandet av skogsarbetsgruppen. Mötet bidrog till ett flertal förslag på nya samarbetsområden. Dessa ska vidareutvecklas och senare föreslås och fasställas på nästa BFSTF-möte i Sverige under våren 2011. Sveriges aktiva medverkan under året har lett till en omstart för BFSTF vilket förväntas leda till en ökad samverkan inom skogsområdet.

EU och internationella skogspolitiska processer

Skogsstyrelsen har deltagit som ett aktivt stöd till Regeringskansliet i en rad processer både inom EU och internationellt. Under år 2010 övertog Sverige ordförandeskapet för FAO:s Skogskommitté (COFO). Sverige kommer att ha två representanter i styrkommittén för COFO. Sverige har därför en unik möjlighet att stödja FAO:s reformarbete. De viktigaste aktiviteterna i de olika skogspolitiska processerna i ett europeiskt och internationellt perspektiv var under året:

- Skogsstyrelsen har stött Landsbygdsdepartementet med expertis i arbetet i EU-rådet angående den s.k. Timmerförordningen som antogs under sommaren 2010. Arbetet med en tillämpningsförordning har påbörjats.
- Skogsstyrelsen har analyserat och hjälpt till att ta fram svenska ståndpunkter på den grönbok om skogsskydd och information som kommissionen presenterade under våren. Grönboksprocessen kommer nu att fortsätta med arbete inom ramen för Ständiga skogskommittén där informationsbehovet inom EU ska utvärderas. Euro-parlamentet lämnar sitt yttrande på grönboken i maj 2011. Baserad på utfallet av dessa två processer kommer kommissionen att bedöma vad nästa steg skulle kunna vara (en vitbok och/eller lagstiftningsförslag).
- Skogsstyrelsen har analyserat ett förslag till ett lagligt bindande avtal för skog i Europa och deltagit i arbetsgruppsmöten som förberett ett beslutsunderlag inför Ministerkonferensen i Oslo, juni 2011. Om ministrarna beslutar att påbörja en förhandling om ett LBA (Legal Binding Agreement) kommer det att inrättas en ”international negotiation committee” som har till uppgift att förhandla fram ett LBA-förslag till sommaren 2013.
- Skogsstyrelsen har deltagit i arbetsgruppen som förbereder ”Vision, goals and targets” för Forest Europe som ska läggas fram för beslut vid Ministerkonferensen 2011.
- Skogsstyrelsen tog fram marknadsrapporten inför UNECE:s Timber Committee session i oktober. Skogsstyrelsen har dessutom gett expertstöd till UNECE/Forest Europe vid framtagande av State of Europe's Forest, ett viktigt grunddokument inför Forest Europe's Ministerkonferens i juni 2011.
- Skogsstyrelsen deltog i svenska FAO kommittén. Skogsstyrelsen är dessutom representerad i COFO:s styrkommitté och tog under året över ordförandeskapet för European Forestry Commission.
- Skogsstyrelsen stod som värd för årsmötet med UNECE:s Forest Communicators Network. Under mötet förbereddes UNECE:s kommunikationsstrategi för skog samt gav inspel till EU-kommissionen som påbörjat en kommunikationsstrategi för skog och skogsbruk.
- Skogsstyrelsen medverkade vid det 10:e partsmötet med konventionen för biologisk mångfald (CBD) i Nagoya, Japan. Den nationella processen ”ägs” av miljödepartementet men Skogsstyrelsen representerar Sverige i skogliga frågor.

Bilateralt utvecklingsamarbete

Skogsstyrelsen har på uppdrag av Sida avslutat och avrapporterat ett samarbetsprojekt med Ryssland: Russian-Swedish Forest Sector Cooperation Programme. Programmet som startade år 2005 har syftat till att stödja den pågående reformeringen av det ryska skogsbruket, samt att etablera kontakter och samarbetsformer mellan svensk och rysk skogssektor. Programmet har innefattat en mängd aktiviteter fördelade på utarbetande av metoder och operationella verktyg för hållbart skogsbruk under ryska förhållanden, att skapa en plattform för en rysk skogspolicydiskussion, seminarier och studieresor samt stöd till en uppgradering av den högre skogsutbildningen. Verksamheten har riktat sig till tjänstemän vid ryska skogsbolag, den statliga skogsadministrationen samt lärare och studerande. Resultaten har mottagits positivt. Intresset för ett intensifierat hållbart skogsbruk från skogsbolag och skogsadministrationen har varit stort. Under året har en del av arbetet inriktats mot att utveckla innehåll och former för fortsatt samarbete.

Skogsstyrelsen, tillsammans med SLU, planerar för att göra ett nytt försök att utveckla ett samarbete med skogsmyndigheten i Rwanda. Konceptet bygger på dubbel- och tvärinstitutionellt samarbete (Dual institutional twinning cooperation). Kontakter har tagits med Rwanda om den nya inriktningen. Ett besök i Rwanda planeras under början av år 2011.

Samarbetsprojekt med EU-finansiering

Skogsstyrelsen deltar i följande projekt med medfinansiering från EU:

- Bioenergy promotion, Baltic Sea programmet, där Skogsstyrelsen deltar som projektpart och projektet pågår till slutet av år 2011. Projektet ska driva på utvecklingen av hållbar produktion och handel med biomassa i Östersjöregionen.
- Eco-region, Baltic Sea programmet, där Skogsstyrelsen deltar som projektpart och projektet pågår till slutet av år 2011. Projektets syfte är att samverka och utbyta erfarenheter kring arbetet med hållbar utveckling inom Östersjöregionen, där ekonomisk tillväxt går hand i hand med miljövården och social rättvisa.
- Hardwoods are good är ett nystartat projekt inom South Baltic programmet som leds av Skogsstyrelsen och pågår till år 2012. Projektet vill förstärka utbytet och kontakten mellan entreprenörer verksamma inom ädellövträkedjan runt Södra Östersjön.
- Case Forest, Lifelong Learning Programme, som avslutades under senhösten 2010 har letts av Skogsstyrelsen. Syftet har varit att öka kunskaperna hos lärare och elever om skogens ekonomiska, ekologiska, sociala och kulturella värden.

10 Andra myndighetsuppgifter

Hållbar skogsproduktion

Strategin för hållbar skogsproduktion siktar på en kvalitetshöjning inom områdena skogsförnyring, beståndsvård, skogsskydd och miljöhänsyn. En långsiktig och hållbar höjning av virkesproduktionen är möjlig inom en stor del av den svenska skogen inom ramen för vision Bruka utan att förbruka. Under de närmaste åren kommer kompetens om hållbar skogsproduktion att byggas upp internt och en ny handbok i skogsskötsel att tas fram. Arbetet integreras med myndighetens arbete med bland annat uppföljning, utveckling av nya nationella skogliga sektorsmål, miljöhänsyn vid skogliga åtgärder och skogsskadearbetet. En viktig komponent är en noggrann uppföljning och anpassning till förväntade klimatförändringar.

Miljöhänsyn vid skogliga åtgärder

Skogsstyrelsen har arbetat med miljöhänsyn vid skogliga åtgärder under året, i enlighet med den strategi som togs fram under år 2008. Under året har även en översyn av föreskrifter och allmänna råd till 30§ Skogsvårdslagen påbörjats och beräknas slutföras under våren 2011. Med anledning av översynen och de förändringar som väntas komma så har planerade interna kurser och kalibreringar skjutits till år 2011. Med skogsbruket som målgrupp, huvudsakligen skogliga tjänstemän och entreprenörer, har Skogsstyrelsen arbetat med information, utbildning, enskild rådgivning och lagtillsyn. I samband med avverkningsanmälan har markägare och tjänstemän informerats. Under året har en särskild satsning på återkoppling till ombud gjorts.

Hyggesfritt skogsbruk

Ett exempel på hur skogsbruket konkret kan bidra till att visionen ”Bruka utan att förbruka” realiseras är hyggesfritt skogsbruk. Genom att begränsa virkesuttaget kan sällsynta marksvampar, mossor, lavar och skogsfåglar finnas kvar efter avverkning. I matlandet Sverige upptäcktes, som exempel, för några år sedan Goliatmusseronen, en i Japan högt skattad matsvamp som trivs ihop med tall. Den betalas med tusentals kronor per kilo och exporteras numera från Sverige med flyg till Japan. Den är hittills aldrig påträffad på kalavverkad mark. I delar av södra Sverige bland annat på Öland, Gotland och i Mälardalen finns tryffelsvamp, en kulinarisk läckerhet som lever i symbios med ek och hassel.

Hyggesfritt skogsbruk får under vissa förutsättningar bedrivas inom skogsvårdslagens ramar. Projekt ”Hyggesfritt skogsbruk” har under året tagit fram en policy där Skogsstyrelsens ståndpunkter för hyggesfritt skogsbruk redovisas. I den kunskapssammanställning som sammanfattar resultat och slutsatser från projektet redogörs för de viktigaste motiven till att bedriva hyggesfritt skogsbruk och olika metoder. I en broschyr ges olika exempel på skogar där hyggesfritt skogsbruk kan vara lämpligt. Interna utbildningar har genomförts.

Skogsskadearbetet inklusive beredskapsplanen

Skogsstyrelsen har en viktig roll att fylla vid plötsliga och omfattande skador på skog. Som ansvarig myndighet förväntas Skogsstyrelsen kunna informera om hur allvarliga skadorna är och hur skogsägare och övriga i skogsbruket bör agera. Skogsstyrelsen ska snabbt kunna ta sig an uppgiften som informatör/rådgivare och efter hand också rollen som lagövervakare när det gäller frågor som berör skogsskydd, miljöhänsyn och förnyringsskyldighet. Myndigheten ska även kunna informera och ge

råd om säkerhet vid avverkningsarbete och olycksfallsrisker vid vistelse i stormskadad skog. Skogsstyrelsen ska ha en samordnande roll mellan berörda myndigheter som rör bekämpning av skadeorganismer på skog.

En rutin har tagits fram för att klargöra Skogsstyrelsens ansvar och åtgärder då signaler om omfattande skador på skog inkommit orsakade av storm, brand, nederbörd, svampar eller insekter. Syftet är att snabbt och effektivt kunna vidta nödvändiga åtgärder då en krissituation har uppstått eller hotar att uppstå inom Skogsstyrelsens ansvarsområde. Rutinen träder i kraft när generaldirektören bedömer att skadorna är så omfattande att en krissituation har uppstått eller hotar att uppstå

Skogsstyrelsen har även tagit fram en rutin för signalsystem som syftar till att fånga upp tendenser till skadeutveckling på skog orsakade av storm, brand, nederbörd, svampar eller insekter. För att tidigt kunna förbereda organisationen på omfattande skador orsakade av storm och/eller nederbörd deltar Skogsstyrelsen i de förvarningskonferenser som Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) anordnar inför mycket kraftiga lågtryck som beräknas passera Sverige. För att fånga upp tendenser till skadeutvecklingar orsakade av skadesvampar eller skadeinsekter används SLU:s webbaserade program SkogsSkada (www.skogsskada.slu.se). Uppgifter kan komma från skogsägare eller forskare, men framför allt från skoglig fältpersonal. Skogsstyrelsens konsulenter ska använda SkogsSkada för rapportering av skogsskador på nätet och vid årliga träffar med skogsbrukets skogliga aktörer även uppmana dessa till att rapportera när betydande och anmärkningsvärda skador upptäcks.

Renbruksplaner i samverkan med Sametinget

I samverkan med Sametinget arbetar Skogsstyrelsen för att upprätta renbruksplaner. Hittills har sådana upprättats för 26 samebyar. Målet är att alla samebyar ska ha tillgång till renbruksplan år 2014. Planerna utgör underlag både för den operativa renskötseln i samebyarna och för samråd mellan skogsbruk och rennäring. Även andra markanvändande aktörer visar intresse för det underlag av samebyarnas beteslandsindelning som nu kan redovisas. Den använda metoden baseras på analys av satellitbilder och andra kartunderlag, i kombination med fältkontroller, samt en indelning i och beskrivning av betesland. Arbeta med analyser och sammanställning av omvärldsfaktorer har påbörjats. Detta för att få fram en helhetsbild av markutnyttjandet inom samebyarna. Genom att förse ett antal renar med GPS finns nu också möjligheter att följa deras förflyttning mellan betesområden i realtid, vilket ger möjlighet att kvalitetssäkra beteslandsindelningen. All information lagras och sammanställs i ett geografiskt informationssystem (RenGIS 2.0).

Regional Utveckling

En medarbetare i varje län, med stöd av en nationell samordnare, har ansvar för att se till att skogsfrågorna tar plats i samhällsdebatt och beslutsinstanser. De har också ansvar för att söka samverkansmöjligheter i omvärlden så att arbetet kan skalas upp med hjälp av samarbetspartners erfarenheter, kunskaper och resurser. Skogsstyrelsen deltar i samverkansgrupper, men strävar också efter att bli partners i projekt som kan ta del av yttre finansiering. Delaktighet och samverkan regionalt är ett viktigt sätt att föra ut de skogspolitiska målen. Skogsstyrelsens länskontaktpersoner deltar i Länsstyrelsernas partnerskap där man tillsammans tar ett brett grepp om Landsbygdsprogrammet. Man försöker också hålla kontakt med Leaderområden och kommuner för att bevaka lokala projekt och naturvårdsfrågor. Ett viktigt bidrag från Skogsstyrelsen i den regionala utvecklingen är erfarenheter från många internationella samverkansprojekt, se avsnitt 9.

Omprioriteringar och förändrade förutsättningar har gjort att intentionerna i strategidokumentet från år 2009 för regional utveckling inte kunnat efterlevas i önskad utsträckning. Den stora resursen i fältorganisationen har ännu inte utnyttjats fullt ut för regional utveckling. Mot slutet av år 2010 har en arbetsgrupp med representanter för både ledning och fältorganisation tillsatts för att revidera strategin och det praktiska arbetssättet.

Landsbygdsprogrammet, behörig myndighet

Skogsstyrelsen ansvarar för processen för de tre ersättningar som finns för den skogliga sektorn: Kompetensutveckling för ett hållbart skogsbruk, Klimat och förnybar energi och Bevara och utveckla skogens mångfald/Öka arealen ädellöv. Processen sträcker sig från att utforma regelverket utifrån de ramar som finns i övergripande regelverk från regeringen och EU, via att ta fram ansökningshandlingar och marknadsföra ersättningarna, till att handlägga, kontrollera, följa upp, utvärdera, förbättra och förenkla. I arbetet ingår många kontakter med sökanden, intresseorganisationer och andra myndigheter.

Tabell 16. Antal beslutade ärenden både för ansökan om ersättning och för ansökan om utbetalning

Antal beslutade ärenden	2010	2009	2008	Totalt
Kompetensutveckling	268	324	24	616
Målklassning	1 013	524	-	1 537
Bevara och utveckla skogens mångfald	539	35	-	574
Öka arealen ädellöv	548	78	-	626

Tabell 17. Ersättningar för de beviljade stödbeloppen samt budgeten för programperioden

Beslutade medel, mkr	2010	2009	2008	Totalt 2007-2010	Budget 2007-2013
Kompetensutveckling	132	139	25	296	422
Bevara och utveckla skogens mångfald, inkl målklassning	19	5	-	24	257
Öka arealen ädellöv	22	2	-	24	51

Handläggningstiden, från det att en ansökan om ersättning kommer till Skogsstyrelsen till att den är beslutad är i genomsnitt 178 dagar för Kompetensutveckling. Detta är en ökning jämfört med år 2009 då tiden var 150 dagar. För Bevara och utveckla skogens mångfald samt Öka arealen ädellöv är handläggningstiden i genomsnitt 214 dagar för år 2010 och år 2009 var den 172 dagar. För ansökan om utbetalning är tiderna för Kompetensutveckling 34 dagar, att jämföras med 22 dagar för år 2009. För Bevara och utveckla skogens mångfald samt Öka arealen ädellöv är tiden för en utbetalningsansökan 49 dagar. För år 2009 gjordes så få utbetalningar att tiden inte redovisas. I mätningen tas ingen hänsyn till väntetider som vi inte kan påverka, exempelvis den tid en sökande behöver för att komplettera ansökningarna, eller den tid samråd med andra myndigheter tar. Ärendena har blivit fler och mer komplexa över tiden, speciellt utbetalningsansökningarna för kompetensutveckling kan vara väldigt omfattande vilket avspeglas i både handläggningstid och kostnad.

Tabell 18. Handläggningskostnad per ärende

Handläggningskostnad, kr per ärende	2010	2009
Handläggningskostnad Kompetensutveckling	12 005	9 882
Handläggningskostnad för Bevara och utveckla skogens mångfald, inkl målklassning samt Öka arealen ädellöv	1 890	1 347

Målet för målklassningsstödet är 150 000 ha och det har redan överträffats med 29 procent. För Bevara och utveckla skogens mångfald har vi nått 6 procent av målet på 36 000 ha. För Öka arealen ädellöv har vi nått 43 procent av målet på 2 500 ha. När det gäller effekter i skogen är det svårt att i detta tidiga skede se några påvisbara resultat.

För Kompetensutveckling har vi mål på 91 000 deltagare och 110 000 utbildningsdagar och vi har redan nått 96 procent av deltagarmålet och 69 procent av dagarna. En utvärdering av Kompetensutveckling (gjord av SCB) visar att över 80 procent är nöjda med de kurser/den rådgivning som erbjudits. Drygt hälften av alla deltagare uppger att de förändrat sin verksamhet till följd av kursen/rådgivningen. I utvärderingen som omfattar deltagare till och med år 2009, framkom att 21 procent av deltagarna i kurs och 14 procent av deltagarna i rådgivning var kvinnor.

11. Regeringsuppdrag

I nedanstående tabell och detta avsnitt finns alla Skogsstyrelsens regeringsuppdrag under året, avslutade och pågående. Om inget annat anges i tabellen redovisas uppdragen i detta avsnitt. Rapporter från redovisade uppdrag finns på Skogsstyrelsens webbplats, www.skogsstyrelsen.se

Regeringsuppdrag, översikt

REGERINGSUPPDRAG	REDOVISNING	STATUS
EU och internationell verksamhet	Se avsnitt 9, Internationellt arbete	Pågår
Landsbygdsprogrammet (2007-2013)	Se avsnitt 5 och 8	Pågår
Uppdatering av genomförda mätningar avseende företagens administrativa kostnader	Se avsnitt 6	Årligen
Strategi för regional konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning (2007-2013)	Se avsnitt 10, Regional utveckling	Pågår
Övervaka skadeinsektspopulation i stormdrabbade områden i södra Sverige	Se avsnitt 8, Stormstöd	Redovisad 10 dec 2010
Produktionsrådgivning		Redovisad 31 dec 2010
Energikartläggning av de areella näringarna	Se avsnitt 11	Redovisad 1 mars 2010
Främja sparsam körning med arbetsmaskiner	Se avsnitt 11	Redovisad 1 mars 2010
EU:s ramdirektiv för vatten.	Se avsnitt 11	Redovisad 31 mars 2010
Former för och tillämpning av naturvårdsavtal	Se avsnitt 11	Redovisad 31 mars 2010
Uppdrag om kunskapsplattform om hållbart brukande av skog	Se avsnitt 11	Redovisas 31 mars 2011
Uppdrag om förstudie om fördjupad myndighetssamverkan för En dörr in för skogsägare	Se avsnitt 11	Delredovisning 28 feb 2011, slutredovisning 1 aug 2011
Utvecklad rådgivning för att skydda boträd för kungsörn	Se avsnitt 11	Redovisas här
Förstudie om att upprätta en nationell skoglig databas	Se avsnitt 11	Slutredovisning 31 dec 2010
Hänsyn till rennäringen och samråd mellan skogsbruk och rennäring	Se avsnitt 11	Slutredovisning 1 dec 2011
Stöd till initiativ för samverkan och dialog (mellan skogsbruk och rennäring)	Se avsnitt 11	Delredovisning 1 mars 2012, Slutredovisning 1 mars 2013
Redovisning av hänsyn till natur- och kulturmiljövården (inom tidigare svårföryngrad skog)	Se avsnitt 11	Redovisning årligen 30 april 2011- 2014
Samverkansprogram med markägare med kompletterande metoder för skydd av natur	Se avsnitt 8	Årlig redovisning 1 okt samt slutredovisning 2014
Tillsyn enligt miljöbalken kap. 9 av verksamhet på mark som omfattas av skogsvårdslagen	Se avsnitt 11	Redovisning 31 mars 2011
Förbereda och inordna skogspolitiska uppgifter vid Länsstyrelsen i Gotlands län i Skogsstyrelsen	Se avsnitt 11	Slutredovisning 31 jan 2011
Stöd till pilotlän för grön utveckling (1 sep 2010 – 30 juni 2013)	Se avsnitt 11	Redovisning här
Stärkt myndighetssamverkan inom fjärranalysområdet	Se avsnitt 11	Redovisad 31 maj 2010
Utarbeta förslag till nationell tillämpning av FLEGT	Se avsnitt 11	Redovisad 31 maj 2010

Uppdatering av genomförda mätningar avseende företagens administrativa kostnader

Skogsstyrelsen har inom sitt ansvarsområde lämnat uppgifter till Tillväxtverket om regeländringar under år 2009 och en prognos för år 2010. Uppgifterna används i Tillväxtverkets mätningar av företagens administrativa kostnader.

Skogsstyrelsen har tagit fram ett koncept för utvecklad produktionsrådgivning i syfte att höja skogsbrukets kunskapsnivå om metoder för en långsiktigt hållbar ökning av tillväxten i skogen. Efterfrågan på rådgivning om produktion har varit hög och har uppskattats av skogsägarna och skogsbruket. Insatserna för ökad produktionsrådgivning återrapporterades till regeringen (Landsbygdsdepartementet) i januari år 2010, och i Skogsstyrelsens rapport 2009/7649. Förslag på hur rådgivning i områden med höga viltstammar kan utvecklas och öka i omfattning redovisades till regeringen (Landsbygdsdepartementet) i Meddelande 2009:2, maj 2009.

Energikartläggning av de areella näringarna

Mot bakgrund av målet på 20 procent effektivare energianvändning till år 2020 har Energimyndigheten, Skogsstyrelsen, Jordbruksverket, Fiskeriverket och Sametinget fått i uppdrag att kartlägga de areella näringarnas energianvändning och ge förslag på möjliga åtgärder för energieffektivisering. Kartläggningen visar att de areella näringarna totalt använder i storleksordningen 6 400 GWh per år för sina kärnverksamheter, vilket utgör cirka 2 procent av den totala energianvändningen i Sverige. Skogsbruket är den näring som efter jordbruket använder mest energi. Inom skogsbruk ingår allt från uppdrivning av planta till avverkning och uttransport av virke. Drivningen (avverkning och uttransport av virke) är det moment som förbrukar i särklass mest energi. Energianvändningen domineras av dieselolja till 89 procent.

Stark internationell konkurrens har drivit på produktivitetens utvecklingen vilket har inneburit att bränsleanvändningen i drivningen har minskat med 32 procent från år 1995 till år 2005. En stor del av arbetsmomenten utförs av entreprenörer som använder den mest energieffektiva tekniken, vilket generellt ger god lönsamhet och liten potential att energieffektivisera med dagens teknik. Inom drivningen bedöms dock potential för effektivisering finnas genom övergång till ny teknik.

Främja sparsam körning med arbetsmaskiner

I juni 2009 gav regeringen Vägverket, Statens Jordbruksverk och Skogsstyrelsen i uppdrag att utarbeta en handlingsplan för att främja sparsam körning av större dieseldrivna arbetsmaskiner inom bygg- och anläggningsbranschen, jordbruket och skogsbruket. Arbetet har utförts av en arbetsgrupp med personer från respektive myndighet. Rapporten visar att framgången i bränslebesparandet beror både på ledarskapet i organisationen och den kompetens förarna tillägnat sig. Med rätt motivation kan en förare med ganska enkla medel nå mycket goda resultat. Uppdraget utmynnade i förslag på åtgärder som ska gynna sparsam körning och slutrapporterades till Näringsdepartementet i mars 2010.

EU:s ramdirektiv för vatten

Den nya vattenförvaltningen har medfört ett behov av ökad kunskap om skogliga åtgärders påverkan på vattenmiljöers ekologiska och kemiska status. Skogsstyrelsen fick år 2008 regeringens uppdrag att analysera vilka konsekvenser den nya vattenförvaltningen kan få för skogsbruket. Uppdraget slutredovisades i mars 2010 till Landsbygdsdepartementet (Meddelande 1:2010). I redovisningen föreslås bland annat kompletteringar i föreskrifter och allmänna råd till 30 § skogsvårdslagen, ökad rådgivning, information och utbildning om skogsbruk och vatten samt utvecklad uppföljning av

hänsyn till vattenmiljöer och samverkan mellan myndigheter. Inför halvårsskiftet 2014 ska en uppföljning och lägesanalys genomföras av det genomförda vattenförvaltningsarbetet, för att eventuella justeringar av arbetssätt och åtgärder ska kunna göras inför nästa vattenförvaltningscykel.

Former för och tillämpning av naturvårdsavtal

Skogsstyrelsen, Naturvårdsverket och Länsstyrelsen i Skåne län har på uppdrag av regeringen tagit fram nya former och riktlinjer för tillämpning av naturvårdsavtal. Riktlinjerna innebär bland annat att ersättningen till markägarna mer än fördubblas.

Kunskapsplattform om hållbart brukande av skog

Tillsammans med Naturvårdsverket ska Skogsstyrelsen utarbeta en kunskapsplattform om vad som krävs för att uppnå en högre måluppfyllelse när det gäller hållbart skogsbruk. Det handlar i stora drag om att analysera varför vissa miljö- och sektorsmål inte nåtts och föreslå hur bristerna ska åtgärdas i linje med visionen Bruka utan att förbruka.

Förstudie om fördjupad myndighetssamverkan för skogsägare – En dörr in

Under året görs en förstudie om hur Skogsstyrelsen i samverkan med andra myndigheter kan förenkla för markägare i deras kontakter med myndigheter. Helst ska det räcka med en kontakt oavsett vilken myndighet som handlägger ärendet, men uppdraget sträcker sig längre än så: tillsammans med ett antal myndigheter ska förstudien föreslå genomgripande förenklingar i skogsägarnas myndighetskontakter. Parallellt med detta arbete görs också en förstudie om att upprätta en nationell skoglig databas (se nedan). På många områden är redan samverkan och samarbetsformer myndigheter emellan väl utarbetade och i de flesta fall kommer ”en dörr in” att komplettera eller konfirmera arbete som redan görs. I andra fall kan helt ny samverkan komma att krävas. En dörr in har en nära koppling till e-delegationens arbete. De förslag som tas fram inom projektet kommer normalt att gå i takt med, eller något efter e-delegationen för att underlätta möjligheterna till samverkan och sammanhang.

Utvecklad rådgivning för att skydda boträd för kungsörn

För att skydda kungsörnen långsiktigt och uppnå riksdagens mål om 600 häckande kungsörnspar är den långsiktiga tillgången på boträd av stor betydelse och kan komma att bli en starkt begränsande faktor för arten att expandera. Syftet med rådgivningen är ökade kunskaper om kungsörnens roll i ekosystemet och ökad förståelse hos skogsägarna, skogsbruket och skogsentreprenörer om deras roll i att bevara dagens boträd och att skapa boplatser för kommande generationer. Fler arter än kungsörn är beroende av lämpliga boträd, varför insatsen kommer att gynna även dessa arter.

Rådgivningen ska ingå i Skogsstyrelsens ordinarie verksamhet och vävas in i ett befintligt arbetssätt och ingå i exempelvis: individuell rådgivning när skogsbruksåtgärder eller åtgärder kopplade till skogsbruk planeras att genomföras inom ett kungsörnsrevir samt även inom delar av kungsörnens utbredningsområde där den lokalt saknas; träffar med skogsbruket och lokala entreprenörer; Temadagar med skogsägare och Grön Skogsbruksplan.

Inom ramen för Skogsstyrelsens lagtillsyn görs f.n. en översyn av 30 § Skogsvårdslagen där bl.a. utformning och placering av framtida evighetsträd diskuteras. I gröna skogsbruksplaner kan potentiella boträd bli ett delkriterium för att välja målklassning NO (Naturvård orörd) eller NS (Natur-

vård skötsel) och en del i kriterier att ställa evighetsträd. I budskapet ingår att skydda kända boträd inklusive bufferträd; öka tillgången på potentiella boträd inom och utanför befintliga kungsörnsrevir; samt att generellt öka tillgången på s.k. lämpliga evighetsträd i landskapet inom områden med kända kungsörnsrevir.

Åtgärdsprogrammet för Kungsörn år 2011-2015 som Länsstyrelsen i Norrbottens län arbetar med kommer att bli en viktig kunskapskälla i Skogsstyrelsens rådgivning. Intern kompetensutveckling av berörd personal genomförs i samverkan med främst länsstyrelserna och Naturvårdsverket.

För närvarande finns inget lämpligt rådgivningsmaterial på Skogsstyrelsen.

Förstudie om att upprätta en nationell skoglig databas

En databas där all tillgänglig skoglig information finns tillgänglig föreslås. Skogsstyrelsen räknar med märkbara förenklingar och stora effektiviseringsvinster för enskilda skogsägare, skogsföretag, skogsentreprenörer, virkesköpande organisationer och myndigheter, med positiva effekter inom skogs- och miljöpolitikens områden, om den förslagna databasen förverkligas. Skogsdatabasen kommer också att vara ett viktigt inslag i en fördjupad myndighetssamverkan, och därmed det anslutande stora regeringsuppdraget: "En dörr in" (se sidan 45).

Hänsyn till rennäring och samråd mellan skogsbruk och rennäring

Planering av genomförandet har påbörjats under hösten år 2010, med bland annat rekrytering av projektledare. Ansatsen i projektet bygger på att nyttja Polytax för uppföljningen genom att införa variabler som beskriver hänsynen till rennäringen. Ett viktigt första steg är att identifiera sådana variabler i dialog med företrädare för skogsbruk och rennäring.

Stöd till initiativ för samverkan och dialog mellan skogsbruk och rennäring

Planering av genomförandet har påbörjats under hösten år 2010, i samråd med Sametinget. Avsikten är att börja projektet med en förstudie för att kartlägga och dokumentera pågående och genomförda arbeten för förbättrad dialog och samverkan mellan skogsbruk och rennäring, samt att föreslå ytterligare aktiviteter för att stödja en utvecklad dialog.

Hänsyn till natur och kulturmiljövärden inom tidigare svårföryngrad skog

Planering av uppföljning och viss modifiering, av vår Polytax-databas har påbörjats under hösten år 2010 för att kunna presentera resultat till april år 2011.

Tillsyn av verksamhet på mark som omfattas av skogsvårdslagen

Skogsstyrelsen ska i samråd med Naturvårdsverket och efter samråd med berörda intressenter, bland annat Sveriges Kommuner och Landsting samt representanter för skogsbruket och naturvården, göra

en bedömning av om det är lämpligt att ansvar för miljö- och hälsoskyddstillsyn enligt 9 kapitlet i miljöbalken överförs från kommunerna till Skogsstyrelsen.

Skogliga uppgifter vid Länsstyrelsen på Gotland flyttas till Skogsstyrelsen

Statens skogliga verksamhet på Gotland har sedan år 1998, i ett försök med regional samverkan, bedrivits av länsstyrelsen. Försöket upphör 2010-12-31 och Skogsstyrelsen har under året i samarbete med länsstyrelsen förberett återtagandet av verksamheten. I Statskontorets utvärdering av försöket på Gotland konstateras att resultatet av samverkan mellan framför allt den skogliga verksamheten och Länsstyrelsens naturvårdsverksamhet gett bra resultat. Det är viktigt att vi nu tar vara på de positiva erfarenheter som gjorts och fortsätter det nära samarbetet med länsstyrelsen och kommunen på Gotland.

Pilotlän för grön utveckling

Regeringen har utsett Norrbottens, Dalarnas och Skåne län till pilotlän för grön utveckling. Skogsstyrelsen, Statens jordbruksverk, Naturvårdsverket, Trafikverket, Tillväxtverket och Statens energimyndighet har fått i uppdrag att stödja pilotlänen under perioden 1 september 2010 till 30 juni 2013 genom att dels bistå med expertkompetens för bland annat styrmedels- och systemanalyser och dels medverka med kompetensstöd i genomförandet av pilotprojekt samt underlätta dialog och erfarenhetsåterföring. Syftet är att stärka och utveckla det regionala klimat- och energiarbetet och därmed omställningen till en grön utveckling. Tanken är att arbetet ska inspirera och stödja andra län i deras arbete, och att detta ska kunna vara en drivkraft för miljödriven affärsutveckling i syfte att skapa nya jobb, tillväxt och ökad konkurrenskraft. I pilotlänen ska verktyg och styrmedel för att stimulera denna omställning analyseras och testas.

Stärkt myndighetssamverkan inom fjärranalysområdet

Satellitbaserade observationssystem har stort värde för lösningen av gränsöverskridande problem inom miljö-, klimat- och säkerhetsarbetet. Det är därför angeläget att det svenska arbetet med Global Monitoring for Environment and Security (GMES) och Group on Earth Observations (GEO) hanteras enligt en myndighetsövergripande strategi. Arbetet med operativ fjärranalys förutsätter en väl fungerande samordning mellan: Försvarmakten, Lantmäteriet, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Naturvårdsverket, SCB, SLU, Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI), Rymdstyrelsen och Skogsstyrelsen. Myndigheterna bedömer att det behövs en kompletterande samverkansmodell utöver geodatarådets mandat, datafångsten och informationsinnehållet. Detta för att tillgodose användarnas behov inom miljö-, klimat- och säkerhetsarbetet.

Utarbeta förslag till nationell tillämpning av FLEGT

Skogsstyrelsen har haft i uppdrag av regeringen att utarbeta förslag till nationellt genomförande av systemet med Flegtlicenser för import av timmer till EU. Systemet med Flegtlicenser har skapats för att försöka komma till rätta med det akuta problemet med olaglig skogsavverkning och därmed sammanhängande handel. Förkortningen FLEGT står för Forest Law Enforcement, Governance and Trade.

12 Uppdragsverksamhet

Skogsstyrelsens uppdragsverksamhet är ett viktigt verktyg, som stärker arbetet för de skogspolitiska målen och andra samhällsintressen. Den möter efterfrågan på tjänster och ger våra kunder ett mervärde. Uppdragen ökar vår kompetens, och bidrar till vår lokala förankring i hela landet.

Uppdragsverksamheten har under året bidragit till samhällets mål inom ett flertal politikområden. Det gäller i första hand skogspolitiken där uppdragen inom inventering, skogsplanering och kunskapsförmedling har volymmässigt i dagar ökat med ca 30 procent jämfört med år 2009. Skogsstyrelsen har med sin kompetens även kunnat bidra till samhällsintresset inom områden som miljö-, infrastruktur och arbetsmarknadspolitik.

I uppdragsverksamheten ingår förutom tjänsterna inventering, skogsplanering och kunskapsförmedling även fastighetsförvaltning och förlagsverksamhet och gav ett underskott på ca -2,8 mkr.

Uppdragsverksamhet exklusive fastighetsförvaltning

Verksamhetens volym har under året minskat med 17 procent, en minskning som motsvarar ca 25 årsverken. Detta är en utveckling som pågått sedan år 2006, där årets minskning till stor del beror av att uppdragen trädssäkring åt Trafikverket och blockinventering till Jordbruksverket i det närmaste helt har upphört. Den negativa trenden har dock brutits, där volymen under årets fyra sista månader uppgick till jämförbar nivå med motsvarande period år 2009. Årets verksamhet har således inneburit en stor förskjutning från uppdrag åt myndigheter till uppdrag åt skogsbruket. Uppdragen inom arbetsmarknad är på en mycket låg nivå jämfört med tidigare år under 2000-talet.

Omsättningen uppgick till 155 mkr (2009: 182 mkr). Resultatet uppgår till -3,6 mkr. Resultatet innefattar dock en kostnad på 5,6 mkr för satsningen på det s.k. förbättringsprogrammet. Prestationer inom skogspolitiskt viktiga produktområden såsom skogsbruksplaner/planering och kunskapsöverföring har ökat betydligt jämfört med år 2009.

Årets resultat innebär att vi förbättrar det balanserade resultatet över tiden för uppdrag åt skogsbruket, se tabell 19, ett trendbrott efter flera år av negativt resultat. För uppdrag åt övriga myndigheter och företag reducerar vi det balanserade överskottet där det kvarstår ett överskott på 12,7 mkr. Det stora underskottet inom uppdrag åt arbetsmarknadsmyndigheten, som uppstod i samband med utvecklingen av Gröna Jobb och andra åtgärder, försämras ytterligare, p.g.a. nedskrivning av pågående uppdrag med ca -2,3 mkr.

Tabell 19. Ackumulerade balanserade över-/underskott uppdragsverksamhet

Verksamhet, tkr	Över-/underskott t.o.m. 2008	Över-/underskott 2009	Intäkter 2010	Kostnader 2010	Över-/underskott 2010	Ack över-/underskott
Uppdrag åt arbetsmarknadsmyndigheten	-40 568	1 304	23 488	25 767	-2 279	-41 543
Uppdrag åt övriga	13 501	1 017	93 524	95 366	-1 842	12 676
Uppdrag åt skogsbruket	4 977	-1 302	32 447	31 887	560	4 235
Tjänsteexport	-1 914	225	5 612	5 646	-34	-1 723
Fastighetsförvaltning och övrig verksamhet	10 591	-716	8 420	7 671	749	10 624
Summa	-13 413	528	163 491	166 337	-2 846	-15 731

Nöjda kunder

Nöjda kunder är ett av uppdragsverksamhetens grundläggande mål och följs upp årligen. Hela 93 procent av tillfrågade inom kundgruppen privata skogsägare anser sig vara nöjda eller mycket nöjda med Skogsstyrelsen. Andelen mycket nöjda kunder i mätningen, har ökat från 42 procent år 2009 till 49 procent år 2010. I studien ingår 150 privata skogsägare som beställt uppdrag av Skogsstyrelsen och som har tillfrågats om hur de upplevt Skogsstyrelsen som leverantör.

Förbättringsarbete

Under året inleddes ett större förändringsarbete i form av ett särskilt förbättringsprogram för uppdragsverksamheten. Syftet med programmet är att tydliggöra mål, ramar och inriktning för uppdragsverksamheten, förbättra styrning och uppföljning, samt etablera ett mer professionellt säljarbete. Förbättringsarbetet har lett till en rad förbättringar inom dessa områden. Det har bl.a. inneburit tydligare roller och ansvar i styrningen, bättre kvalitet och rutiner i uppföljningen, koncentrerat och kvalitetssäkrat arbete med försäljning och avtal, samt översyn och beslut om reviderat produktutbud. Arbetet har också återkommande redovisats i Skogsstyrelsens externa uppdragsråd. Även rådet har fått tydligare ramar och uppdragsbeskrivning samt en ändrad och utökad sammansättning. Under år 2011 planeras ett fortsatt förbättringsarbete.

Kvalitetsarbete och förebyggande av konkurrensbegränsning

Vi har under de senaste åren vidtagit en rad åtgärder för verksamhetens kvalitet, med särskilt fokus på att säkerställa att verksamheten följer riksdagens och regeringens beslut samt förebygga en negativ konkurrenspåverkan i enlighet med konkurrenslagstiftningen. Inom ramen för förbättringsprogrammet har också skett en genomlysning och omarbetning av centrala styrdokument och rutiner, såsom policy, prissättning samt bedömning av vilka uppdrag som Skogsstyrelsen kan utföra. Arbetet har även inneburit information och implementering av rutiner, checklistor och IT-stöd.

Hösten 2009 gjordes en anmälan mot Skogsstyrelsen till Konkurrensverket från en aktör på marknaden. Anmälan gällde konkurrensbegränsande säljverksamhet. Efter en omfattande utredning beslöt Konkurrensverket att inte granska ärendet vidare. Skogsstyrelsen gör bedömningen att uppdragsverksamheten bedrivs i enlighet med regelverket.

Fastighetsförvaltning och övrig verksamhet

Fastighetsförvaltningen regleras i förordning (1993:527) om förvaltning av statliga fastigheter, m.m. (förvaltningsförordningen). Regeringen beslutar om vilka myndigheter som ska förvalta fastigheter. Av besluten framgår att Skogsstyrelsens förvaltningsuppdrag omfattar fastigheter som i huvudsak används för myndighetens verksamhet och vissa fastigheter för naturvårdsändamål.

Varje fastighet ska enligt förvaltningsförordningen förvaltas på ett för staten ekonomiskt effektivt sätt så att tillgångarna bibehålls och om möjligt ökas. Skogsstyrelsen ska enligt förvaltningsförordningen upprätta och fortlöpande hålla aktuell en plan för drift och underhåll av de fastigheter som ingår i förvaltningsuppdraget (förvaltningsplan). I förvaltningsplanen anges och planerad avverkning för året som i väsentlig grad styr ekonomiska utfallet. För år 2010 gav fastighetsförvaltning och övrig verksamhet ett överskott på ca 0,7 mkr med ett balanserat överskott med 10,6 mkr.

Tabell 20. Verksamhetens omfattning

	2010	2009	2008
Tjänstgöringsdagar	25 771	31 006	40 700
Intäkter	163 491	189 837	277 656
Kostnader tkr	166 337	189 309	306 568
Resultat, tkr	-2 846	528	-28 912

13 Ledning och styrning

Skogsstyrelsen finns representerad på ca 100 platser i landet för att möta kunden lokalt och vara insatt i lokala förutsättningar. För att underlätta den interna styrningen är verksamheten geografiskt indelad i fem regioner. Regionerna består av 34 distrikt där antalet distrikt har minskat under året och ytterligare distriktssammanslagningar är att vänta under år 2011. Som stöd till operativa verksamheten finns avdelningar för administrativt stöd och skogsspecialister.

Intern styrning och kontroll

Skogsstyrelsen har under året tagit ett rejält kliv framåt när det gäller den interna styrningen och kontrollen. Ledningsarbetet genomsyras av att systematiskt planera, genomföra, följa upp och utvärdera, samt att ta vara på synergier inom myndigheten. Olika ledningssystem och andra krav håller på att integreras till en helhet. Årliga prioriteringar och planer styr utveckling och förbättring, och ett tydligare sätt att arbeta med uppföljning av ekonomi och verksamhet har etablerats. Kontrollsystemet för chefer har förenklats, och kvaliteten i de underlag som tas fram har förbättrats så att ledningens bedömningar ska bli säkrare och bättre. Uppföljning och utvärdering har blivit självklara och centrala moment i ledning och styrning av verksamheten. Dessa kommer att utvecklas vidare under kommande år.

Under år 2010 gjorde Statskontoret en myndighetsanalys på Skogsstyrelsen. I den framfördes synpunkter på olika delar av Skogsstyrelsens uppdrag och verksamhet, t.ex. resultatstyrningen, verksamhetsutvecklingen, arbetet med rådgivning och uppdragsverksamhet, samt myndighetens förhållningssätt till begreppet lokal närvaro. Skogsstyrelsen har beaktat Statskontorets förbättringssynpunkter under hösten i arbetet med verksamhetsplaneringen, men också i nulägesbeskrivningen av intern styrning och kontroll år 2010 där flera åtgärder hamnat på förbättringslistan för år 2011. Större strategiska frågor kopplade till myndighetsanalysen kommer att hanteras i det årliga verksamhetsstrategiarbetet samt i dialog med Landsbyggsdepartementet.

Kravmomenten i Förordningen om intern styrning och kontroll (2007:603) har under året integrerats i arbetet med verksamhetsstrategi, verksamhetsplanering, uppföljning och årsredovisning för att logiskt hänga ihop med löpande arbete. Riskanalyser görs i samband med verksamhetsplaneringen på hösten. Uppföljning av risker med tillhörande kontrollåtgärder sker vid tertiärrapporterna samt vid årsrapport. Kontrollåtgärderna integreras i verksamhetsplanerna på avdelningar/enheter och regioner/distrikt. En utvärdering av årets riskhantering görs i samband med årsredovisningen och förbättringar kommande år hanteras i enheternas olika verksamhetsplaner i början av året.

Skogsstyrelsen har i nära tio års tid varit certifierad enligt ISO 14001 men valde i samråd med miljörevisorn att från januari 2009 vila certifikatet utifrån de avvikelser som framkommit i samband med den externa miljörevisionen. Därefter vidtog arbetet med att åtgärda bristerna och certifikatet aktiverades återigen i mars 2010. I februari kunde Skogsstyrelsen lämna kompletta uppgifter till Naturvårdsverket och departementet enligt den förordning om miljöledning i statliga myndigheter som trädde i kraft 1 januari 2010. Miljöledningssystemets krav appliceras även på andra områden och ger därmed större verksamhetsnytta. Det konkreta resultatet av miljömålsarbetet för år 2010 rapporteras till Naturvårdsverket och departementet parallellt med denna årsredovisning.

För ökad informationssäkerhet pågår ett arbete med att bygga upp ett ledningssystem enligt kraven i MSB 2009:10.

Riskhantering och allvarliga risker

Skogsstyrelsen har arbetat systematiskt med riskhantering utifrån den rutin för riskhantering som tagits fram. Arbetssättet utvecklas kontinuerligt vartefter kompetensen kring riskhantering ökar. Samtliga chefer deltar i arbetet med riskhantering vilket är viktigt då resultatansvaret är kopplat till chefsrollen. Dessutom har olika specialister medverkat.

Skogsstyrelsens bedömning är att arbetet med riskhantering har varit framgångsrikt vilket exempelvis visas genom att antalet risker har minskat kraftigt under de två senaste åren. Vissa risker kräver ett omfattande och långsiktigt åtgärdsarbete vilket gör att de kvarstår under relativt lång tid. Exempel på sådana risker återfinns kopplat till verksamheten inom lagtillsyn och uppdrag.

Det kan i vissa fall vara svårt att beskriva en upplevd risk på ett adekvat och konkret sätt vilket gör det svårare att avgöra hur risken ska hanteras samt vilka åtgärder som bör vidtas. Under höstens arbete med riskidentifiering, i samband med verksamhetsplanering inför år 2011, bedömer vi att detta har utvecklats positivt.

Allvarliga risker och genomförda åtgärder

I den verksamhetsplan som beslutades av Skogsstyrelsens styrelse var sex allvarliga risker beskrivna. För varje risk angavs ”ansvar för att hantera risken” samt planerade åtgärder. I följande stycken redovisas resultatet av åtgärdsarbetet samt aktuell riskstatus vid årsskiftet.

Risk för att handläggning av avverkningsärenden inte hinns med på grund av ändrade rutiner och nytt handläggarstöd med otillräcklig prestanda.

De planerade åtgärderna har genomförts. Rutinerna har utvecklats och prestandan i handläggarstödet har förbättrats avsevärt. Handläggarstödet utvecklas kontinuerligt i samråd med handläggarna via en förvaltningsgrupp. Handläggarna har också blivit bättre på att hantera handläggarstödet vilket är en följd av såväl ökad erfarenhet som genomförda utbildningar. Andelen ärenden som inkommer via e-avverka har ökat och är nu över 40 procent av totala antalet ärenden. Risken kvarstår dock delvis men har omformulerats till att vi inte arbetar effektivt i vår handläggning av avverkningsärenden. Sannolikheten bedöms ha minskat.

Risk för kvalitetsbrister i handläggningen av avverkningsärenden vilket kan medföra att tillämpningen av skogsvårdslagen och miljöbalken inte är enhetlig.

De planerade åtgärderna har till största del utförts. En av åtgärderna var att göra kvalitetskontroller i form av stickprov för några ärendetyper. De kvalitetskontroller som gjorts under hösten samt internrevisionens granskning visar att det finns kvalitetsbrister i handläggningen och ytterligare åtgärder kommer att vidtas. Risken kvarstår och konsekvensen av de identifierade bristerna behöver förtydligas.

Risk för att Skogsstyrelsen inte klarar av att driva processen med att ta fram nya sektorsmål i bred samverkan vilket kan leda till minskat förtroende.

De planerade åtgärderna har genomförts. Arbetet bedrivs enligt plan (i projektform) och har hög prioritet såväl internt som externt via sektorsråden. Risken kvarstår dock delvis men har förtydligats till att gälla möjligheten att formulera sektorsmål som kan vinna bred acceptans. Sannolikheten för att den omformulerade risken ska inträffa bedöms ha minskat.

Uppdragsverksamheten bedrivs ej tillräckligt affärsmässig och med otillräcklig resultatutveckling. Risk att vi ej klarar försäljningsmål.

Formuleringen av risken var inte helt lyckad och den formulerades därför om under året. Den nya formuleringen lyder ”Risk att vi ej klarar mål för verksamhetsvolym och ekonomiskt resultat”. De

åtgärder som vidtagits har till stor del skett inom ramen för förbättringsprogrammet men även genom en tydligare styrning av den löpande uppdragsverksamheten. Allt arbete som gjorts inom ramen för förbättringsprogrammet är väl dokumenterat och programmet följs också upp löpande och ändringar har gjorts vid behov.

Förbättringsprogrammet är långsiktigt och har inte gett full effekt ännu. Utfallet visar att målen för verksamhetsvolym och ekonomiskt resultat ej nåtts fullt ut. Bedömningen är dock att den negativa trenden har vänts och att åtgärderna därmed haft effekt. Risker kvarstår men sannolikheten för att riskerna ska inträffa bedöms ha minskat.

Oklara ramar och otydlig målbild (affärsidé) för uppdragsverksamheten leder till otillräckligt verksamhetsresultat. Risk att vi ej klarar försäljningsmål.

Inom ramen för förbättringsprogrammet har flera åtgärder vidtagits. En reviderad policy och ny marknadsplan har tagits fram och interna informationsinsatser har genomförts. En ”nationell säljledare” har tillsatts och en säljorganisation med förtydligade roller och ansvar har införts. Säljarbetet följs upp löpande och utifrån säljplanerna. Säljarbetet fungerar nu bättre vilket bland annat visar sig i nya avtal som tecknats. Risken är inte kvar inför år 2011 men en ny risk med lägre sannolikhet och konsekvens har identifierats kopplat till det förändrade säljarbetet.

Otydlig ledning och styrning samt oklara roller och ansvar kopplat till uppdragsverksamheten innebär risk för sämre verksamhetsresultat.

Från 1 januari 2010 har en roll som uppdragschef inrättats för att styra såväl löpande verksamhet som förbättringsprogrammet. I maj 2010 förtydligades organisation och roller inom uppdragsverksamheten i avvaktan på förbättringsprogrammet utredning om långsiktig organisation. Åtgärderna har haft effekt och risken har minskat. Risken är inte kvar inför år 2011 men en ny risk med lägre sannolikhet är framtagen i samband med övergång från förbättringsprogram till ordinarie verksamhet.

Den goda arbetsplatsen

Vi har fortsatt att arbeta för att utveckla samverkan inom myndigheten under året och genomfört en partgemensam information med fackliga organisationer om samverkansavtalets syfte och intentioner. Parallellt med detta har ett allt större fokus på medarbetarskap växt fram och på ett antal personaldagar har temat medarbetarskap stått i fokus. Medarbetarskap och ledarskap är en förutsättning för varandra och för att åstadkomma en god arbetsplats.

Vartannat år (fr.o.m. år 2007) genomförs en undersökning av vårt NMI (Nöjd MedarbetarIndex) där så många som ca 87 procent (mätning år 2009) av Skogsstyrelsens medarbetare svarar på frågor om miljö, trivsel, relationer m.m. Medarbetarenkäten ses som en mycket viktig avstämningspunkt av arbetet med att utveckla Skogsstyrelsen till en bra arbetsplats med en god arbetsmiljö. Under året har ingen ny medarbetarenkät genomförts, utan alla organisatoriska enheter har tagit fram en handlingsplan utifrån sitt resultat, som har stått i fokus för genomförande under året. Ny enkät ska genomföras november-december år 2011. Tidigare års genomförda enkäter visar på att medarbetare trivs med att arbeta på Skogsstyrelsen.

Tabell 21. Medarbetarenkät – totalt sammanvägt
(Genomsnitt av maximalt 6, i enkäten)

Totalt sammanvägt	2009	2007	2006
Totalt sammanvägt	4,5	4,4	4,2

Ledarskap

Under året har ett systematiskt chefsförsörjningsarbete bedrivits. Skogsstyrelsen har utvecklat ett arbetssätt att i tidigt skede identifiera potentiella ledarkandidater. Ett utvecklingsprogram för potentiella ledarämnen har planerats och står klart att starta första kvartalet år 2011.

Även ett mentorskapsprogram är klart att starta tillsammans med fyra andra myndigheter inom uppdragssektorn. Vi fortsätter att arbeta för att utveckla befintliga chefer till goda ledare, och att parallellt utveckla potentiella medarbetare till ledare. Det långsiktiga målet för ledarskap i Skogsstyrelsen är att alla chefer lever upp till de krav som anges i ledaridén och att vi även i chefsförsörjningen och ledarutvecklingen tar tillvara den kompetensökning som följer av variation i utbildning, kön, ålder och etnicitet.

Chefernas förtroende (chefens ledarskap och förmåga att utöva detta) följs upp i medarbetarenkäten. Åtgärder för att förbättra förtroendet finns i varje organisatorisk enhets handlingsplan.

Tabell 22. Medarbetarenkät – förtroende för närmaste chef

(Andel % som angett alternativ 5 eller 6, av 6, i enkäten)

Förtroende för närmaste chef, %	2009	2007	2006
Förtroende för närmaste chef	62	60	56

(2006 genomfördes en stor omorganisation, vilket avspeglas i resultatet ovan)

Kompetensförsörjning

Skogsstyrelsens verksamhetsstrategi utgör grunden för arbetet med kompetensförsörjning. Utifrån den har ledningen pekat ut strategiska kompetenser som är viktiga för att vi ska nå våra mål och målbilder. De utpekade strategiska kompetenserna har varit utgångspunkten för de kompetensanalyser som genomförts på regioner och avdelningar. Resultatet av kompetensanalyserna har också utgjort underlaget till nästkommande års utbildningsplan. Varje distrikt och enhet har därefter tagit med resultatet från kompetensanalyserna och integrerat behovet i varje medarbetares individuella kompetensutvecklingsplan. Sedan år 2006 har Skogsstyrelsen arbetat systematiskt med kompetensförsörjning. Den modell vi valt har utvecklats och integrerats i verksamheten på ett bättre sätt från år till år.

Jämställdhet och mångfald

Skogsstyrelsen har arbetat vidare enligt tidigare fastställd jämställdhets- och mångfaldsplan för tidsperioden 2009-2011. Planen har följts upp årligen genom återkommande dialoger med respektive ledningsgrupper om genomförda åtgärder och delmål.

Myndigheten har också varit aktiv i framtagandet av den nationella jämställdhetsstrategin för skogsbrukssektorn. Strategin har en tillhörande handlingsplan där Skogsstyrelsen ansvarar för flera utpekade åtgärder för att öka jämställdheten inom skogssektorn totalt.

Under året har även en lönekartläggning genomförts för att identifiera om osakliga löner finns utifrån ett genusperspektiv. Två fall av osakliga löneskillnader återfanns. Dessa kommer att justeras inom kort.

Antal anställda

Antalet anställda vid utgången år 2010 var 888. Medelantalet anställda var 907. Årsarbetskrafter uppgick till 861. Antalet övertidstimmar var ytterst få. Under året har ett nytt flexitidsavtal träffats som bland annat innebär en utökad flexitidsram. Genomsnittsåldern har minskat något, men medianåldern har ökat något och ligger nu på 50 år.

Tabell 23. Nyckeltal inom personalområdet

Nyckeltal	2010	2009	2008
Antal anställda per 31/12	888	964	1005
Genomsnittsålder	48,1	48,4	48,6
Andel kvinnor med kärnkompetens ¹⁾ %	25,9	24,3	23,0
Andel män med kärnkompetens ¹⁾ %	74,1	75,8	77,0
Andel kvinnor med ledningskompetens ²⁾ %	26,8	24,6	30,3
Andel män med ledningskompetens ²⁾ %	73,2	75,1	69,7

¹⁾kärnkompetens- Personal med sakområdeskompetens inom myndighetens verksamhetsområde.

²⁾ledningskompetens- Personal med formellt personalansvar som har till uppgift att planera och leda myndighetens verksamhet på olika nivåer, oberoende av om ledningsuppgifterna avser kärn- eller stödverksamhet.

Sjukfrånvaro

Ohälsotalen ligger som tidigare på en relativt sett låg nivå. Sjuktalen (sjukfrånvarotalen) uttryckt i procent av tillgänglig tid har ökat från 2,2 till 2,3 procent. Den nedåtgående trenden av sjukfrånvaro har avstannat på grund av 2010 års utbrott av svininfluensa. Långtidssjukfrånvaron är mycket låg räknat i antal sjukdomsfall och innebär att enskilda personers frånvaro har stort inflytande på utfallet.

Tabell 24. Sjukfrånvaro, dagar (enligt 7 kap 3 § Förordning 2000:605 om årsredovisning och budgetunderlag)

Sjukfrånvaro, dagar	2010	2009	2008
Total sjukfrånvaro i procent av tillgänglig arbetstid	2,3	2,2	2,3
Långtidssjukfrånvaro (60 kalenderdagar) i förhållande till total sjukfrånvaro	47,8	49,0	61,7
Kvinnors sjukfrånvaro i procent av tillgänglig arbetstid för kvinnor	3,3	2,9	4,3
Mäns sjukfrånvaro i procent av tillgänglig arbetstid för män	1,8	2,0	1,4
Sjukfrånvaro för åldersgruppen 29 år eller yngre i procent av tillgänglig arbetstid	1,7	0,9	1,2
Sjukfrånvaro för åldersgruppen 30-49 år i procent av tillgänglig arbetstid	1,8	2,5	2,4
Sjukfrånvaro för åldersgruppen 50 år eller äldre i procent av tillgänglig arbetstid	2,7	2,2	2,3

14 Finansiell redovisning

Ekonomiskt resultat i sammanfattning

Skogsstyrelsen har under året fokuserat på att effektivisera sitt arbete och öka fokuseringen på beslutade mål. Detta arbete har tidigare år försvårats eftersom Skogsstyrelsens verksamhetsvolym stadigt har minskat under ett antal år. När nu volymen, se tabell 25, stabiliserats något har förutsättningarna för att genomföra nödvändiga effektiviseringsåtgärder förbättrats.

När det gäller totalt antal tjänstgöringsdagar har dessa stabiliserats om man jämför med tidigare års kraftiga minskningar. Den stora skillnaden i anslagsintäkter mellan åren hänför sig till största delen till ersättningar inom 1:2 ap 2, dvs. Biotopskydd och Naturvårdsavtal. Utbetalningarna var få under 2009. Uppdragsverksamheten fortsätter minska (övriga intäkter), men inte i samma takt som tidigare. Det totala underskottet på ca -2,8 mkr är vad som var planerat med tanke på det förbättringsprogram som pågår (se avsnittet om Uppdragsverksamhet).

Tabell 25. Tjänstgöringsdagar och resultat samtliga verksamhetsområden

Resultat	2010	2009	2008
Tjänstgöringsdagar	162 316	169 552	194 225
Intäkter av anslag	-597 312	498 059	575 573
Övriga intäkter	219 525	255 433	311 654
Kostnader	-819 683	-753 013	-923 858
Resultat	-2 846	479	-36 631

Anslagssparande

Förvaltningsanslag 1:1

Verksamheten har, för vårt Förvaltningsanslag 1:1, lett till ett anslagssparande på cirka 7,8 mkr. Orsaken är främst en effektivisering inom de projekt Skogsstyrelsen bedriver inom Landsbygdsprogrammet.

Statliga stöd och ersättningar 1:2

Inom anslagspost 1, bidrag till skogsbruket får vi ett överskott på ca 12 mkr som återföres. Detta beror på en minskad mängd ersättningsansökningar. Från år 2011 och framåt kommer däremot Askskottsjuka leda till en högre mängd ersättningsbetalningar.

Utbetalningar av ersättningar inom anslagspost 2, biotopskydd och naturvårdsavtal, försköts under året på grund av tolkningssvårigheter av gällande skatteregler. När väl betalningarna kom igång blev resultatet ett anslagssparande på 14 mkr. Anslagssparandet kommer att användas för utbetalning under år 2011 av de ersättningar som nu ligger i ansökningsbanken.

Inom anslagspost 4, stormstöd, återstår ett anslagssparande på 28 mkr. Till viss del kommer dessa medel användas för de sista bidragsutbetalningarna som är nödvändiga inom återväxtstöd samt administrationen av dessa. Övriga medel kommer användas för inventering av insektspopulationen inom stormdrabbade områden.

Effekter av gjorda besparingar

Skogsstyrelsens operativa verksamhetsvolym har minskat drastiskt. År 2006 omsatte myndigheten 1 848 mkr och år 2009 var motsvarande siffra 753 mkr. Detta har lett till avvecklingskostnader, stigande styckkostnader och underskott i uppdragsverksamheten.

Gemensamma kostnader är inte anpassade till verksamheten och inför år 2010 beslutades om ett effektiviseringsprogram med inriktningen att minska de gemensamma kostnaderna med 25 mkr fram till år 2015.

Under år 2010 har ett förslag till program tagits fram som nu är under beredning i myndigheten och i mars väntas beslut om genomförandet. Redan nu har vissa identifierade åtgärder kunnat genomföras och de gemensamma kostnaderna har därför minskat kraftigt år 2010 i förhållande till år 2009.

Om det inte sker några drastiska förändringar i den operativa verksamheten så kommer effektiviseringsåtgärderna att leda till minskade kostnader per prestation framöver. Vi bör kunna få balans i uppdragsverksamheten utan nämnvärda prisökningar.

Skogsstyrelsen har aktivt tagit del av e-delegationens arbete och använt de konsulter som jobbat med effektiv administration inom e-delegationen i vårt effektiviseringsarbete. Skogsstyrelsen följer också utvecklingen när det gäller servicecenter inom staten.

Skogsstyrelsen har aktivt deltagit i ESV:s projekt avseende administrativa nyckeltal och medverkat i arbetet med att utveckla gemensamma nyckeltal för staten. Vi har anmält oss till fortsättningen som innehåller dels ett fortsatt utvecklingsarbete, men också initiativ med benchmarking med andra myndigheter.

Egna administrativa nyckeltal beräknas nu årligen, dels de som ESV tagit fram, men också en del egna. Syftet är att jämföra oss själva över tiden, men också att jämföra oss med andra. I effektiviseringsprogrammet ovan finns ett antal åtgärder för att förbättra effektiviteten inom de områden som mäts och därmed även de områden som står i fokus när det gäller servicecenter inom staten.

Övriga väsentliga finansiella händelser

Verksamheten på Gotland ingår i ett försök med samordnad länsförvaltning och hanteras av länsstyrelsen i Gotlands län. Länsstyrelsen har per den 1 januari år 1998 övertagit samtliga tillgångar och skulder som fanns bokförda på redovisningsenheten Skogsvårdsstyrelsen på Gotland per den 31 december år 1997. Det har nu beslutats att försöksverksamheten ska upphöra 2010-12-31 och den statliga skogsverksamheten på Gotland kommer därför att från och med år 2011 inkluderas i Skogsstyrelsens verksamhet.

15 Sammanställningar

Resultaträkning

Resultaträkning (tkr)	Not	2010	2009
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	597 312	498 059
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	166 578	184 287
Intäkter av bidrag		52 691	70 736
Finansiella intäkter	3	256	410
<i>Summa</i>		816 837	753 492
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	4	-452 435	-459 170
Kostnader för lokaler		-40 692	-41 947
Övriga driftkostnader		-301 258	-224 085
Finansiella kostnader	3	-2 328	-3 606
Avskrivningar och nedskrivningar		-22 970	-24 205
<i>Summa</i>		-819 683	-753 013
Verksamhetsutfall		-2 846	479
Uppbördsverksamhet	5		
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras av myndigheten		536	36 222
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet		-536	-36 222
<i>Saldo</i>		0	0
Transfereringar			
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag		116 466	109 658
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		0	160
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		204	3 339
Lämnade bidrag m.m.	6	-116 670	-113 157
<i>Saldo</i>		0	0
Årets över-/underskott	7	-2 846	479

Balansräkning

Tillgångar (tkr)	Not	2010-12-31	2009-12-31
Immateriella anläggningstillgångar	8		
Balanserade utgifter för utveckling		22 283	30 301
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		3 885	5 863
<i>Summa</i>		26 168	36 164
Materiella anläggningstillgångar	8		
Byggnader, mark och annan fast egendom		17 474	18 305
Förbättringsutgifter på annans fastighet		0	3
Maskiner, inventarier m.m.		19 279	25 037
<i>Summa</i>		36 753	43 345
Varulager m.m.			
Varulager och förråd		2 906	2 909
Pågående arbeten		7 360	7 286
<i>Summa</i>		10 266	10 195
Fordringar			
Kundfordringar	9	19 554	15 012
Fordringar hos andra myndigheter		20 977	33 949
Övriga fordringar		274	3 840
<i>Summa</i>		40 805	52 801
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader		13 730	12 078
Upplupna bidragsintäkter	10	56 382	30 447
Övriga upplupna intäkter		4 940	5 265
<i>Summa</i>		75 052	47 790
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	11	31 714	17 076
Kassa och bank			
Kassa, plusgiro och bank		29	878
<i>Summa</i>		29	878
Summa tillgångar		220 787	208 249

Kapital och skulder (tkr)	Not	2010-12-31	2009-12-31
Myndighetskapital			
Balanserade över-/underskott	12	-13 187	-13 666
Årets över-/underskott	7	-2 846	479
<i>Summa</i>		-16 033	-13 187
Avsättningar	13		
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelse		6 934	10 780
Övriga avsättningar		1 758	3 905
<i>Summa</i>		8 692	14 685
Skulder			
Lån i Riksgäldskontoret	14	60 543	79 208
Räntekontokredit i Riksgäldskontoret	15	26 666	13 035
Skulder till andra myndigheter		18 962	19 011
Leverantörsskulder		32 923	27 492
Övriga skulder		34 043	9 718
Förskott från uppdragsgivare och kunder		0	54
<i>Summa</i>		173 137	148 518
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	16	41 687	38 131
Oförbrukade bidrag	17	5 011	10 757
Övriga förutbetalda intäkter	18	8 293	9 345
<i>Summa</i>		54 991	58 233
Summa skulder och kapital		220 787	208 249

Finansieringsanalys

Finansieringsanalys (tkr)	Not	2010	2009
Drift			
Kostnader	24	-796 741	-730 203
Finansiering av drift:			
Intäkter av anslag		597 312	498 059
Förändring av myndighetskapital hänförlig till övergångseffekten		0	39 552
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	25	165 131	181 520
Intäkter av bidrag		52 691	70 736
Övriga intäkter		256	410
<i>Summa medel som tillförts för finansiering av drift</i>		815 390	790 277
Minskning av lager		4	360
Minskning av kortfristiga fordringar		-15 339	-30 883
Ökning/minskning av kortfristiga skulder		20 416	-37 582
Summa		5 081	-68 105
<i>Kassaflöde från drift</i>		23 730	-8 031
Investeringar			
Investeringar i materiella tillgångar		-6 271	-3 810
Investeringar i immateriella tillgångar		-246	-1 909
<i>Summa investeringsutgifter</i>		-6 517	-5 719
Finansiering av investeringar:			
Lån från riksgäldskontoret		4 559	13 080
- amorteringar		-23 224	-30 022
Summa lån från riksgäldskontoret		-18 665	-16 942
Försäljning av anläggningstillgångar		1 611	6 205
<i>Summa medel som tillförts för finansiering av investeringsverksamhet</i>		-17 054	-10 737
<i>Underskott av medel från investeringsverksamhet</i>		-23 571	-16 456
<i>Kassaflöde till investeringsverksamhet</i>		-23 571	-16 456

Finansieringsanalys (tkr)	Not	2010	2009
Uppbördsverksamhet			
Avgifter som inte disponeras av myndigheten		-536	-36 222
Kassaflöde från uppbördsverksamhet	5	-536	-36 222
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet		536	36 222
Transfereringar			
Lämnade bidrag		-116 670	-113 157
Kassaflöde till transfereringar	6	-116 670	-113 157
<i>Finansiering av bidragsutbetalningar</i>			
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag		116 466	109 658
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		0	160
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		204	3 339
Summa medel som erhållits för finansiering av bidragsutbetalningar		116 670	113 157
Förändring av likvida medel		159	-24 487
Specifikation av förändring av likvida medel			
Likvida medel vid periodens början		4 918	29 405
Minskning av kassa och plusgiro		-848	-1 276
Ökning av räntekontokredit i Riksgäldskontoret		-13 631	-21 323
Ökning/minskning av fordran på statsverket		14 638	-1 888
Summa förändring av likvida medel		159	-24 487
Likvida medel vid periodens slut		5 077	4 918

Anslagsredovisning

Anslag avser (tkr)	Not	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enl regleringsbrev	Omdispanslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp 2010-12-31	
		2010-01-01	brev						
Utgiftsområde 23									
Politikområde Skogspolitik									
1:1	Skogsstyrelsen	19	8 797	345 137	0	0	353 934	346 130	7 804
1:2	Insatser för skogsbruket								
ap 1	Bidrag till skogsbruket	20	259	45 235		-259	45 235	33 220	12 015
ap 2	Kostnader för intrångsersättningar och civilrättsliga avtal på naturvårdsområdet	21	45 979	158 987	15 000	0	219 966	205 915	14 051
ap 4	Stormstöd	22	181 230	0	-15 000	-5 230	161 000	132 356	28 644
Summa 1:2 Insatser för skogsbruket			227 468	204 222	0	-5 489	426 201	371 491	54 710
Summa			236 265	549 359	0	-5 489	780 135	717 621	62 514

Redovisning mot inkomstitlar (tkr)			
Inkomstittel	Not	Avser	Belopp
3312		Övriga inkomster av försåld egendom	536

Redovisning mot bemyndiganden (tkr)						
Anslagsbenämning	Tilldelat bemyndigande	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden	Utestående åtagandenas fördelning per år		
				År 2011	År 2012	År 2013
Anslag 1:2 Ap 1	40 000	14 178	14 007	11 825	2 145	37
Anslag 1:2 Ap 2	25 000	0	411	371	40	0

Avgiftsfinansierad verksamhet 2010

Verksamhet (tkr)		Över- / under- skott	Över- / under- skott	Intäkter	Kost- nader	Över- / under- skott	Ack över- / under- skott
	Not	t o m 2008	2009	2010	2010	2010	
Uppdragsverksamhet							
Uppdrag åt arbets- marknadsmyndigheten		-40 568	1 304	23 488	25 767	-2 279	-41 543
Uppdrag åt övriga		13 501	1 017	93 524	95 366	-1 842	12 676
Uppdrag åt skogsbruket		4 977	-1 302	32 447	31 887	560	4 235
Tjänsteexport		-1 914	225	5 612	5 646	-34	-1 723
Fastighetsförvaltning och övrig verksamhet		10 591	-716	8 420	7 671	749	10 624
Summa		-13 413	528	163 491	166 337	-2 846	-15 731
offentligrättslig verksamhet							
offentligrättslig verksamhet		-253	-49	183	183	0	-302
Totalt	23	-13 666	479	163 674	166 520	-2 846	-16 033

Noter och tilläggsupplysningar

Tillämpade redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring, kapitalförsörjningsförordningen (1996:1188) och anslagsförordningen (1996:1189) i dessa förordningars senaste lydelse jämte Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd till dessa förordningar.

Kostnadmässig anslagsavräkning

Från och med 2009 tillämpas kostnadmässig anslagsavräkning av verksamhetskostnader i enlighet med riksdagsbeslut bet. 2008/09:FiU15, rskr. 2008/09:30 och regeringsbeslut Fi2009/4428.

Avgiftsintäkter

Skogsstyrelsen får enligt Förordning (2009:1393) med instruktion för Skogsstyrelsen ta ut avgifter för sin Uppdragsverksamhet. Avgifterna är beräknade enligt självkostnadsprincipen över tiden med beräknade tim- eller volympriser.

Gemensamma kostnader

Myndighetens gemensamma kostnader fördelas utifrån antalet dagar som utförs inom respektive uppdrag eller anslagsfinansierad verksamhet. Detta gäller såväl nationella gemensamma kostnader som regions- eller enhets/distriktsgemensamma kostnader. De gemensamma kostnaderna består av kostnader för myndighetens ledning (inklusive styrelsen), administration, lokaler, utbildningskostnader, förvaltningskostnader samt kostnader för verksamhetsutveckling m.m.

Detta innebär att de kostnader som redovisas per respektive verksamhet även innehåller de gemensamma kostnaderna.

Brytdag

Av 10 § förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring framgår att alla myndigheter ska tillämpa en s.k. brytdag då den löpande bokföringen för perioden ska avslutas. Brytdagen infaller den 10 januari. Efter brytdagen tillförs räkenskaperna främst bokslutstransaktioner innefattande bl.a. periodavgränsningsposter. Som periodavgränsningspost bokförs förutbetalda kostnader, upplupna intäkter, upplupna kostnader och förutbetalda intäkter vars belopp överstiger 50 tkr.

Resultaträkning (tkr)		2010	2009
Not 1	Intäkter av anslag		
	Egna kostnader	436 124	412 278
	Utbetalda ersättningar för biotopskydd	141 864	54 986
	Utbetalda ersättningar för naturvårdsavtal	19 324	30 795
	Summa	597 312	498 059
Not 2	Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
	Uppdrag åt skogsbruket	32 189	33 667
	Uppdrag åt arbetsmarknadsmyndigheter	24 904	15 173
	Uppdrag åt övriga (inkl förlagsverksamhet)	89 404	112 176
	Internationell uppdragsverksamhet	680	145
	Förvaltning och skötsel av Skogsstyrelsens fastigheter	8 155	7 858
	Offentligrättsliga avgifter	183	194
	Realisationsvinst försäljning av fordon	825	1 896
	Övriga intäkter	10 238	13 178
	Summa	166 578	184 287
	Avgifter enligt § 4 avgiftsförordningen och § 15a kapitalförsörjningsförordningen förekommer ej. Det ekonomiska målet för den avgiftsfinansierade verksamheten är full kostnads- täckning. Skogsstyrelsen får disponera samtliga avgiftsintäkter.		
Not 3	Finansiella intäkter och kostnader		
	Finansiella intäkter		
	Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	0	13
	Övriga finansiella intäkter	256	397
	Summa finansiella intäkter	256	410
	Finansiella kostnader		
	Ränta på räntekonto hos Riksgäldskontoret	-130	-101
	Ränta på lån hos Riksgäldskontoret	-1 723	-1 933
	Övriga finansiella kostnader	-475	-1 572
	Summa finansiella kostnader	-2 328	-3 606

Not 4 Kostnader för personal			
Lönekostnader exkl arbetsgivaravgifter mm		299 675	307 387
Uppgifter om styrelse och ledande befattningshavare:			
Skogsstyrelsens styrelse			
	Andra uppdrag	Ersättning från Skogsstyrelsen	
Generaldirektör Dag von Schantz Ordförande		52	70
Verkställande direktör Lena Söderberg Vice ordförande Fr o m 2010-08-01 tf ordförande	Svenska Bioenergiföreningen, ordförande Sv Bioenergiföreningen Service AB, ordf Svenskt Vatten AB, VD	53	45
Miljöchef/VD Marie Berglund	Boliden AB, ledamot Eurocon Consulting AB, ledamot Evenemangsarenan i Ö-vik AB, ledamot Bottenhavets vattendelegation, ledamot Enetjärn Natur AB, ledamot Svenska Världsnaturfonden (WWF), ledamot Baltic Sea 2020, ledamot	36	36
Auktoriserad revisor Birgit Flening		36	36
Thomas Korsfeldt	Statens väg- och transportforsknings- institut, ledamot OHT (Ocean Harvesting Technology), ledamot	39	36
Vice verkställande direktör Kaj Rosen	Stiftelsen Skogssällskapet, ledamot Skogssällskapet AB, suppleant	36	36
Jan Sandström		36	36
Verkställande direktör Ann Sommer	Länsförsäkringar Sak AB, ledamot (och VD) Försäkringsaktiebolag Agria, ordförande Länsförsäkringar Mäklarservice AB, ledamot Länsförsäkringar Gruppliv AB, ordförande SOS International, ledamot	36	36
Torbjörn Larsson Fr o m 2011-01-01	Clean Tech East Holding AB, ledamot	0	0
Ledande befattningshavare			
Generaldirektör fr o m 2009-06-01 Monika Stridsman	Fjärranalytkommittén, ordförande Rymdstyrelsen, ledamot	1 093	602

Not 5	Uppbördsverksamhet			
	År 2010 erhöills försäljningslikvid för fastigheten Älvsbyn Nävan med 536 tkr (efter avdrag för restvärde och försäljningskostnader).			
Not 6	Lämnade bidrag			
	Lämnade bidrag avser:			
	Vissa miljöorganisationer m m (1:1)	275	10	
	Natur- och kulturvårdsåtgärder	6 769	11 548	
	Ädellövsogsbruk	11 411	13 286	
	Vägstöd inkl körskador	0	7 450	
	Lagringsstöd	0	-58	
	Återväxtstöd	92 804	68 300	
	Skogsskador	0	4 938	
	Medel från EU m m	204	3 339	
	Länsstyrelsen Gotland ¹⁾	5 207	4 344	
	Summa	116 670	113 157	
	¹⁾ Länsstyrelsen erhåller bidrag för kostnader för hanteringen av statligt stöd och för utbetalning av ers till skogsägare i form av biotopskydd och naturvårdsavtal m.m. Länsstyrelsen har även erhållit sammanlagt 108 tkr varav 18 tkr för klimatrådgivning (anslag 1:1) och 90 tkr för rådgivning (anslag 1:2 ap 1).			
Not 7	Årets över-/underskott			
	Uppdrag åt skogsbruket	560	-1 302	
	Uppdrag åt arbetsmarknadsmyndigheter	-2 279	1 304	
	Uppdrag åt övriga (inkl förlagsverksamhet)	-1 842	1 017	
	Internationell uppdragsverksamhet	-34	225	
	Offentligrättsliga avgifter	0	-49	
	Förvaltning och skötsel av Skogsstyrelsens fastigheter	749	-716	
	Summa	-2 846	479	

Balansräkning (tkr)		2010	2009
Not 8	Anläggningstillgångar		
	Immateriella anläggningstillgångar		
	Ingående anskaffningsvärde	57 467	53 805
	Årets anskaffningar	246	1 909
	Årets utveckling i egen regi	52	2 693
	Årets försäljning/utrangering	0	-940
	Utgående anskaffningsvärde	57 765	57 467
	Årets avskrivning	-10 294	-8 139
	Ackumulerad avskrivning	-31 597	-21 303
	Bokfört värde	26 168	36 164
	Byggnader, mark och annan fast egendom		
	Ingående anskaffningsvärde	40 113	46 855
	Årets anskaffningar	0	0
	Årets försäljning/utrangering	-1 299	-6 742
	Utgående anskaffningsvärde	38 814	40 113
	Årets avskrivning	-755	-829
	Ackumulerad avskrivning	-21 340	-21 808
	Bokfört värde	17 474	18 305
	Taxeringsvärde på byggnader och mark	148 067	147 829
	Förbättringsutgifter på annans fastighet		
	Ingående anskaffningsvärde	694	694
	Årets utveckling i egen regi	0	0
	Utgående anskaffningsvärde	694	694
	Årets avskrivning	-3	-11
	Ackumulerad avskrivning	-694	-691
	Bokfört värde	0	3
	Maskiner, inventarier m m		
	Ingående anskaffningsvärde	144 088	163 430
	Årets anskaffningar	6 271	3 810
	Årets försäljning/utrangering	-8 001	-23 152
	Utgående anskaffningsvärde	142 358	144 088
	Årets avskrivning	-11 918	-15 226
	Ackumulerad avskrivning	-123 079	-119 051
	Bokfört värde	19 279	25 037
	Med anläggningstillgång avses tillgång med ett anskaffningsvärde på minst 21 200 kronor och en livslängd på minst 3 år.		
	Följande %-satser tillämpas för avskrivningar:		
	PC och tillbehör	20-25%	
	Kopierings- och faxmaskiner	25%	
	Minidatorer	20%	
	Bilar	15-25%	

Övriga maskiner och inventarier	15-20%		
Markanläggningar	10%		
Byggnader	3-5 %		
Immateriella tillgångar	20-25%		
Not 9 Kundfordringar			
Osäkra fordringar uppgår till		872	934
Dessa har skrivits ned med		537	638
Not 10 Periodavgränsningsposter, Upplupna bidragsintäkter			
EU Landsbygdsprogrammet Jordbruksverket		49 731	25 066
Övrigt		6 651	5 381
Summa		56 382	30 447
Not 11 Avräkning med statsverket			
Uppbörd			
Ingående balans		0	0
Redovisat mot inkomsttitel		-536	-36 222
Utbetalning från räntekonto för belopp som tillförts inkomsttitel		536	36 222
Fordring/Skulder avseende Uppbörd		0	0
Anslag i icke räntebärande flöde			
Ingående balans		6 046	13 465
Redovisat mot anslag		371 491	300 152
Medel till transfereringar mm som betalats till icke räntebärande flöde		-354 838	-307 571
Fordring/Skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde		22 699	6 046
Anslag i räntebärande flöde			
Ingående balans		-8 797	5 499
Redovisat mot anslag		346 130	327 290
Anslagsmedel som tillförts räntekonto		-345 137	-341 586
Fordring/Skulder avseende anslag i räntebärande flöde		-7 804	-8 797
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag			
Ingående balans		19 827	24 978
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln		-3 843	-5 151
Fordran av semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		15 984	19 827
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto i Riksbanken			
Ingående balans		0	0
Inbetalningar i icke räntebärande flöde		543	38 393
Utbetalningar i räntebärande flöde		-354 010	-306 509

	Utredningskonto		835	0
	Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar		353 467	268 116
	Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto i Riksbanken		835	0
	Summa		31 714	17 076
Not 12	Balanserade över-/underskott			
	Balanserade över-/underskott består av underskott i avgiftsfinansierad verksamhet mm.			
	IB		-13 666	-16 587
	Föreg års förändr inkl övergångseffekter		479	2 921
	UB		-13 187	-13 666
Not 13	Avsättningar			
	Redovisade avsättningar fördelar sig enligt följande.			
	IB		14 685	18 249
	Årets kostnad		806	2 617
	Årets utbetalningar		-6 799	-6 181
	UB		8 692	14 685
Not 14	Lån i Riksgäldskontoret			
	Skogsstyrelsen har för finansiering av investeringar under året förfogat över en låneram i Riksgäldskontoret på högst 100 000 tkr. Låneramen har utnyttjats enligt följande:			
	Låneskuld vid periodens början		79 208	96 150
	Nyupptagna lån		4 559	13 080
	Amorteringar		-23 224	-30 022
	Låneskuld vid periodens slut		60 543	79 208
Not 15	Behållning på räntekonto i Riksgäldskontoret			
	Skogsstyrelsen har under år 2010 på räntekonto i Riksgäldskontoret haft tillgång till en kredit på 150 milj kr. Krediten har under 2010 utnyttjats med som mest 57 579 tkr (100714).			
Not 16	Periodavgränsningsposter, Upplupna kostnader			
	Semesterlöneskuld		34 360	35 555
	Retroaktiva löner oktober-december		1 855	0
	Övrigt		5 472	2 576
	Summa		41 687	38 131

Not 17	Periodavgränsningsposter, Öförbrukade bidrag		
	Renbruksplan - Klimatanpassning (Sametinget)	1 699	2 604
	Ryssland (SIDA)	0	4 531
	Från annan myndighet för anläggningstillgångar (AF)	809	1 102
	Övrigt från annan statlig myndighet	1 362	977
	EU Case Forest	29	878
	Övrigt	1 112	665
	Summa	5 011	10 757
Not 18	Periodavgränsningsposter, Övriga förutbetalda intäkter		
	Trädsäkringsprojekt/Omarrondering m m LMV	3 628	4 734
	Länsstyrelsen i Skåne	2 117	0
	Övrigt	2 548	4 611
	Summa	8 293	9 345
Anslagsredovisning och redovisning mot inkomsttitlar		2010	2009
Not 19	1:1 - Skogsstyrelsen		
	Skogsstyrelsen har använt 1 999 tkr (högstpost 2 000 tkr) för upprättande av renbruksplaner.		
	Till arbete med klimatförändringar har använts 1 011 tkr (minst 1 000 tkr). Till arbete med miljökvalitetsmålen har använts 40 423 tkr (minst 8 600 tkr).		
Not 20	1:2 - Bidrag till skogsbruket		
	Anslaget har belastats med kostnader för hantering av bidrag till skogsbruket med 3 784 tkr (högstpost 4 000 tkr).		
	Skogsstyrelsen har lämnat bidrag med 2 453 tkr till Länsstyrelsen i Gotlands län för ändamål enligt anslagets villkor.		
Not 21	1:2 - Intrångsersättning och civilrättsliga avtal		
	Anslaget har belastats med kostnader för förbättrad biotopinventering med 6 807 tkr (högstpost 10 000 tkr). Kostnader för arbete med biotopskydd och naturvårdsavtal har uppgått till 32 348 tkr (högstpost 35 000 tkr). Kostnader för att fortsätta utveckla och analysera metoder för hyggesfritt skogsbruk har uppgått till 2 927 tkr (högst 6 000 tkr).		
	Bidrag har lämnats med 2 646 tkr till Länsstyrelsen i Gotlands län för ändamål enligt anslagsvillkoren.		

Not 22	1:2 - Stormstöd		
	<p>Skogsstyrelsen har tidigare år betalat 7 450 tkr (ram 30 000 tkr) i bidrag till Vägverket för bidrag till enskilda väghållare som tidigare fått avslag på ansökan om bidrag med hänvisning till att den aktuella vägen inte har betydelse för allmänhetens framkomlighet. Under 2010 har Skogsstyrelsen inte erhållit någon rekvisition från Vägverket och har därmed inte gjort någon utbetalning.</p> <p>Anslaget har använts med 31 113 tkr (högst 34 000 tkr) för övervakning och analys av skadepopulationen samt rådgivnings- och informationsinsatser kring insekter i de områden som drabbats av stormarna Gudrun och Per samt angränsande områden.</p> <p>Kostnaderna för hantering av stormstöd har uppgått till 8 439 tkr (högstpost 9 300 tkr).</p>		
Avgiftsfinansierad verksamhet (tkr)		2010	2009
Not 23	Intäkter av avgifter och andra ersättningar enligt Resultaträkning	166 578	
	Justeringar:		
	Intäkter som inte avser uppdragsverksamhet	-11 063	
	Intäkter av bidrag i uppdragsverksamhet	8 159	
	<i>Intäkter i avgiftsfinansierad verksamhet</i>	163 674	
Finansieringsanalys (tkr)		2010	2009
Not 24	Kostnader enligt Resultaträkning	-819 683	-753 013
	Justeringar:		
	Avskrivningar	22 970	24 205
	Realisationsförlust	24	443
	Aktivering av utgift för egentillverkade anläggningstillgångar	-52	-1 838
	<i>Kostnader enligt finansieringsanalysen</i>	-796 741	-730 203
Not 25	Intäkter av avgifter och andra ersättningar enligt Resultaträkning	166 578	184 287
	Realisationsvinst	-1 447	-2 767
	<i>Intäkter av avgifter och andra ersättningar enligt finansieringsanalysen</i>	165 131	181 520

Väsentliga uppgifter

(tkr)	2010	2009	2008	2007	2006
Låneram i Riksgäldskontoret					
Beviljad låneram:	100 000	147 000	147 000	200 000	200 000
Utnyttjad låneram 31/12:	60 543	79 208	96 150	95 589	90 006
Kontokrediter hos Riksgäldskontoret					
Beviljad kontokredit:	150 000	150 000	150 000	150 000	300 000
Maximalt utnyttjad kontokredit :	57 579	62 345	51 690	0	17 441
Ränta på räntekonto					
Ränteintäkter:	0	13	178	2 964	1 619
Räntekostnader:	-130	-101	-667	0	-2
Saldo	-130	-88	-489	2 964	1 617
Totala avgiftsintäkter som myndigheten disponerar					
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	166 578	184 287	253 292	570 146	1 095 505
Beräknat belopp enl. regleringsbrev	187 175	180 250	217 200	545 150	1 177 235
Beviljad och utnyttjad anslagskredit					
Beviljad anslagskredit	11 711	10 029	19 869	9 780	9 632
Utnyttjad anslagskredit	0	0	5 499	7 461	0
Utgående reservationer och anslagssparande					
Anslagssparande	62 514	244 703	321 150	568 419	452 339
Utgående beviljade, ej utbetalda bidrag	0	0	0	0	0
Bemyndiganden					
Utestående åtaganden	14 418	14 178	25 862	24 307	22 854
Tilldelad bemyndiganderam	65 000	30 000	30 000	27 400	32 800
Arbetskraft ¹⁾					
Antal årsarbetskrafter	861	978	912	1 113	1 228
Medelantal anställda	907	952	1 038	1 429	1 347
Driftkostnad per årsarbetskraft	923	742	982	1 176	1 483
Årets över-/underskott					
Årets över-/underskott	-2 846	479	-36 631	-32 589	-6 247
Balanserade över-/underskott	-13 187	-13 666	-16 587	16 002	22 249

¹⁾ Definitionen till beräkningen av antal årsarbetskrafter har ändrats mellan åren och en ny metod baserad på faktisk tjänstgöringsgrad är framtagen fr.o.m. 2009. Korrigering har ej gjorts av de tidigare årens jämförelsetal. Flera spridda lönesystem tidigare år gör det omöjligt att ta fram värden enligt denna metod. Förändringen i driftkostnad per årsarbetskraft mellan åren beror till största delen på Gröna jobb.

Tjänstgöringsdagar, kostnader, intäkter och resultat

Verksamhetsgrenar	2010	2009	2008
Lagtillsyn			
Tjänstgöringsdagar	26 590	26 306	27 557
Intäkter av anslag	128 460	123 259	124 946
Övriga intäkter	556	418	283
Kostnader	-129 016	-123 726	-125 211
Resultat	0	-49	18
Rådgivning, information och utbildning			
Tjänstgöringsdagar	22 343	21 718	15 187
Intäkter av anslag	84 352	63 439	69 361
Övriga intäkter	32 373	35 872	21 015
Kostnader	-116 725	-99 311	-90 376
Resultat	0	0	0
Inventering, uppföljning och utvärdering			
Tjänstgöringsdagar	10 659	10 337	7 808
Intäkter av anslag	50 054	48 126	41 127
Övriga intäkter	890	650	1 321
Kostnader	-50 944	-48 776	-42 448
Resultat	0	0	0
Statligt stöd			
Tjänstgöringsdagar	19 992	18 450	23 624
Intäkter av anslag	254 353	185 451	241 826
Övriga intäkter	2 512	447	6 663
Kostnader	-256 865	-185 898	-251 236
Resultat	0	0	-2 747
Övriga myndighetsuppgifter			
Tjänstgöringsdagar	17 614	17 531	21 294
Intäkter av anslag	80 093	77 784	98 313
Övriga intäkter	15 057	17 483	10 349
Kostnader	-95 150	-95 267	-113 652
Resultat	0	0	-4 990
Resultat Offentligrättslig verksamhet och kapitalförändring	0	-49	-7 719

Verksamhetsgrenar	2010	2009	2008
Uppdrag åt skogsbruket			
Tjänstgöringsdagar	6 440	10 913	15 834
Övriga intäkter	32 447	33 686	75 593
Kostnader	-31 887	-34 988	-84 155
Resultat	560	-1 302	-8 562
Uppdrag åt arbetsmarknadsmyndigheten m fl			
Tjänstgöringsdagar	2 968	2 143	8 025
Övriga intäkter	23 488	18 712	80 181
Kostnader	-25 767	-17 408	-93 870
Resultat	-2 279	1 304	-13 689
Uppdrag åt övriga			
Tjänstgöringsdagar	15 208	16 650	15 186
Övriga intäkter	93 524	118 620	99 947
Kostnader	-95 366	-117 603	-107 161
Resultat	-1 842	1 017	-7 214
Tjänstexport			
Tjänstgöringsdagar	413	578	821
Övriga intäkter	5 612	10 492	12 253
Kostnader	-5 646	-10 267	-11 955
Resultat	-34	225	298
Resultat Uppdragsverksamhet	-3 595	1 244	-29 167
Fastighetsförvaltning			
Tjänstgöringsdagar	742	722	834
Övriga intäkter	8 420	8 327	9 682
Kostnader	-7 671	-9 043	-9 427
Resultat Fastighetsförvaltning	749	-716	255
Övrigt			
Tjänstgöringsdagar	16	420	2 963
Övriga intäkter	4 646	10 726	-5 633
Kostnader	-4 646	-10 726	5 633
Resultat	0	0	0
Ledning- och stödfunktioner (overhead)			
Tjänstgöringsdagar	39 331	43 784	55 092
Kostnader är fördelade på övriga verksamhetsgrenar			
Totalt			
Tjänstgöringsdagar	162 316	169 552	194 225
Intäkter av anslag	597 312	498 059	575 573
Övriga intäkter	219 525	255 433	311 654
Kostnader	-819 683	-753 013	-923 858
Resultat	-2 846	479	-36 631

Regeringen
Landsbygdsdepartementet
103 33 Stockholm

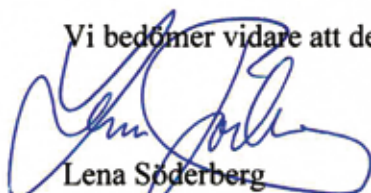
Skogsstyrelsens årsredovisning 2010

Skogsstyrelsens årsredovisning har utformats enligt förordningen om årsredovisning och budgetunderlag (2000:605) och därtill hörande verkställighetsföreskrifter samt de krav på åiterrapportering som ställs i regleringsbrevet (21 december 2009).

Beslut i detta ärende har fattats av Skogsstyrelsens styrelse. I beslutet har förutom undertecknad ordförande samt generaldirektör deltagit ledamöterna Marie Berglund, Birgit Flening, Thomas Korsfeldt, Torbjörn Larsson, Kaj Rosén, Jan Sandström och Ann Sommer.

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Vi bedömer vidare att den interna styrningen och kontrollen är betryggande.

Lena Söderberg
ordförande

Monika Stridsman
generaldirektör

Marie Berglund

Birgit Flening

Thomas Korsfeldt

Torbjörn Larsson

Kaj Rosén

Jan Sandström

Ann Sommer

